

Jaarverslag FWO 2023

Inhoud

Woord vooraf	4	Organisatie	43
Managementsamenvatting	5	Deugdelijk bestuur	43
Doelstellingen beleidsplan 2019-2023	5	Gegevensbescherming	44
Management Summary	7	Sensibiliseren en ondersteunen	44
Objectives Policy Plan 2019-2023	7	Toezicht op de naleving van de gegevensbeschermingsregels	44
Inkomsten	9	Gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (GBEB/DPIA)	45
Vlaamse overheid	9	ESG-rapportering	45
Federale overheid	11	Bestuurs- en adviesorganen	48
Analyse van de besteding	13	Raad van bestuur	48
Mandaten	13	Auditcomité van de raad van bestuur	49
Predoctorale mandaten	13	Benoemings- en remuneratiecomité	49
Postdoctorale mandaten	19	Beleidsvoorbereidende organen	50
Onderzoeksprojecten	24	Werkgroep onderzoeksbeleid	50
Fundamenteel onderzoek	24	Dagelijks bestuur	50
Projecten strategisch basisonderzoek	28	Expertpanels	51
Oproepen circulaire economie en landbouw- en voedselstrategie	30	Verslag van de werking van de panels	53
Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit	30	Administratie	54
Infrastructuur	32	Klachtenmanagement	55
Onderzoeksinfrastructuur	32	Beleidsrapportering	57
(Middel)zware onderzoeksinfrastructuur	32	Toetsing van de stand van de uitvoering van het beleidsplan en de samenwerkingsovereenkomst	57
Internationale onderzoeksinfrastructuur	32	Van excellentie tot doorbraak	57
VSC	32	Duidelijke en vlotte procedures	63
Einsteintelescoop	33	In Europa en de wereld	65
Internationale mobiliteit, samenwerking en contacten	34	Open wetenschap	71
Odysseusprogramma	34	In de samenleving	74
Internationale mobiliteit	34	Financieel overzicht	77
Internationale samenwerking	37	Bijlage: Evoluties door de tijd heen 2018-2023	82
Europese projecten	39		
Internationale contacten	40		
Werkingsstoelage sabbatsverlof	41		
Duurzaam reisbeleid	41		

Woord vooraf

Het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO) is een stichting van openbaar nut. We zijn erkend als een extern verzelfstandigd agentschap dat fundamenteel, kennisgrensverleggend en strategisch wetenschappelijk onderzoek ondersteunt. Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en andere onderzoeksinstellingen.

Het onderzoek dat we ondersteunen, wordt geselecteerd op basis van de kwaliteit van de onderzoeker en het onderzoeksvoorstel, ongeacht de wetenschappelijke discipline, de onthaalinstelling, gender, politieke of religieuze overtuiging. De selectie gebeurt volgens een bottom-upprincipe en verloopt interuniversitair.

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek richt zich op het uitdiepen van de kennis over de mens en zijn omgeving. Met het kennisniveau van onze samenleving groeit de levenskwaliteit in het algemeen en de kwaliteit van de opleidingen in het bijzonder. Zo krijgen jonge mensen alle kansen om hun talenten te ontplooien in een brede waaier van disciplines.

Op korte termijn zal fundamenteel onderzoek zelden tot economische of maatschappelijke valorisatie leiden. Op lange termijn is het essentieel voor onze welvaart en ons welzijn. Daarom is het FWO aangewezen op de financiële steun van de overheid. Een evenwichtige verdeling van de middelen tussen gericht en niet-gericht onderzoek is noodzakelijk.

Strategisch basisonderzoek is uitdagend en vernieuwend onderzoek met als doel om op lange termijn economische en/of maatschappelijke toepassingen in Vlaanderen te realiseren. Onderzoek gefinancierd door het FWO, in het bijzonder het strategische basisonderzoek, vormt ook een belangrijke stap in de aanzet tot en de valorisatie van wetenschappelijke doorbraken.

Het FWO schakelt zich ook in in de Europese en Internationale Onderzoeksruiimte. We zijn bijvoorbeeld trots dat Vlaamse onderzoekers zeer goede scores kunnen voorleggen binnen de programma's aangeboden door de European Research Council (ERC), de Europese tegenhanger van het FWO. Door ERC-opvangprojecten spelen we daar ook actief op in. Verder ondersteunt het FWO de deelname van Vlaamse onderzoeksteams aan grote Europese programma's, zoals ERA-NET en JPIs. Het FWO stimuleert ook internationale mobiliteit en onderzoekssamenwerking en biedt een brede waaier van financieringskanalen om dat te ondersteunen. Met acht partners binnen het Weave-programma bevindt het FWO zich in de kop van het peloton wat onderlinge

samenwerkingsopportuniteiten betreft, waarbij op een laagdrempelige manier en samen met internationale partners gezamenlijke onderzoeksprojecten ingediend kunnen worden.

Verder beheert het FWO, in samenwerking met de vijf Vlaamse universitaire associaties, het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC), een virtueel centrum voor zowel academici als de industrie. Tot slot staan we in voor de financiering van middelzware, zware en internationale onderzoeksinfrastructuur.

Het FWO is samen met VLAIO ook verantwoordelijk voor de NCP-dienstverlening in Vlaanderen en ondersteunt samen met EWI de werking van de Flemish Open Science Board (FOSB). Naast de jaarlijks weerkerende oproepen organiseerde het FWO in 2023 enkele nieuwe thematische oproepen. Ook werkte het FWO een kennisveiligheidsbeleid uit.

In 2023 werd de werking van het FWO onderworpen aan een externe evaluatie en maakte het werk van een nieuw beleidsplan en een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het FWO. Het evaluatieverslag, dat uitgebreid werd besproken in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie van het Vlaams Parlement, was uiterst positief voor het FWO. De efficiëntie, de klantvriendelijkheid en de waardering die het FWO krijgt van de ruime groep stakeholders, werden geroemd. Ook het feit dat het FWO steeds meer een voortrekkersrol vervult op het Europese toneel, met het uitrollen van nieuwe initiatieven zoals het invoeren van de '2de as', het kennisveiligheidsbeleid of het ondersteunen van de mandaathouders, werden als sterke elementen naar voren geschoven. Het ontlokte in de parlementaire commissie de uitspraak dat het "FWO een parel is die we moeten koesteren". De raad van bestuur en de FWO-administratie zijn dan ook verheugd dat de voortdurende inspanningen om de positie van het FWO als performante instelling te behouden en nog verder uit te bouwen breed worden gewaardeerd.

Dit jaarverslag geeft ook een gedetailleerd overzicht van de inkomsten van het FWO in 2023 en hoe het die heeft aangewend.

Hans Willems
Secretaris-generaal

Bruno Blondé
Voorzitter raad van bestuur

Managementsamenvatting

De kerncijfers van de oproepen voor zowel mandaten als projecten worden in de onderstaande tabellen weergegeven.

Mandaten

	Aanvragen	Toekenningen	Slaagkans (%)
Aspirant fundamenteel onderzoek	1.194	294	25
Aspirant strategisch basisonderzoek	661	204	31
Postdoctoraal onderzoeker (junior)	863	181	21
Postdoctoraal onderzoeker (senior)	352	90	26

Onderzoeksprojecten (fundamenteel, strategisch basisonderzoek, toegepast biomedisch onderzoek)

	Aanvragen	Aangevraagd bedrag (k€)	Toekenningen	Toegekend bedrag (k€)	Slaagkans (aantal)	Slaagkans (bedrag)
Fundamenteel onderzoek	1.332	692.701	243	127.354	18,2	18,4
Strategisch basisonderzoek	66	148.932	17	40.048	25,8	26,9
Toegepast biomedisch onderzoek	48	49.752	14	13.251	29,1	26,2

Doelstellingen beleidsplan 2019-2023

Van excellentie tot doorbraak

- Het FWO neemt deel aan de Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA). Dit biedt gelegenheid om nieuwe inzichten en praktijken met Europese partners te delen en de eigen procedures waar gewenst bij te stellen.
- In de eerste jaarhelft van 2023 vond een evaluatie plaats van de algemene en de wetenschappelijke werking van het FWO in het kader van de bepalingen uit de samenwerkingsovereenkomst 2018-2023.
- Het FWO tekent nieuwe, meer eenvoudige en meer strikte procedures uit m.b.t. de verslaggeving en werkt aan een strakker opvolgbeleid betreffende de conclusies van de verslagevaluatie. Hiertoe werden in 2023 de verslagen via een nieuw sjabloon in het

- e-loket opgevraagd. In de toekomst kunnen A1-publicaties (i.e. gepeerreviewde tijdschrift-publicaties) ook automatisch aan het verslag toegevoegd worden uit FRIS. Dit laat toe om een beter zicht te krijgen op de gerealiseerde output en impact van het door FWO gesteund onderzoek.
- In 2023 organiseerde het FWO ook twee nieuwe oproepen rond de thema's circulaire economie en innovatie in de landbouw- en voedingsector. De evaluatie van die projecten loopt tot in 2024.

Duidelijke en vlotte procedures

De nieuwe panelstructuur en bijbehorende hervormingen werden geïmplementeerd in de evaluatieprocedure voor de postdoctorale onderzoekers alsook de aspiranten fundamenteel onderzoek en projecten fundamenteel onderzoek.

In Europa en de wereld

- De raad van bestuur van het FWO analyseerde in het najaar van 2023 de toekomstperspectieven voor het EOS-programma en concludeerde dat de meest optimale manier om toekomstige Vlaams-Waalse onderzoekssamenwerking te faciliteren via het Weave-programma is.
- Voor het Odysseusprogramma werden twee TYPE I- en elf TYPE II-aanvragen goedgekeurd. Twaalf van de dertien geselecteerde Odysseus-onderzoekers bevestigden hun startdatum. Eén Odysseus besloot het Odysseusproject niet op te nemen.
- Het programma voor internationale onderzoeks-infrastructuur is aan een update toe en een aanpassing van het Besluit is noodzakelijk. Die zal in 2024 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden. Hiertoe werden in 2023 de nodige voorbereidingen getroffen.
- Vanuit de FWO-waarden en -normen, waarbij wetenschappelijke excellentie centraal staat en een transparante objectieve evaluatie steeds gegarandeerd blijft, werkte het FWO een kennisveiligheidsbeleid uit. Dit zal opgebouwd worden rond een aantal overkoepelende principes - proportionaliteit, landenneutraal, risicomanagement/bewustwording - en zal beschouwd worden als een doorlopende opdracht. Het spitst zich toe op de volgende vier items:
 - » Het FWO zet internationale partnerschappen op. Hierbij zal het opstellen van een risicoprofiel (*due diligence*) centraal staan, met aandacht voor de FWO-waarden en -normen, reciprociteit en een *level-playing field*.
 - » Uitrol/implementatie van die partnerschappen (incl. internationale dimensie in meer reguliere FWO-kanalen) met een focus op twee doelgroepen:
 - Onderzoekers die ertoe aangezet zullen worden om actief na te denken over de risico's verbonden aan internationale samenwerking (bewustwording en het creëren van een veiligheidsreflex).
 - Experts die getraind zullen worden in het identificeren van kennisveiligheidsrisico's en hoe hiermee om te gaan tijdens de evaluatie.
 - » Monitoring en analyse van het FWO-kennisveiligheidsbeleid: kennisveiligheid en risicoanalyse zullen structureel verankerd worden in het CBOS-takenpakket (Commissie voor Bilaterale Onderzoekssamenwerking).
 - » Cyberveiligheid met een strategie conform de visie van het CCB (Centrum voor Cyberveiligheid België) en waarbij bewustmaking van personeelsleden, het behalen van het ISO 27001-certificaat en beveiliging van software, tools, platformen, portables en telefonie centraal staan.

Open wetenschap

- De jaarlijkse KPI-meting wat de open access publicaties betreft, werd uitgevoerd via FRIS. De behaalde cijfers bedragen 83,3%, 83,9% en 83,9% voor respectievelijk de publicatiejaren 2020, 2021 en 2022. Hierdoor bevindt het FWO zich nog steeds in het groeipad met het hoogste ambitieniveau en wordt het einddoel van 80%, zoals eerder gedefinieerd binnen de Flemish Open Science Board, reeds behaald.
- Wat de datamanagementplannen betreft, kan geconcludeerd worden dat vrijwel alle FWO-begunstigden (mandaten en projecten) een initieel datamanagementplan opgemaakt hebben in de periode 2019 tot en met 2023.
- Het [Gender Equality Plan-voortgangsrapport](#) kan geconsulteerd worden op de FWO-website.

In de samenleving

- Elke week nam een (FWO-)onderzoeker ons Instagram-publiek een weekje mee in hun onderzoek in het kader van onze Instagram-take-overs.
- De nieuwsupdate #onderzoekersinbeeld verscheen tweewekelijks (maandelijks in de zomervakantie) en bundelt het FWO-onderzoek dat in de media verschijnt.
- In het kader van de Einsteintelescoop was het FWO ook aanwezig op het Nerdland-festival en vond er tevens een Grijze Cellen plaats in Hasselt.
- We organiseerden in het Paleis der Academiën 'Science meets policy', een focus- en netwerkdag.
- Samen met de andere Brusselse Kennisinstellingen organiseerden we tijdens de Dag van de Wetenschap het Wetenschapsfestival Brussel in Muntpunt. Deze editie lokte 1.300 bezoekers.

Management Summary

The key figures of the calls for both fellowships and projects are shown in the tables below.

Fellowships

	Applications	Awards	Success rate (%)
Fellowship fundamental research	1,194	294	25
Fellowship strategic basic research	661	204	31
Junior postdoctoral fellowship	863	181	21
Senior postdoctoral fellowship	352	90	26

Research projects (fundamental, strategic basic research, applied biomedical research)

	Applications	Amount requested (k€)	Awards	Amount awarded (k€)	Success rate (number)	Success rate (amount)
Fundamental research	1,332	692,701	243	127,354	18.2	18.4
Strategic basic research	66	148,932	17	40,048	25.8	26.9
Applied biomedical research	48	49,752	14	13,251	29.1	26.2

Objectives Policy Plan 2019-2023

From excellence to breakthrough

- The FWO participates in the Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA). This provides an opportunity to share new insights and practices with European partners and to adjust its own procedures when appropriate.
- An evaluation of the general and scientific functioning of the FWO took place in the first half of 2023, under the provisions of the cooperation agreement 2018-2023.
- The FWO drew up new, simpler, and stricter, procedures regarding reporting and is working on a stricter follow-up policy regarding the conclusions of the report evaluation. To this end, reports were

requested via a new template in the e-portal in 2023. In the future, A1 publications (i.e., peer-reviewed journal publications) can automatically be added to the report from FRIS as well. This will allow a better view of the output and impact achieved by FWO-supported research.

- In 2023, the FWO also organised two new calls on the themes of circular economy and innovation in the agricultural and food sector. The evaluation of these projects will continue into 2024.

Clear and expeditious procedures

The new panel structure and accompanying reforms were implemented in the evaluation procedure for postdoctoral researchers as well as basic research aspirants and basic research projects.

Europe and the world

- In the autumn of 2023, the FWO board of directors analysed the EOS programme’s future prospects, concluding that the most optimal way to facilitate future Flemish-Walloon research cooperation is through the Weave-programme.
- Two TYPE I and eleven TYPE II applications were approved for the Odysseus programme. Out of the thirteen Odysseus researchers who were selected, twelve confirmed their start date. One Odysseus decided not to take up the Odysseus project.
- The programme for international research infrastructure is in need of an update. A modification of the Decree is necessary as well, which will be submitted to the Flemish Government for approval in 2024. To this end, the necessary preparations were made in 2023.
- The FWO developed a knowledge security policy with the FWO values and standards at its foundation. These consistently put scientific excellence at their centre and guarantee transparent objective evaluation. The policy will be constructed based on a number of overarching principles: proportionality, country-neutral, risk management/awareness and will be considered an ongoing task. It focuses on the following four items:
 - » The FWO establishes international partnerships. This will focus on risk profiling (due diligence) with attention to FWO values and standards, reciprocity, and a level-playing field.
 - » Roll-out/implementation of these partnerships (including an international dimension in more mainstream FWO channels) with a focus on two target groups:
 - Researchers who will be encouraged to actively consider the risks associated with international cooperation (raising awareness and creating a security reflex).
 - Experts who will be trained to identify knowledge security risks and how to deal with them during evaluation.
 - » Monitoring and analysis of the FWO knowledge safety policy: knowledge safety and risk analysis will be structurally embedded in the CBOS task package (Committee for Bilateral Research Cooperation).
 - » Cyber security with a strategy in line with the CCB vision (Centre for Cyber Security Belgium) and focussing on awareness-raising among staff members; obtaining the ISO 27001 certificate; and security software, tools, platforms, portables and telephony.

Open science

- The annual KPI measurement on open access publications was conducted through FRIS. For the publication years 2020, 2021 and 2022, a total of 83.3 per cent, 83.9 per cent and 83.9 per cent respectively was achieved. This indicates that the FWO is still on the most ambitious growth track, with the final goal of 80 per cent, as previously defined within the Flemish Open Science Board, already having been achieved.
- Where data management plans are concerned, almost all FWO grantees (mandates and projects) have drawn up an initial data management plan in the period 2019 to 2023.
- The [Gender Equality Plan progress report](#) can be consulted on the FWO website.

In society

- Each week, a (FWO) researcher took our Instagram audience along through their research for a week as part of our Instagram takeovers.
- The news update #onderzoekersinbeeld (Researchers in the picture) appeared biweekly (monthly during summer holidays) and compiles FWO research appearing in the media.
- In the context of the Einstein Telescope, the FWO was also present at the Nerdland Festival, with a ‘Grijze Cellen’ (Grey Cells) taking place in Hasselt.
- We organised ‘Science meets policy’, a focus and networking day, at the Palais des Académies.
- Together with the other Brussels Knowledge Institutes, we organised the Brussels Science Festival at Muntpunt during Science Day. This edition attracted 1,300 visitors.

Inkomsten

Vlaamse overheid

De Vlaamse overheid is verantwoordelijk voor het merendeel van de totale inkomsten van het FWO. Het FWO werkt volgens de financiële regels van de Vlaamse overheid, waarbij een opsplitsing gemaakt wordt tussen vastleggingskredieten enerzijds (het bedrag waarover het FWO beschikt om verbintenissen aan te gaan in een bepaald jaar) en een vereffeningskrediet anderzijds (het bedrag dat het FWO effectief kan uitbetalen in een bepaald jaar).

De vastleggingskredieten die het FWO krijgt, zijn afkomstig van de Vlaamse overheid (Tabel 1). Daarnaast beschikt

het FWO over federale, Europese en eigen middelen. De vastleggingskredieten van 2023 voor de verschillende financieringskanalen vormen dan ook het uitgangspunt van dit jaarverslag. Voor een aantal kanalen wordt er niet elk jaar een vastleggingskrediet opgenomen in de begroting (bijvoorbeeld: EOS, Odysseusprogramma ...). Dat houdt in dat de totale vastleggingskredieten van het FWO door de jaren heen kunnen fluctueren. Het merendeel van die middelen wordt besteed aan de fundamentele onderzoeksprojecten. Het vereffeningskrediet wordt getoond in Tabel 2.

Tabel 1: Vastleggingskredieten Vlaamse overheid (begrotingsaanpassing 2023, bedragen in euro)

1. Fundamenteel onderzoek	
Projecten	
Onderzoeksprojecten	143.244.922
Joint Programming Initiatives (JPI) - ERA-NET (European Research Area Networks)	4.800.000
ERC-opvangprojecten (consolidator grants)	2.120.000
ERC-opvangprojecten (starting grants)	1.632.400
Humanitaire acties: Rode Neuzen Dag	975.000
Humanitaire acties: Kom op tegen Kanker	800.000
Vakantiegeld bij uitdientstreding personeel projecten	350.000
Born Bunge	180.448
Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen (WOG's)	750.000
Wetenschappelijke contacten (m.u.v. WOG's)	5.191.820
Internationale Coördinatie-Acties (ICA)	715.500
Bilaterale onderzoeksprojecten	2.501.000
Weave	4.408.000
Totaal projecten fundamenteel onderzoek	167.669.090
Mandaten	
Aspiranten fundamenteel onderzoek	56.306.635
Postdoctorale onderzoekers	77.995.489
Bijzondere doctoraatsbeurzen	375.064
Marie Curie-mandaten	1.304.000
min gedeelte gefinancierd federaal/EU/schenken	-37.829.671
Totaal mandaten fundamenteel onderzoek	98.151.517

2. Strategisch basisonderzoek	
Projecten	
Projecten strategisch basisonderzoek (SBO)	39.534.127
SBO-ERA	2.500.000
Circulaire economie	1.475.000
Innovatie in de landbouw- en voedingssector	4.850.000
Totaal projecten strategisch basisonderzoek	48.359.127
Mandaten	
Aspiranten strategisch basisonderzoek	38.456.445
Frank De Winne-mandaten	720.000
Totaal mandaten strategisch basisonderzoek	39.176.445
3. Klinisch onderzoek	
Projecten	
Projecten Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit (TBM)	13.582.750
Totaal projecten klinisch onderzoek	13.582.750
Mandaten	
Fundamenteel klinische mandaten	6.157.500
Totaal mandaten klinisch onderzoek	6.157.500
4. Infrastructuur	
VSC	6.501.000
Recurrente middelen uit opstap voor O&O	10.000.000
Indexering infrastructuur	1.516.919
Eenmalige opstap O&O	15.000.000
Totaal infrastructuurprojecten	33.017.919
Totaal vastleggingskrediet FWO	406.114.348

Tabel 2: Vereffeningskrediet 2023 (bedragen in euro)

Fundamenteel onderzoek	
Mandaten	93.636.517
Projecten	176.048.197
Totaal fundamenteel onderzoek	269.684.714

Strategisch basisonderzoek	
Mandaten	38.456.445
Projecten	46.489.568
Circulaire economie	1.475.000
Innovatie in de landbouw- en voedingssector	4.850.000
Totaal strategisch basisonderzoek	91.271.013
Klinisch onderzoek	
Fundamenteel klinische mandaten	6.157.500
Toegepast biomedisch onderzoek	11.456.010
Totaal klinisch onderzoek	17.613.510
Onderzoeksinfrastructuur	
(Middel)zware onderzoeksinfrastructuur	17.997.846
Internationale onderzoeksinfrastructuur	20.123.975
VSC	6.501.000
Eenmalige initiatieven (supercomputer, euroHPC ...)	7.088.028
Totaal onderzoeksinfrastructuur	51.710.849
Totaal vereffeningskrediet FWO	430.280.086

Federale overheid

Tabel 3 geeft een overzicht van de federale inkomsten van het FWO. Federale toelagen die aangewend kunnen worden voor de financiering van het FWO-onderzoek, zijn de toelagen van de FOD Economie aan het Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen (IIKW) (enkel voor onderzoek op het gebied van fundamentele kernwetenschappen of met kernfysische methoden). Naast die specifieke toelagen beschikt het FWO vanuit de federale overheid over bijkomende opbrengsten

uit fiscale en parafiscale maatregelen, met name de gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing op de lonen van postdoctorale onderzoekers (defiscalisatie) en de recuperatie van de werkgeversbijdrage Sociale Zekerheid. De recuperatie Sociale Zekerheid kan enkel gebruikt worden voor de tewerkstelling van onderzoekers (mandaten). Het FWO geniet jaarlijks ook een geïndexeerde toelage, afkomstig van de RSZ: ‘onderzoek aan de universiteiten’, het Wetenschappelijke Maribelplan.

Tabel 3: Overzicht federale inkomsten (in euro)

Bron	Bedrag
IIKW	2.000.000
Bevordering werkgelegenheid met RSZ inbreng (Maribel)	19.700.000
Recuperatie van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid	7.000.000
Vrijstelling van de voorheffing van postdoctorale onderzoekers	10.900.000

In Tabel 4 wordt de verhouding weergegeven tussen de beheerskosten en de totale vastleggingskredieten van de Vlaamse overheid. De beheerskosten bedragen 4,36% van dat totaal in 2023. Omdat de vastleggingskredieten sterk kunnen variëren van jaar tot jaar (bv. EOS, Odysseus, infrastructuurprogramma's ...), fluctueert ook het beheerskostenpercentage, maar gemiddeld over de laatste vijf jaar komt dit uit op 3,89%.

Tabel 4: Beheerskosten van het FWO (in euro)

Vergaderingen bestuurs- en adviesorganen	2.520.000
Bezoldigingen personeel	8.144.500
Personeelsgebonden kosten	1.473.000
Secretariaat	727.500
Ondersteuning wetenschappelijke werking	1.630.000
Informatica	2.325.000
Huisvesting	540.000
Communicatie	340.000
Algemeen totaal	17.700.000
Verhouding beheerskosten t.o.v. totale vastleggingskredieten Vlaamse overheid	4,36%

Prijzen via mecenaat

Allerlei bedrijven en instellingen ondersteunen het fundamenteel onderzoek in hun domein met een eigen wetenschappelijke prijs. Het FWO staat in voor de wetenschappelijke evaluatie en selectie.

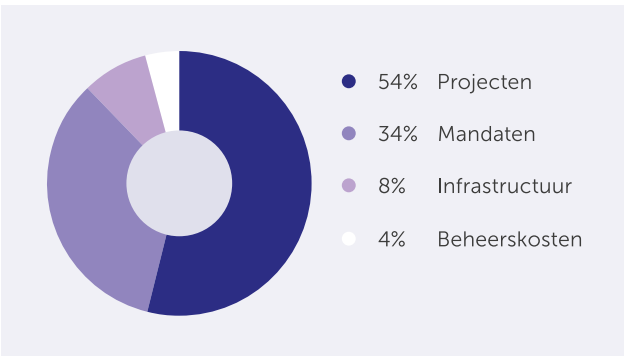
Scheningen en erfenissen

Ook individuen schenken geld aan het FWO. Zij kunnen in een schenkingsakte of testament voorwaarden stellen aan het onderzoek, op voorwaarde dat het thema voldoende algemeen blijft.

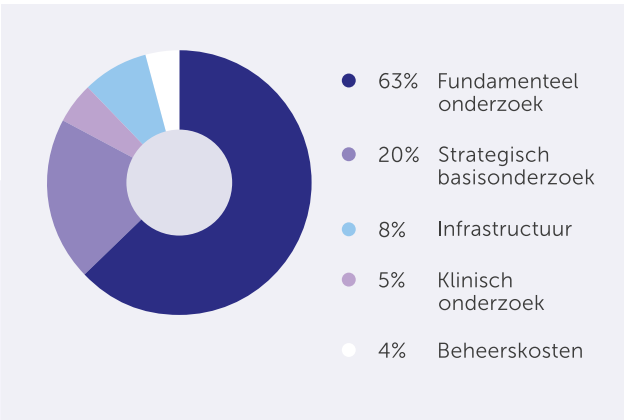
Figuur 1 toont de spreiding van de toelage voor de categorieën 'mandaten', 'projecten', 'infrastructuur' en 'administratief beheer van het FWO'. De categorie 'mandaten' omvat zowel de predoctorale als postdoctorale mandaten. Onder 'projecten' worden alle onderzoeksprojecten binnen de fundamentele, strategische en klinische programma's van het FWO verstaan.

De spreiding van de toelage over de verschillende programma's (fundamenteel onderzoek, strategisch basisonderzoek, klinisch onderzoek, infrastructuur en beheerskosten) wordt getoond in Figuur 2. Door de jaren heen kan de verdeling tussen de verschillende programma's wijzigen, omdat niet voor alle kanalen jaarlijks een vastleggingskrediet wordt gevraagd.

Figuur 1: Toelagespreiding over de categorieën mandaten, projecten, infrastructuur en beheerskosten

Figuur 2: Toelagespreiding over de verschillende programma's (fundamenteel onderzoek, strategisch basisonderzoek, klinisch onderzoek, infrastructuur en beheerskosten)

Analyse van de besteding

In dit hoofdstuk worden voor de verschillende financieringsinstrumenten een aantal statistische gegevens van de voorbije oproepen weergegeven.

Om het overzicht voor de lezer te bewaren worden enkel de resultaten van de afgelopen oproep en de gemiddelden voor de periode 2018-2023 weergegeven. De detailgegevens voor de verschillende oproepen voor de voorgaande jaren zijn in bijlage bij dit jaarverslag toegevoegd. Enige voorzichtigheid bij de vergelijking met de laatste oproep is aangewezen: budgetten en/of modaliteiten van een programma kunnen immers veranderen tijdens die periode.

De specifieke lijsten met toegekende mandaten en projecten kunnen geconsulteerd worden op de FWO-website.

Mandaten

Predocotorale mandaten

Een belangrijke actielijn van het FWO is het stimuleren van jong onderzoekstalent. Startende onderzoekers krijgen de kans om na vier jaar onderzoek een doctoraat te behalen.

Met een mandaat aspirant fundamenteel onderzoek kunnen jonge onderzoekers zich voorbereiden op het behalen van een doctoraat en zich zo bekwamen tot onafhankelijke kritische wetenschappers.

Met een aspirantsbeurs strategisch basisonderzoek kunnen jonge onderzoekers zich voorbereiden op het behalen van een doctoraat en zich zo bekwamen tot strategisch denkende en innovatiegerichte wetenschappers.

Kandidaten moeten een keuze maken tussen beide kanalen in een bepaald oproepjaar. De evaluatieprocedure bestaat uit een tweestapsprocedure: na een preselectiestap wordt slechts een deel van de kandidaten uitgenodigd voor een interview met een expertpanel.

Ook onderzoekers werkzaam buiten de universiteit kunnen met een bijzondere doctoraatsbeurs een jaar besteden aan de afwerking van hun doctoraatsproefschrift.

Een overzicht van de toegekende mandaten (aspirant fundamenteel onderzoek, aspirant strategisch basisonderzoek en postdoctorale mandaten) binnen de oproepen van 2023 vindt u op de FWO-website.

Tabel 5 bevat een globaal overzicht van het aantal predoctorale mandaathouders en van de jaarlijkse instroom van aspiranten fundamenteel en strategisch basisonderzoek.

Tabel 5: Predocotorale mandaathouders in functie op 1 november 2023

Instroom aspiranten fundamenteel onderzoek	294
Instroom aspiranten strategisch basisonderzoek	204
Totaal aantal aspiranten fundamenteel onderzoek	1.183
Totaal aantal aspiranten strategisch basisonderzoek	804
Totaal aantal bijzondere doctoraatsbeurzen	5
Totaal aantal predoctorale mandaathouders	1.992

Het mandatenbestand van de aspiranten per universiteit en per wetenschapsgebied wordt weergegeven in Tabel 6, Tabel 7 en Tabel 8. Daar waar de procentuele verdeling van de mandaathouders over de verschillende instellingen ongeveer gelijk is voor de aspiranten fundamenteel en strategisch basisonderzoek, zijn er wel significante verschillen wat de verdeling over de wetenschapsdomeinen betreft. Dat heeft te maken met de vereiste om een onderzoeksproject in te dienen dat op termijn tot economisch toegevoegde waarde kan leiden binnen het strategische basisonderzoek. Daardoor zijn er veel minder aspiranten strategisch basisonderzoek binnen de cultuur-, gedrags- en maatschappijwetenschappen.

Tabel 6: Aspiranten per universiteit op 1 november 2023 (n = aantal)

	Fundamenteel onderzoek		Strategisch basisonderzoek	
	n	%	n	%
VUB	119	10	76	9
KU Leuven	509	43	337	42
UGent	345	29	249	31
UAntwerpen	161	14	108	13
UHasselt	48	4	34	4
Andere	1	0	0	0
Totaal	1.183		804	

Tabel 7: Aspiranten fundamenteel onderzoek per wetenschapsgebied op 1 november 2023 (n = aantal)

	n	%
Biologische wetenschappen	151	13
Cultuurwetenschappen	199	17
Gedrags- en maatschappijwetenschappen	272	23
Medische wetenschappen	323	27
Wetenschap en technologie	207	17
Interdisciplinair	31	3
Totaal	1.183	

Tabel 8: Aspiranten strategisch basisonderzoek per wetenschapsgebied op 1 november 2023 (n = aantal)

	n	%
Biologische wetenschappen	145	18
Cultuurwetenschappen + Gedrags- en maatschappijwetenschappen	29	4
Medische wetenschappen	259	32
Wetenschap en technologie	371	46
Totaal	804	

Het aandeel vrouwen aan de Vlaamse universiteiten neemt bij elke stap op de academische ladder gestaag af. In het kader van die genderproblematiek in het wetenschappelijk onderzoek heeft het FWO altijd een gelijkekansenbeleid gevoerd. Concreet neemt het FWO specifieke maatregelen op in reglementen en beleidsplannen om onderzoekers evenveel kansen en mogelijkheden te bieden, ongeacht hun geslacht. Het FWO laat onderzoekers een hoge mate van flexibiliteit toe in de uitbouw van hun carrière. En in de reglementen worden voldoende garanties ingebouwd om te voorkomen dat familiale omstandigheden (zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, langdurige ziekte ...) de onderzoeks carrière zouden belemmeren. Het FWO heeft ook een specifiek gender equality plan

goedgekeurd. De gedetailleerde gendermaatregelen en het gelijkekansenbeleid van het FWO kunt u nalezen in de reglementen van de verschillende financieringskanalen. Ook het gender equality plan kan geconsulteerd worden op de FWO-website.

Tabel 9 toont de M/V/X-verdeling binnen de predoctorale mandaten respectievelijk binnen de fundamentele en strategische kanalen van het FWO. Bij de aspiranten fundamenteel onderzoek zijn er meer vrouwelijke onderzoekers (57%). Bij de aspiranten strategisch basisonderzoek zijn de mannen in de meerderheid (52,6%). De slaagkansen per geslacht worden verderop in dit jaarverslag weergegeven.

Tabel 9: M/V/X-verhouding predoctorale mandaathouders in functie op 1 november 2023

	M	V	X	% M	%V	%X
Aspiranten fundamenteel onderzoek	506	674	3	42,8	57,0	0,3
Aspiranten strategisch basisonderzoek	414	389	0	51,6	48,4	0,0
Bijzondere doctoraatsbeurs	1	4	0			0
Totaal	921	1.067	3	46,3	53,6	0,2

Tabel 10 geeft een opsplitsing weer van het aantal mandaathouders per nationaliteit (Belgisch, EU, niet-EU). Het FWO heeft expliciet inspanningen geleverd om kwaliteitsvolle buitenlandse onderzoekers naar Vlaanderen te brengen. Er wordt dan ook een open beleid gevoerd waarbij aan de kandidaten geen enkele

nationaliteitsbeperking wordt opgelegd. Het percentage buitenlandse mandaathouders bij de aspiranten fundamenteel en strategisch basisonderzoek ligt in dezelfde grootteorde. De slaagkansen per nationaliteit worden verderop in dit jaarverslag weergegeven.

Tabel 10: Nationaliteit predoctorale mandaathouders in functie op 1 november 2023

	Belg	EU	Niet-EU	Totaal
Aspirant fundamenteel onderzoek	805	265	113	1.183
Aspirant strategisch basisonderzoek	597	124	83	804
Bijzondere doctoraatsbeurs	5	0	0	5
Totaal	1.407	389	196	1.992

Slaagkansen

In dit hoofdstuk worden de slaagkansen van de verschillende mandaten voor de oproep 2023 toegelicht. Zonder de strenge selectiecriteria uit het oog te verliezen, streeft het FWO ernaar om een slaagkans van 33% te bereiken. Dat percentage garandeert een voldoende strenge selectie, maar waakt er tegelijk over dat er geen ontradings- of ontmoedigingseffect optreedt.

Aspirant fundamenteel onderzoek

Tabel 11 bevat de slaagkansen voor een aspirantenmandaat fundamenteel onderzoek per universiteit; Tabel 12 bevat de

slaagkansen per wetenschapsgebied. De slaagkans in 2023 (25%) was kleiner dan het gemiddelde over de periode 2018 tot en met 2023 (27%). Dit ten gevolge van een stijging van de aanvraagmassa.

Tussen de verschillende wetenschapsgebieden is de slaagkans vrijwel dezelfde (Tabel 12). Een aantal (streefwaarde 90%) van de toe te kennen mandaten wordt over de panels verdeeld pro rata van het aantal ontvankelijke kandidaten per expertpanel. Na afloop van alle interviews worden de resterende mandaten toegekend op basis van een rangschikking van de overblijvende geïnterviewde kandidaten uit alle expertpanels.

Tabel 11: Slaagkansen per universiteit voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
VUB	118	28	24	106,5	28,2	26,4
KU Leuven	512	130	25	435,2	124,5	28,6
UGent	358	86	24	300,7	79,2	26,3
UAntwerpen	157	41	26	150,3	37,3	24,8
UHasselt	49	9	18	42,5	9,2	21,6
Totaal	1.194	294	25	1.035,5	278,5	26,9

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 12: Slaagkansen per wetenschapsgebied voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Biologische wetenschappen	137	34	25	119,3	33,0	27,7
Cultuurwetenschappen	206	50	24	170,0	45,2	26,6
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	276	64	23	236,5	61,0	25,8
Medische wetenschappen	335	82	24	297,0	80,2	27,0
Wetenschap en technologie	205	54	26	186,2	52,2	28,0
Interdisciplinair	35	10	29	26,5	7,0	26,4
Totaal	1.194	294	25	1.035,5	278,5	26,9

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Aspiranten strategisch basisonderzoek

Tabel 13 geeft de slaagkansen weer voor aspiranten strategisch basisonderzoek per universiteit. De slaagkans voor aspiranten strategisch basisonderzoek in 2023 was groter dan die voor de aspiranten fundamenteel onderzoek

(31% vs. 25%). Tussen de wetenschapsdomeinen zijn de verschillen in slaagkans voor de oproep van 2023 zeer beperkt (Tabel 14).

Tabel 13: Slaagkansen per universiteit voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
VUB	79	23	29	63,3	19,3	30,5
KU Leuven	265	84	32	260,5	87,5	33,6
UGent	185	62	34	186,8	61,7	33,0
UAntwerpen	95	28	29	86,2	24,3	28,2
UHasselt	37	7	19	31,5	7,0	22,2
Totaal	661	204	31	628,3	199,8	31,8

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans, exclusief Frank De Winne-mandaten

Tabel 14: Slaagkansen per wetenschapsgebied voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Biologische wetenschappen	107	33	31	115,8	36,5	31,5
Cultuur en taalwetenschappen + Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	33	11	33	19,5	6,0	30,8
Medische wetenschappen	195	59	30	210,3	67,2	31,9
Wetenschap en technologie	311	93	30	278,3	88,3	31,7
Totaal	646	196	30	624,0	198,0	31,7

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans, exclusief Frank De Winne-mandaten

Gelijke kansen

De slaagkansen per geslacht voor de aspiranten (fundamenteel en strategisch basisonderzoek) voor de oproep van 2023 zijn opgenomen in Tabel 15 en Tabel 16.

Er zijn geen waarneembare verschillen in slaagcijfers tussen mannelijke en vrouwelijke kandidaten voor de periode 2018 tot en met 2023.

Tabel 15: Slaagkansen per geslacht voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Man	507	112	22	470,2	123,8	26,3
Vrouw	684	182	27	562,3	154,2	27,4
x	3	0	0	3,0	0,5	16,7
Totaal	1.194	294	25	1.035,7	278,5	26,9

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkansen

Tabel 16: Slaagkansen per geslacht voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Man	361	112	31	332,0	104,5	31,5
Vrouw	300	92	31	295,8	95,3	32,2
x	0			0,5	0,0	0,0
Totaal	661	204	31	628,3	199,8	31,8

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkansen, inclusief Frank De Winne-mandaten

De slaagkansen per nationaliteit worden getoond in Tabel 17. In 2023 werd het hoogste slaagpercentage vastgesteld voor EU-kandidaten, zowel bij de aspiranten fundamenteel als strategisch basisonderzoek.

Tabel 17: Slaagkansen per nationaliteit voor predoctorale mandaten

	Aspirant fundamenteel onderzoek			Aspirant strategisch basisonderzoek		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Belgisch	783	195	25	486	142	29
EU	237	66	28	93	37	40
Niet-EU	174	33	19	82	25	30
Totaal	1.194	294	25	661	204	31

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkansen, inclusief Frank De Winne-mandaten

Frank De Winne-mandaten

De ‘Frank De Winne’-aspirantenmandaten zijn aspirantenbeurzen strategisch basisonderzoek en ze passen binnen het impulsprogramma Vlaamse ruimtevaartconomie. Bij de derde en laatste oproep voor Frank De Winne SB-mandaten werden vijftien aanvragen ontvangen en geëvalueerd, en waren acht mandaten beschikbaar, die ook werden toegekend.

Bijkomende mandaten gefinancierd door INBO, VITO, Plantentuin Meise, Waterbouwkundig Laboratorium en Demoucelle Parkinson Charity

Het FWO sloot overeenkomsten af met Agentschap Plantentuin Meise, INBO, VITO en Waterbouwkundig Laboratorium (WL). De instellingen engageerden zich om zelf aspirantenmandaten te financieren. Aanvragen uit de reservelijst, en waarbij de desbetreffende instelling heeft aanvaard om als bijkomende onthaalinstelling op te treden, komen in aanmerking voor zo’n mandaat. In 2023 werd één opvangmandaat toegekend met de Plantentuin Meise. Naast dit opvangmandaat was in zes rechtstreeks toegekende mandaten een van de bovenstaande instellingen betrokken als bijkomende onthaalinstelling.

Het FWO sloot een overeenkomst met de Demoucelle Parkinson Charity voor de financiering van het ‘FWO – Demoucelle Parkinson Charity’-aspirantenmandaat. Het mandaat wordt toegekend aan de best gerangschikte kandidaat uit het FO- en SB-programma met een onderwerp gerelateerd aan de ziekte van Parkinson. In 2023 kon op die manier één extra mandaat toegekend worden.

Postdoctorale mandaten

Met een mandaat postdoctoraal onderzoeker kunnen startende onderzoekers die al een doctoraat behaald hebben, gedurende drie tot zes jaar voltijds onderzoek uitvoeren op postdoctoraal niveau.

Er zijn financieringsmogelijkheden voor junior en senior postdoctorale onderzoekers. De termijn voor zowel een junior als een senior postdoctoraal mandaat bedraagt drie jaar.

Tabel 18 geeft een globaal overzicht van alle postdoctorale mandaathouders in dienst op 1 november 2023 en geeft ook de instroom van postdoctorale onderzoekers weer. Om het overzicht te bewaren wordt geen onderscheid gemaakt tussen junior en senior postdoctorale onderzoekers. Dat onderscheid wordt wel gemaakt bij de slaagkansen.

Tabel 18: Postdoctorale mandaathouders in functie op 1 november 2023

	2023
Instroom postdoctorale onderzoekers	271
Totaal aantal postdoctorale onderzoekers	825

Een overzicht van de postdoctorale onderzoekers per universiteit en per wetenschapsgebied wordt weergegeven in respectievelijk Tabel 19 en Tabel 20.

Tabel 19: Postdoctorale onderzoekers per universiteit op 1 november 2023

	n	%
VUB	77	9,3
KU Leuven	343	41,6
UGent	285	34,5
UAntwerpen	92	11,2
UHasselt	23	2,8
ITG	5	0,6
Totaal	825	

Tabel 20: Postdoctorale onderzoekers per wetenschapsgebied op 1 november 2023

	n	%
Biologische wetenschappen	107	13,0
Cultuurwetenschappen	155	18,8
Gedrags- en maatschappijwetenschappen	142	17,2
Medische wetenschappen	152	18,4
Wetenschap en technologie	242	29,3
Interdisciplinair	27	3,3
Totaal	825	

De M/V/X-verdeling bij de postdoctorale mandaathouders is weergegeven in Tabel 21. Het aandeel mannelijke postdoctorale onderzoekers is nog steeds groter dan het aandeel vrouwen. 46% van het postdoctorale mandatenbestand, exclusief fundamenteel klinische mandaten, bestaat uit vrouwen. Door de jaren heen neemt dit aandeel slechts gestaag toe. Tussen de verschillende wetenschapsdomeinen zijn er wel grote verschillen. Met name binnen het domein 'Wetenschap en technologie' is het aandeel vrouwen beperkt (32%) versus 63% vrouwelijke postdocs binnen de medische wetenschappen.

Tabel 21: M/V-verhouding postdocs in functie op 1 november 2023

	M	V	X	% V
Totaal	443	381	1	46

Net zoals bij de predoctorale mandaathouders zet het FWO sterk in op de internationalisering van het mandatenbestand bij de postdoctorale onderzoekers (Tabel 22). 52% van de postdoctorale onderzoekers heeft een andere nationaliteit dan de Belgische.

Tabel 22: Nationaliteit postdoctorale mandaathouders in functie op 1 november 2022

	Belg	EU	Niet-EU	Totaal
Totaal	398	262	165	825

Slaagkansen

Tabel 23 toont de slaagkansen voor een postdoctorale onderzoeker per universiteit, Tabel 24 de slaagkansen per wetenschapsgebied. De slaagkans is hier lager dan het streefcijfer van 33%. Het aantal aanvragen voor een postdoctoraal mandaat nam verder toe in 2023 (140 extra aanvragen). Tussen de verschillende wetenschapsgebieden zijn er slechts zeer beperkte verschillen in slaagkansen.

Tabel 23: Slaagkansen per universiteit voor postdoctorale onderzoekers (junior en senior kanaal samen)

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
VUB	117	25	21	94	21	23
KU Leuven	523	116	22	435	108	25
UGent	390	84	22	354	89	25
UAntwerpen	144	33	23	121	31	25
UHasselt	33	11	33	29	7	23
Andere	8	2	25	6	2	29
Totaal	1.215	271	22	1.039	256	25

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 24: Slaagkansen per wetenschapsgebied voor postdoctorale onderzoekers (junior en senior kanaal samen)

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Biologische wetenschappen	137	33	24	130	33	25
Cultuurwetenschappen	227	49	22	192	46	24
Gedrags- en maatschappijwetenschappen	195	41	21	188	43	23
Medische wetenschappen	212	49	23	180	48	27
Wetenschap en technologie	392	88	22	313	78	25
Interdisciplinair	52	11	21	36	9	25
Totaal	1.215	271	22	1.039	256	25

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

De slaagkansen opgesplitst in junior en senior kanaal worden weergegeven in Tabel 25 en Tabel 26.

Tabel 25: Slaagkansen per universiteit voor postdoctorale onderzoekers uitgesplitst voor junior en senior kanaal

	Junior			Senior		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
VUB	83	18	22	34	7	21
KU Leuven	377	77	20	146	39	27
UGent	269	52	19	121	32	26
UAntwerpen	106	24	23	38	9	24
UHasselt	22	8	36	11	3	27
Andere	6	2	33	2	0	0
Totaal	863	181	21	352	90	26

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 26: Slaagkansen per wetenschapsgebied voor postdoctorale onderzoekers uitgesplitst voor junior en senior kanaal

	Junior			Senior		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Biologische wetenschappen	92	20	22	45	13	29
Cultuurwetenschappen	159	32	20	67	17	25
Gedrags- en maatschappijwetenschappen	158	31	20	37	10	27
Medische wetenschappen	144	32	22	68	17	25
Wetenschap en technologie	268	57	21	125	31	25
Interdisciplinair	42	9	21	10	2	20
Totaal	863	181	21	352	90	26

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Gelijke kansen

De slaagkansen per geslacht voor postdoctorale onderzoekers worden weergegeven in Tabel 27 en Tabel 28 (uitgesplitst voor het junior en senior kanaal). In 2023 was het slaagcijfer voor mannelijke kandidaten lager dan

dat voor vrouwelijke kandidaten. Over een langere termijn (periode 2018 tot en met 2023) zijn er geen verschillen in slaagcijfers voor mannelijke en vrouwelijke kandidaten.

Tabel 27: Slaagkansen per geslacht voor postdoctorale onderzoekers

	2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
M	707	146	21	598	148	25
V	498	123	25	435	108	25
X	10	2	20	5	0	7
Totaal	1.215	271	22	1.039	256	25

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 28: Slaagkansen per geslacht voor postdoctorale onderzoekers uitgesplitst voor junior en senior kanaal

	Junior			Senior		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Man	492	88	18	215	58	27
Vrouw	362	91	25	136	32	24
X	9	2	22	1	0	
Totaal	863	181	21	352	90	26

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

De slaagkansen per nationaliteit voor de postdoctorale onderzoekers zijn opgenomen in Tabel 29.

Tabel 29: Slaagkansen per nationaliteit voor postdoctorale onderzoekers

	Postdoc			Postdoctorale onderzoekers (junior)			Postdoctorale onderzoekers (senior)		
	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Belgisch	420	109	26	301	70	23	119	39	33
EU	345	91	26	238	55	23	107	36	34
Niet-EU	450	71	16	324	56	17	126	15	12
Totaal	1.215	271	22	863	181	21	352	90	26

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Marie Curie

Het FWO steunt kandidaten op de reservelijst van de oproepen Marie Skłodowska-Curie Actions Individual Fellowships (Europees Kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie) via een opvangmandaat. Het beperkt zich daarbij tot de types ‘Standard’, ‘Reintegration’ en ‘Career Restart’. Het FWO kent een opvangmandaat toe aan maximaal acht kandidaten die het hoogst op de reservelijst gerangschikt zijn en over een affiliatie beschikken aan een voor het FWO ontvankelijke Vlaamse hoofdonthaalinstelling, ongeacht het panel. Elk mandaat wordt voor maximaal 24 maanden gefinancierd. In 2023 dienden acht kandidaten een aanvraag in en bijgevolg werden ook acht opvangmandaten toegekend.

Fundamenteel klinische mandaten

Het fundamenteel klinische mandaat ondersteunt artsen en onderzoekers die een volwaardige carrière binnen

het translationele onderzoek nastreven. De mandaten bieden de mogelijkheid om deeltijds te worden vrijgesteld van een klinische functie in functie van het onderzoek. Translationeel onderzoek is de schakel tussen het fundamentele biomedische onderzoek (van kapitaal belang voor elke vooruitgang) en het klinische onderzoek, dat zich op patiënten richt. Met een tot tweemaal hernieuwbaar fundamenteel klinisch mandaat van vijf jaar kunnen zij zich halftijds wijden aan hun onderzoek, naast hun klinische activiteiten. Er zijn acht nieuwe mandaten beschikbaar. Voor de hernieuwingen is er een verhoogde selectiviteit, dat wil zeggen dat er zes eerste hernieuwingen van het mandaat en vier tweede hernieuwingen van het mandaat kunnen worden toegekend.

Aan acht van de twintig kandidaten kon een eerste mandaat worden toegekend in 2023 (Tabel 30). Aan zes van de zeven aanvragen voor een eerste hernieuwing en vier van de zes aanvragen voor een tweede hernieuwing werd een mandaat toegekend (Tabel 31).

Tabel 30: Aangevraagde en toegekende mandaten per instelling voor fundamenteel klinische mandaten

Hoofdaanvrager	Nieuwe mandaten		Hernieuwingen	
	Ingediend	Gesteund	Ingediend	Gesteund
KU Leuven	11	4	5	3
UAntwerpen	4	2	4	3
UGent	3	2	4	4
VUB	2	0	0	0
Totaal	20	8	13	10

Tabel 31: Aangevraagde en toegekende mandaten per geslacht voor fundamenteel klinische mandaten

Geslacht	Nieuwe mandaten		Hernieuwingen	
	Ingediend	Gesteund	Ingediend	Gesteund
M	10	4	11	8
V	10	4	2	2
Totaal	20	8	13	10

In totaal waren er op 1 november 2023 93 fundamenteel klinische mandaten in functie (M/V-verhouding 71/29%, nationaliteit Belgisch/EU/niet-EU 85/14/1%).

Onderzoeksprojecten

Naast de mandaten zijn de onderzoeksprojecten het belangrijkste financieringskanaal van het FWO. Zowel binnen het fundamentele onderzoek, het strategische basisonderzoek als het klinische onderzoek zijn er binnen het FWO financieringsmogelijkheden voor onderzoekers.

Fundamenteel onderzoek

De onderzoeksprojecten binnen het kanaal fundamenteel onderzoek komen er op initiatief van de onderzoekers. Projecten worden aangevraagd door een promotor, al dan niet in samenwerking met copromotoren van dezelfde of een andere onthaalinstelling. Een projectaanvraag kan personeel (zowel wetenschappelijk als technisch), uitrusting en werking omvatten. Met de werkings- en uitrustingskosten wordt voorzien in ondersteuning van het onderzoek. Het gaat onder meer over uitgaven voor het bijwonen van congressen, de aankoop van grondstoffen,

chemicaliën, dierproeven en de aankoop en het onderhoud van onderzoeksapparatuur.

De opsplitsing tussen junior en senior onderzoeksprojecten werd ingesteld om onderzoekers tijdens hun hele carrière uitzicht te bieden op onderzoeksfinanciering. Externe referenten worden door het FWO aangeschreven en aanvragers kunnen reageren op de commentaren van de externe en interne evaluatoren door middel van een rebuttal.

Slaagkansen

Omdat de missie van het FWO erin bestaat excellente onderzoeksploegen de vereiste kansen te bieden om internationaal competitief te zijn in een brede waaier van disciplines, is het absoluut noodzakelijk dat een aanvaardbare slaagkans voor onderzoeksprojecten wordt gegarandeerd. Net zoals bij de mandaten wordt ook bij de projecten een norm van 33% vooropgesteld.

In 2023 werd er in totaal voor 693 miljoen euro subsidie aangevraagd in 1.332 onderzoeksprojecten en werd er voor 127 miljoen euro subsidie toegekend aan 243 onderzoeksprojecten. De slaagkansen per instelling en per wetenschapsgebied zijn opgenomen in Tabel 32 en

Tabel 33. De slaagkans bedroeg in 2023 18,4% van het aangevraagde budget.

Sinds 2022 is het mogelijk voor ZAP-leden die in het jaar van de indiening van de aanvraag of tijdens de looptijd van het toegekende project op emeritaat gaan, nog twee aanvragen in te dienen (zijnde het voor alle aanvragers bepaalde maximum). Zij dienen zich vanaf het emeritaat wel te laten vervangen als promotor(-woordvoerder) door een ZAP-lid dat als copromotor aan dezelfde hoofdonthaalinstelling mee de projectaanvraag indiende en zij kunnen vanaf dan

als ‘emeritus met opdracht’ in het project participeren als copromotor, ook op onbezoldigde basis.

Tijdens de afgelopen ronde hebben negentien promotoren(-woordvoerders) gebruik gemaakt van die mogelijkheid (incl. Weave FWO als partner). Aan twee van hen werd een aanvraag toegekend.

Het totale budget van de twee toegekende aanvragen bedraagt 1.197.000 euro.

Tabel 32: Slaagkansen fundamentele projecten (junior en senior projecten samen) per instelling

	A(n)	A(bedrag) (k€)	T(n)	T(bedrag) (k€)	S%(n)	S% (bedrag)
VUB	189	81.288	28	12.364	14,8	15,2
KU Leuven	523	250.438	120	58.007	22,9	23,2
UGent	440	198.918	78	36.441	17,7	18,3
UAntwerpen	228	100.561	25	10.313	11,0	10,3
UHasselt	83	38.417	18	8.081	21,7	21,0
ITG	11	5.637	1	522	9,1	9,3
UAMS	0	0	0	0		
Vlerick	2	20	1	12	50,0	60,0
Univ. Fac. Protestantse Godgeleerdheid	0	0	0	0		
Totaal	1.332	692.701	243	127.354	18,2	18,4

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Opmerking: in deze tabel zijn ook de Weave-projecten opgenomen waarbij het FWO als Lead Agency optreedt; die worden immers in het panelbudget verrekend. Deze projecten worden in het gedeelte ‘Internationale samenwerking’ meer in detail besproken. In één project kunnen meerdere instellingen betrokken zijn. Het totale aantal in de laatste rij komt daarom niet overeen met de som van de rijen erboven.

Tabel 33: Slaagkansen fundamentele projecten (junior en senior projecten samen) per wetenschapsgebied

	A(n)	A(bedrag) (k€)	T(n)	T(bedrag) (k€)	S%(n)	S% (bedrag)
Biologische wetenschappen	149	83.744	29	16.705	19,5	19,9
Cultuurwetenschappen	104	42.924	20	7.692	19,2	17,9
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	253	94.758	49	17.731	19,4	18,7
Medische wetenschappen	428	257.900	78	46.528	18,2	18,0
Wetenschap en technologie	315	164.102	53	29.916	16,8	18,2
Interdisciplinair	83	49.273	14	8.782	16,9	17,8
Totaal	1.332	692.701	243	127.354	18,2	18,4

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Opmerking: er wordt een gelijke slaagkans per wetenschapsgebied gehanteerd. De kleine verschillen zijn te wijten aan de gehanteerde selectiemethodiek (verdeling restbudget per panel over reservelijst).

De slaagkansen voor de junior en senior onderzoeksprojecten zijn dezelfde en worden per wetenschapsgebied getoond in Tabel 34 en Tabel 35. Ongeveer één derde van de toegekende middelen gaat naar de junior onderzoeksprojecten.

Tabel 34: Slaagkansen fundamentele projecten (junior) per wetenschapsgebied

	A(n)	A(bedrag) (k€)	T(n)	T(bedrag) (k€)	S%(n)	S% (bedrag)
Biologische wetenschappen	32	16.351	6	3.169	18,8	19,4
Cultuurwetenschappen	39	14.857	8	2.501	20,5	16,8
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	99	34.695	19	6.837	19,2	19,7
Medische wetenschappen	120	69.588	22	13.087	18,3	18,8
Wetenschap en technologie	103	52.526	19	9.033	18,4	17,2
Interdisciplinair	18	9.240	3	1.815	16,7	19,6
Totaal	411	197.257	77	36.442	18,7	18,5

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 35: Slaagkansen fundamentele projecten (senior) per wetenschapsgebied

	A(n)	A(bedrag) (k€)	T(n)	T(bedrag) (k€)	S%(n)	S% (bedrag)
Biologische wetenschappen	117	67.393	23	13.536	19,7	20,1
Cultuurwetenschappen	65	28.067	12	5.191	18,5	18,5
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	154	60.063	30	10.894	19,5	18,1
Medische wetenschappen	308	188.312	56	33.441	18,2	17,8
Wetenschap en technologie	212	111.576	34	20.883	16,0	18,7
Interdisciplinair	65	40.033	11	6.967	16,9	17,4
Totaal	921	495.444	166	90.912	18,0	18,3

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

In 80 van de 243 toegekende projecten (33%) was meer dan één instelling betrokken. In dat aantal zitten ook de Weave-projecten vervat. Een niet-Vlaamse onderzoeksinstelling kan 10% delen in het onderzoeksbudget. Ook die samenwerkingen zitten vervat in deze cijfers (56 in totaal). Van de 243 toegekende projecten zijn er 97 waarin slechts één promotor actief is. Voor 146 projecten of 60% zijn er twee of meer promotoren (ongeacht de instelling).

Een overzicht van de gesteunde projecten vindt u op de FWO-website.

Gelijke kansen

Tabel 36 toont de man-vrouwverdeling van de promotorwoordvoerders van aangevraagde en toegekende projecten per wetenschapsgebied.

Tabel 36: Aangevraagde en toegekende projecten per wetenschapsgebied opgesplitst in man-vrouwverdeling (junior en senior projecten samen)

	A(n) man	A(n) vrouw	A(n) x	A (%V)	T(n) man	T(n) vrouw	T(n) x	T (%V)
Biologische wetenschappen	112	37	0	25	19	10	0	34
Cultuurwetenschappen	64	40	0	38	11	9	0	45
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	154	98	1	39	33	16	0	33
Medische wetenschappen	249	179	0	42	52	26	0	33
Wetenschap en technologie	253	62	0	20	43	10	0	19
Interdisciplinair	59	24	0	29	9	5	0	36
Totaal	891	440	1	33	167	76	0	31

ERC-runner-upprojecten

Om Vlaamse onderzoekers te stimuleren te participeren in de hoogstaande Europese competitie van de ERC Starting & Consolidator Grants, biedt het FWO naast ondersteuning via de NCP-werking ook een financiële stimulus via ERC-runner-upprojecten. Het FWO ondersteunt maximaal vijf kandidaten uit Vlaamse instellingen die aan het einde van het evaluatieproces van de ERC Starting & Consolidator Grants een A-score hebben ontvangen, maar die door budgetbeperkingen geen financiering hebben gekregen van de ERC.

Het FWO kan kandidaten ondersteunen die op de reservelijst werden geplaatst of die het einde van stap 2 van het evaluatieproces van de ERC Starting & Consolidator Grants Call hebben gehaald en op het einde van stap 2 een A-score hebben ontvangen, maar die wegens budgetbeperkingen geen financiering hebben gekregen van ERC. Er kunnen vijf opvangprojecten voor Starting Grants en vijf voor Consolidator Grants worden toegekend.

Voor het opvangproject van de Starting Grants bestaat dat uit een bedrag van 77.000 euro per jaar voor vier jaar, dus 308.000 euro in totaal. Het onderzoeksproject moet worden uitgevoerd in een Vlaamse hoofdonthaalinstelling. Er kon aan vijf kandidaten een opvangproject worden toegekend.

Voor de opvangprojecten van de Consolidator Grants bestaat dat uit een bedrag van 100.000 euro per jaar voor vier jaar, dus 400.000 euro in totaal. Het onderzoeksproject moet worden uitgevoerd in een Vlaamse hoofdonthaalinstelling. Er kon aan vier kandidaten een opvangproject worden toegekend.

Humanitaire acties Jez

Jong en Zot! (JEZ!) is een samenwerking tussen VTM, Q-Music, HLN en Belfius en vraagt aandacht voor de veerkracht, de positiviteit en de creativiteit van jongeren. In het kader hiervan werd het JEZ! Fonds opgericht bij de Koning Boudewijnstichting om de opbrengsten van de benefietactie JEZ! te beheren.

Naar aanleiding van deze actie lanceerde het FWO, samen met JEZ!, een oproep om fundamenteel wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen over de ontwikkeling van jongeren op fysiek, artistiek of psychosociaal vlak.

Voor de oproep 2023 was een budget van 1.003.787 euro beschikbaar (exclusief overhead). Bij het sluiten van de oproep werden 25 voorstellen voor een tweejarig onderzoeksproject ingediend voor een totale begroting van 6.943.095,33 euro. Het volledig beschikbare bedrag werd aan vier projecten toegekend.

Kom op tegen Kanker

Jaarlijks wordt 1.000.000 euro (inclusief overhead) toegekend in het kader van de humanitaire actie Kom op tegen Kanker (KOTK). Met dat budget wordt elk jaar een doctoraatsstudent gesteund die baanbrekend kankeronderzoek uitvoert en worden thematische, tweejarige onderzoeksprojecten gefinancierd. Voor de selectie van die projecten wordt een beroep gedaan op een jury van internationale kankerexperten die de wetenschappelijke kwaliteit van het project en van het onderzoeksteam beoordelen. Bovendien wordt advies ingewonnen van patiëntenvertegenwoordigers over de relevantie en de impact van het onderzoeksproject.

De scope van de oproep 2023 was: *Onderzoek naar het verscherpen van de diagnosestelling en de eerste stappen in de behandeling van kanker*. In 2023 werden tien ontvankelijke aanvragen ingediend voor een totaal aangevraagd budget van 2.962.875 euro. Er werd aan twee projecten steun toegekend voor een bedrag van 597.394 euro. Het resterende budget (165.650 euro) wordt overgedragen naar 2024.

Projecten strategisch basisonderzoek

Strategisch basisonderzoek (SBO) is uitdagend en vernieuwend onderzoek met als doel om op lange termijn economische en/of maatschappelijke toepassingen in Vlaanderen te realiseren. Binnen een SBO-project wordt niet alleen verwacht dat de onderzoekers basisonderzoek uitvoeren, maar ook dat ze een duidelijke visie hebben op het potentieel voor valorisatie en dat ze een actieve inspanning leveren met het oog op de effectieve transfer, benutting en valorisatie van de onderzoeksresultaten bij economische of maatschappelijke actoren.

Het SBO-programma is opgedeeld in twee finaliteitsdelen: het economische SBO-programmadeel (SBO-E) voor de projecten met een primaire economische finaliteit, en het maatschappelijke SBO-programmadeel (SBO-M) voor de projecten met een primaire maatschappelijke finaliteit. Onderzoekers kunnen budget voor personeel, werking en uitrusting aanvragen.

Slaagkansen

Er werden 66 projectvoorstellen ingediend binnen de SBO-oproep van 2022 (beslissing in mei 2023). In totaal werden zeventien projecten gesteund. Het totale aangevraagde budget bedroeg 149 miljoen euro (inclusief overhead). Voor deze oproep werd voor het eerst een gelijke slaagkans voor economisch en maatschappelijk georiënteerde projecten gehanteerd. De slaagkans bedraagt 26% (aantal) en 27% (budget) (Tabel 37 en Tabel 38). Vanwege het beperkte aantal toegekende projecten is enige voorzichtigheid geboden bij het vergelijken van de slaagkansen tussen de verschillende instellingen.

Tabel 37: SBO-projecten: slaagkansen in aantal*

	SBO			SBO-M			SBO-E		
Partner	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)	A(n)	T(n)	S(%)
Anderen	44	17	38,6	25	10	40,0	19	7	36,8
Flanders Make	0	0		0	0				
imec	9	1	11,1	2	0	0,0	7	1	14,3
KU Leuven	45	12	26,7	18	4	22,2	27	8	29,6
UAntwerpen	26	8	30,8	16	5	31,3	10	3	30,0
UGent	38	8	21,1	17	4	23,5	21	4	19,0
UHasselt	8	1	12,5	4	1	25,0	4	0	0,0
VIB	0	0		0	0				
Vito	5	1	20,0	4	1	25,0	1	0	0,0
VUB	15	5	33,3	10	3	30,0	5	2	40,0
Totaal	66	17	25,8	30	8	26,7	36	9	25,0

* In één project kunnen meerdere instellingen betrokken zijn. Het totale aantal in de laatste rij komt daarom niet overeen met de som van de rijen erboven.

Tabel 38: SBO-projecten: slaagkansen in bedrag (bedragen inclusief 17% overhead in euro)

	SBO			SBO-M			SBO-E		
Partner	A	T	S(%)	A	T	S(%)	A	T	S(%)
Anderen	16.000.729	4.688.275	29	8.805.067	2.536.182	29	7.195.662	2.152.093	30
imec	5.716.985	829.580	15	928.007	0	0	4.788.978	829.580	17
KU Leuven	48.921.183	14.277.712	29	15.390.676	2.808.370	18	33.530.507	11.469.342	34
UAntwerpen	22.509.220	7.746.161	34	13.654.549	5.868.151	43	8.854.671	1.878.010	21
UGent	32.518.713	5.800.744	18	14.301.589	2.984.249	21	18.217.125	2.816.495	15
UHasselt	6.777.242	399.072	6	3.184.595	399.072	13	3.592.646	0	0
Vito	3.151.980	702.204	22	2.289.217	702.204	31	862.763	0	0
VUB	13.335.797	5.604.710	42	8.140.549	2.461.239	30	5.195.248	3.143.471	61
Totaal	148.931.850	40.048.458	27	66.694.249	17.759.466	27	82.237.601	22.288.992	27

Een overzicht van die gesteunde projecten vindt u op de FWO-website.

Oproepen circulaire economie en landbouw- en voedselstrategie

Het FWO nam in 2023 ook de opdracht aan om twee oproepen te organiseren rond de thema’s circulaire economie en landbouw- en voedselstrategie. De resultaten van die oproepen zullen in de loop van 2024 bekendgemaakt worden.

Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit

Het programma Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit (TBM) draagt via financiering van vergevorderd toepassingsgedreven biomedisch onderzoek bij tot de ontwikkeling van nieuwe therapieën, diagnosetechnieken en preventieve maatregelen die, door een gebrek aan industriële interesse, zonder die overheidsfinanciering niet tot bij de patiënt zouden geraken. Van de aanvragers wordt verwacht dat ze naast het wetenschappelijke gedeelte van een projectaanvraag ook een duidelijke valorisatiestrategie in hun projectaanvraag opnemen.

Onderzoekers kunnen budget voor personeel, werking en uitrusting aanvragen. Gezien de klinische focus van het programma moet er bovendien één Vlaams ziekenhuis opgenomen zijn in het consortium van aanvragers voor minstens 10% van de totale begroting. In 2023 werd binnen het TBM-programma voor ongeveer 14,2 miljoen euro steun toegekend aan veertien projecten.

Slaagkansen

Er werden 48 projectvoorstellen ingediend binnen de TBM-oproep van 2023 (Tabel 39 en Tabel 40). In totaal werden veertien projecten gesteund. Het totale aangevraagde budget voor de 48 projectvoorstellen bedroeg 50 miljoen euro (inclusief overhead). Daarnaast ontving het FWO ook vijf aanvragen tot COVID-gerelateerde hernieuwing van een lopend TBM-project voor een totaalbedrag van 781.698 euro. De slaagkans bedraagt 29% (aantal) en 26% (budget). Het grootste gedeelte van het aangevraagde en toegekende budget gaat naar de universiteiten en universitaire ziekenhuizen. Vanwege het beperkte aantal toegekende projecten is enige voorzichtigheid geboden bij het vergelijken van de slaagkansen tussen de verschillende instellingen. De slaagkansen per geslacht worden getoond in Tabel 41.

Tabel 39: Overzicht van de slaagkans van de TBM-oproep in 2023 per aanvrager (instellingen als hoofdaanvrager in een aanvraag)

Hoofdaanvrager	Aantal nieuwe projecten		Aantal COVID-hernieuwingen		Totaal aantal TBM-aanvragen	
	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend
KU Leuven	22	8	1	1	23	9
VUB	6	0	0	0	6	0
UA	6	2	0	0	6	2
UZA	6	1	1	0	7	1
UG	4	2	0	0	4	2
UZG	3	1	1	1	4	2
UH	1	0	1	0	2	0
Totaal	48	14	4	2	52	16

Tabel 40: Overzicht van de slaagkans van de TBM-oproep in 2023

Instelling	Subsidie nieuwe projecten		Subsidie COVID-hernieuwingen		Totale TBM-subsidie		
	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend	Slaagkans
KU Leuven	20.413.811,00	6.108.297,00	201.628,00	171.735,00	20.615.439,00	6.280.032,00	30,46
VUB	5.258.650,00	263.175,00			5.258.650,00	263.175,00	5,00
UA	5.432.148,00	1.696.875,00	267.848,00		5.699.996,00	1.696.875,00	29,77
UZA	6.604.529,00	898.260,00			6.604.529,00	898.260,00	13,60
UG	3.686.988,00	1.890.194,00			3.686.988,00	1.890.194,00	51,27
UZG	3.491.389,00	1.219.327,00	47.408,00	47.408,00	3.538.797,00	1.266.736,00	35,80
UH	1.141.134,00		196.368,00		1.337.502,00		
Andere	3.722.876,00	955.306,00	68.445,00		3.791.321,00	955.306,00	25,20
Totaal	49.751.526,00	13.031.434,00	781.697,00	219.143,00	50.533.223,00	13.250.577,00	26,22

Tabel 41: Overzicht van de slaagkans van de TBM-oproep in 2023 per geslacht

Hoofd-aanvrager	Aantal nieuwe projecten		Aantal COVID-hernieuwingen		Totaal aantal TBM-aanvragen		
	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend	Aangevraagd	Toegekend	Slaagkans
V	18	5	1	1	19	6	32%
M	30	9	3	1	33	10	30%
Totaal	48	14	4	2	52	16	

Een overzicht van de gesteunde projecten vindt u op de FWO-website.

Infrastructuur

Onderzoeksinfrastructuur

Het FWO is verantwoordelijk voor het toekennen van onderzoeksinfrastructuur. Hieronder zijn naast wetenschappelijke infrastructuur ook collecties, natuurlijke habitats, corpora en databanken (inclusief de digitale ontsluiting ervan) begrepen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur. Middelzware onderzoeksinfrastructuur wordt gedefinieerd als onderzoeksinfrastructuur met een totale subsidiekost van ten minste 150.000 euro en ten hoogste 1.000.000 euro (inclusief het niet-recupereerbare deel van de btw). De subsidiekost voor zware onderzoeksinfrastructuur bedraagt ten minste 1.000.000 euro.

(Middel)zware onderzoeksinfrastructuur

Oproepen voor middelzware en zware onderzoeksinfrastructuur worden om de twee jaar georganiseerd, waardoor de investeringsmiddelen van twee begrotingsjaren worden samengevoegd, met in totaal 28 miljoen euro beschikbaar per oproep. De verdeling van de financiering van zware en middelzware infrastructuur legde de raad van bestuur van het FWO vast op 30% voor zware en 70% voor middelzware infrastructuur. Voor de verdeling van de beschikbare middelen tussen de verschillende universiteiten binnen het middelzware infrastructuurkanaal wordt de laatst gekende (op het moment van de lancering) verdeelsleutel middelzware infrastructuur gebruikt, het gewogen gemiddelde van de BOF- en IOF-sleutel.

In 2023 werd een nieuwe oproep voor (middel) zware onderzoeksinfrastructuur gelanceerd, waarvan de eindbeslissing in 2024 zal vallen. Aan die lopende oproep wordt via een eenmalige opstap voor O&O-infrastructuur 15.000.000 euro toegevoegd. Bij toepassing van de verdeling 62% (middelzware)/38% (zware) stijgt het beschikbare bedrag incl. overhead voor de oproep middelzware onderzoeksinfrastructuur van 20.557.139 euro naar 27.557.139 euro. Het globale slaagpercentage over alle instellingen heen verhoogt hiermee van 25% naar 33%. Er werden 107 aanvragen ingediend voor een aangevraagd subsidiebedrag van 79,3 miljoen euro. Voor de oproep zware onderzoeksinfrastructuur stijgen de beschikbare middelen van 8.810.203 euro naar 16.810.203 euro, wat erop zal neerkomen dat vermoedelijk zeven (in plaats van drie) van de 24 ingediende aanvragen gehonoreerd zullen kunnen worden, met een gemiddeld slaagpercentage van 30% (t.o.v. 16% zonder extra middelen). De evaluatieprocedure is lopende.

Internationale onderzoeksinfrastructuur

Het programma voor subsidiëring van internationale onderzoeksinfrastructuren (IRI) heeft tot doel de Vlaamse deelname aan en/of de subsidiëring van internationale investeringsinitiatieven te ondersteunen die uitgevoerd worden aan grootschalige, internationale of supranationale faciliteiten waaraan de Vlaamse overheid bijdraagt en/of waarvan het strategische belang voor Vlaanderen kan worden aangetoond.

Die ondersteuning kan betrekking hebben op de beslissing tot deelname van Vlaanderen aan de internationale onderzoeksinfrastructuur, op de betaling van het lidgeld voor de deelname en de subsidiëring van de activiteiten of op de investeringen die deel uitmaken van de deelname.

De subsidie wordt aangewend voor de deelname aan en de financiering van onderzoeksinfrastructuur en voor de institutionele, operationele en logistieke kosten van Vlaamse onderzoeksgroepen die eraan deelnemen. Uitgaven voor het uitvoeren van het eigenlijke onderzoek kunnen niet worden begroot op het IRI-programma, maar kunnen via andere financieringskanalen worden aangevraagd.

Intussen werden er drie IRI-oproepen georganiseerd in respectievelijk 2018, 2020 en 2022. De organisatie van tweejaarlijkse oproepen vond weerklank bij de onderzoekers. Na drie IRI-oproepen steeg de Vlaamse deelname aan internationale onderzoeksinfrastructuren van 15 naar 32 deelnames. Deelnames aan internationale onderzoeksinfrastructuren houden echter langlopende engagementen in en vereisen een stabiele financieringsbasis naar de toekomst toe. Met de stijgende vraag naar deelnames wordt de financieringsnood groter en de beschikbare middelen zijn momenteel niet voldoende om dat op termijn op te vangen en/of nieuwe deelnames toe te laten. Bij de voorbije IRI-oproepen werden telkens ad hoc middelen aan de oproep toegevoegd om de lopende engagementen te kunnen blijven honoreren. Op basis van een analyse en rekening houdend met de Europese ontwikkelingen dringt een aanpassing aan de organisatie van de IRI-oproep zich op. De vierde oproep voor de Vlaamse deelname aan en/of subsidiëring van internationale onderzoeksinfrastructuren opent in 2024.

VSC

Het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC) is een samenwerkingsverband tussen de vijf Vlaamse universiteiten en hun associaties, onder beheer van het FWO. Dat consortium groepeerde knowhow in wetenschappelijk en technisch rekenen (scientific/technical computing, met inbegrip van high performance computing, high throughput computing, cloud computing en data processing) in

Vlaanderen en huisvest infrastructuur in vier hubs: UAntwerpen, VUB, UGent en KU Leuven. Het VSC stimuleert het gebruik van wetenschappelijk en technisch rekenen in het Vlaamse academische en industriële landschap. Daartoe biedt het infrastructuur, training en dienstverlening aan. Daarnaast fungeert het VSC als hefboom om het belang en de maatschappelijke meerwaarde van wetenschappelijk en technisch rekenen te promoten.

De VSC-infrastructuur in Vlaanderen bestaat uit twee lagen. De centrale Tier-1-infrastructuur dient in de eerste plaats voor het verwerken van grote parallelle jobs. De Tier-1-infrastructuur wordt echter continu aangepast aan de huidige uitdagingen in het onderzoekslandschap zowel in Vlaanderen als internationaal. Er werd sedert 2018 een Vlaams supercomputing-platform ontwikkeld – *Supercomputing as a service* – waarop een geïntegreerde service wordt aangeboden van Tier-1-computer-, data- en cloudinfrastructuur. De financiering van dat platform liep echter af eind 2022 en een vervolgfianciering gekoppeld aan de toekomstplannen drong zich op. Het VSC ontwikkelde daarvoor een VC 2.0 Toekomstplan en ontving voor de verwezenlijking daarvan een impulsfinanciering van 19,2 miljoen euro voor de komende drie jaar (2023-2025). Hiermee kan de toegang tot HPC in Vlaanderen gecontinueerd worden. Niet alleen het computerluik, maar ook de data- en cloudcomponenten kunnen verder ontwikkeld worden. Ook de veranderende Vlaamse en internationale context dient meegenomen te worden in de verdere uitbouw van het VSC.

Het kleinere rekenwerk is de taak van de Tier-2-infrastructuur. Die is over een aantal locaties verspreid, staat dicht bij de gebruiker en is sterker ingebed in de campusnetwerken. Ook de clusters zijn onderling verbonden en geïntegreerd.

De VSC-infrastructuur is toegankelijk voor al het wetenschappelijke onderzoek dat aan de Vlaamse universiteiten en publieke kennisinstellingen plaatsvindt. Ook de industrie kan van die infrastructuur gebruik maken, mits ze de kosten betaalt die daaraan verbonden zijn.

Voor een inzage in de beschikbare infrastructuur, het gebruik en de diensten aangeboden door het VSC, zie de website van het VSC (www.vscenrum.be).

Einsteintelecoop

De werkzaamheden omtrent het project Einsteintelecoop (ET) spitsten zich in 2023 toe op de volgende aspecten:

- 1) Een Vlaams projectteam uitbouwen dat over de vereiste competenties beschikt, waar nodig aangevuld met specifieke externe ondersteuning.

In de loop van 2023 werden een stakeholder-manager en beleidsmedewerker aangeworven, terwijl een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten tussen het FWO en POM Limburg om het projectteam halftijds te ondersteunen met een valorisatie-expert. Samenwerking met de Vlaamse universiteiten op het vlak van geologische (KU Leuven) en juridische/omgevingsrechterlijke expertise (UHasselt) en met het Departement Omgeving op het vlak van omgevingsexpertise vervolledigde de expertise van het Vlaamse team. Verder werden ook specifieke externe studies besteld om respectievelijk het valorisatiepotentieel van de Einsteintelecoop in te schatten (Verhaert – Masters in Innovation), evenals het potentieel van en interesse in een centrum voor het brede publiek, scholen en bedrijven (PXL Hogeschool Hasselt), en juridische informatie in te winnen omtrent onder meer de governance in het kader van diverse samenwerkingsverbanden.

- 2) Een intra-Vlaamse coördinatiestructuur opzetten om een ecosysteem te ontwikkelen met de voornaamste stakeholdergroepen (beleid, wetenschap en industrie).

Een Vlaamse Stuurgroep ET ging van start in februari 2023. In dit forum ontmoeten vertegenwoordigers op hoog niveau van de kennisinstellingen, beleid en industrie elkaar regelmatig. Daarnaast zijn ook werkgroepen (Beleid en Valorisatie) actief, terwijl ook frequent overleg plaatsvindt tussen het kabinet, het Departement EWl, het Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken en het FWO, evenals tussen het FWO en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

- 3) Communicatie-initiatieven ontwikkelen om het project bekend te maken bij het publiek.

Een intensieve communicatiecampagne gericht op zowel het brede publiek als specifiek op jongeren mondde onder meer uit in een stand op Nerdland en de uitgave van een Eos Special over de Einsteintelecoop.

In 2024 zal, naast de verdere ontwikkelen van deze initiatieven bijzondere aandacht besteed worden aan de internationale betrokkenheid van Vlaanderen, de ontwikkeling van een valorisatiestrategie, de ontwikkeling van een duurzaamheidsaanpak en de ontwikkeling van een internationale strategie om niet-gastlanden te enthousiasmeren voor de verwachte toekomstige kandidatuurstelling van België, Nederland en Duitsland om de Einsteintelecoop te huisvesten.

Internationale mobiliteit, samenwerking en contacten

Ondersteuning van internationale samenwerking en wetenschappelijke mobiliteit behoren tot de prioriteiten van het FWO. Houd er rekening mee dat internationalisering ook is vervat in alle andere financieringskanalen van het FWO. Het is dus niet noodzakelijk afhankelijk van deze specifieke programma’s alleen.

Odysseusprogramma

Eind september 2022 sloot de tweede oproep van het herwerkte Odysseusprogramma. Zesentwintig TYPE I- en veertig TYPE II-kandidaten werden door respectievelijk het Odysseus TYPE I- en TYPE II-panel geëvalueerd. In eerste instantie werden voor iedere aanvraag vier externe referentenrapporten opgevraagd. Op basis van die rapporten beslisten de Odysseusjury TYPE I en de Odysseusjury TYPE II in de preselectiefase om respectievelijk elf en negentien kandidaten op interview uit te nodigen. Na de daaropvolgende interviewfase werden twee TYPE I- en elf TYPE II-aanvragen goedgekeurd. Eén TYPE I-onderzoeker besliste echter om niet in te gaan op het aanbod omwille van persoonlijke redenen. De overige twaalf projecten gingen van start tussen 1 april 2023 en 1 maart 2024.

Internationale mobiliteit

Het FWO wil de mobiliteit van onderzoekers zoveel mogelijk stimuleren. Topwetenschap vind je immers in toenemende mate in internationale samenwerkingen, zodat de onderzoeker genoodzaakt is om steeds mobieler te worden. Om aan die vraag tegemoet te komen, biedt het FWO een breed internationaal gericht instrumentarium aan. Zo kan een onderzoeker de volgende kredieten aanvragen: kredieten voor deelname aan een congres in het buitenland, kredieten voor een kort verblijf, een workshop of cursus in het buitenland, kredieten voor een lang verblijf in het buitenland en een (inkomend) krediet voor een wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen.

Merk op dat het FWO niet alleen de internationale mobiliteit van FWO-mandaathouders stimuleert, maar ook die van alle onderzoekers verbonden aan een Vlaamse of federale wetenschappelijke instelling. De reiskredieten voor congresdeelnames, korte verblijven en workshops in Europa worden niet toegekend aan mandaathouders van het FWO (aspiranten fundamenteel en strategisch basisonderzoek en postdoctorale mandaathouders) aangezien zij immers beschikken over een werkingstoelage (*bench fee*).

Congressen en korte studieverblijven

De slaagcijfers voor de reiskredieten per wetenschapsgebied, onthaalinstelling en geslacht zijn opgenomen in respectievelijk Tabel 42, Tabel 43 en Tabel 44 voor de congressen en korte studieverblijven.

Tabel 42: Reiskredieten (congressen en korte studieverblijven): verdeling en slaagkans per wetenschapsgebied

	A(n)	T(n)	S%
Biologische wetenschappen	366	241	65,8%
Cultuur-wetenschappen	229	132	57,6%
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	446	223	50%
Interdisciplinair	124	78	62,9%
Medische wetenschappen	615	389	63,2%
Wetenschap en technologie	547	355	64,9%
Totaal	2.327	1.418	60,9%

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 43: Reiskredieten (congressen en korte studieverblijven): verdeling en slaagkans per onthaalinstelling

	A(n)	T(n)	S(%)
KU Leuven	703	420	59,7
UGent	953	576	60,4
VUB	219	125	57,1
UAntwerpen	243	160	65,8
UHasselt	100	64	64,0
Andere	109	73	67,0
Totaal	2.327	1.418	60,9

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 44: Reiskredieten (congressen en korte studieverblijven): verdeling en slaagkans per geslacht

	A(n)	T(n)	S(%)
Man	1.061	677	63,8%
Vrouw	1.266	741	58,5%
Totaal	2.327	1.418	60,9%

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 45 toont de nationaliteit van de beneficianten van een reiskrediet voor de congressen en korte studieverblijven.

Tabel 45: Nationaliteit van de toegekende houders van een reiskrediet (congressen en korte studieverblijven)

	%
Belg	64,2
EU	18,5
Niet-EU	17,3

De top 10 van bestemmingen voor de congressen en korte studieverblijven is weergegeven in Tabel 46.

Tabel 46: Reiskredieten (congressen en korte studieverblijven) - landen van bestemming

	Aantal kredieten
Verenigde Staten van Amerika	337
Italië	96
Verenigd Koninkrijk	83
Canada	82
Frankrijk	66
Griekenland	62
Duitsland	56
Japan	54
Spanje	45
Australië	45

Lange verblijven in het buitenland

De slaagcijfers voor de reiskredieten voor lange verblijven per wetenschapsgebied, onthaalinstelling en geslacht zijn opgenomen in Tabel 47, Tabel 48 en Tabel 49. 76% van de lange verblijven in het buitenland werd toegekend aan onderzoekers op predoctoraal niveau en 24% aan onderzoekers op postdoctoraal niveau.

Tabel 47: Reiskredieten (lange verblijven): verdeling en slaagkans per wetenschapsgebied

	A(n)	T(n)	S(%)
Interdisciplinair	20	11	55,0%
Biologische wetenschappen	58	50	86,2%
Medische wetenschappen	79	70	88,6%
Wetenschap en technologie	124	105	84,7%
Cultuur-wetenschappen	64	26	40,6%
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	128	61	47,7%
Totaal	473	323	68,3%

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 48: Reiskredieten (lange verblijven): verdeling en slaagkans per onthaalinstelling

	A(n)	T(n)	S(%)
KU Leuven	194	132	68,0%
UGent	166	110	68,3%
VUB	38	26	68,4%
UAntwerpen	59	41	69,5%
UHasselt	12	10	83,3%
Andere	4	4	100,0%
Totaal	473	323	68,3%

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 49: Reiskredieten (lange verblijven): verdeling en slaagkans per geslacht

	A(n)	T(n)	S(%)
Man	220	155	70,5%
Vrouw	253	168	66,4%
Totaal	473	323	68,3%

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans

Tabel 50 toont de nationaliteit van de toegekende houders van een reiskrediet voor een lang verblijf in het buitenland.

Tabel 50: Nationaliteit van de toegekende houders van een reiskrediet (lange verblijven)

	%
Belg	63,3
EU	21,4
Niet-EU	15,2

De top 10 van bestemmingen voor lange verblijven is weergegeven in Tabel 51.

Tabel 51: Reiskredieten (lange verblijven) - landen van bestemming

	Aantal
Verenigde Staten van Amerika	91
Nederland	34
Australië	32
Verenigd Koninkrijk	29
Italië	23
Duitsland	19
Canada	15
Spanje	15
Zwitserland	14
Denemarken	11
Zweden	11

Krediet voor een wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen

Met het kanaal ‘Krediet voor een wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen’ breidt het FWO sinds 2022 zijn portfolio uit met een kanaal voor individuele inkomende mobiliteit, waarbij buitenlandse onderzoekers, verbonden aan een niet-Belgische instelling, een krediet kunnen aanvragen voor een wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen. Zo draagt het FWO tegelijkertijd bij aan de *brain gain* en *brain circulation* teneinde het Vlaamse onderzoek verder te versterken en verder te internationaliseren (Tabel 52, Tabel 53, Tabel 54).

Tabel 52: Reiskredieten (wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen): verdeling en slaagkans per wetenschapsgebied

	A(n)	T(n)	S(%)
Interdisciplinair	5	2	40
Biologische wetenschappen	8	6	75
Medische wetenschappen	3	2	66,7
Wetenschap en technologie	27	20	74
Cultuur-wetenschappen	13	8	61,5
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	7	3	42,9
Totaal	63	41	65

Tabel 53: Reiskredieten (wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen): verdeling en slaagkans per onthaalinstelling

	A(n)	T(n)
UGent	14	9
KU Leuven	29	17
UHasselt	1	1
VUB	5	3
UAntwerpen	9	7
Andere	5	4
Totaal	63	41

Tabel 54: Reiskredieten (wetenschappelijk verblijf in Vlaanderen): verdeling en slaagkans per geslacht

	A(n)	T(n)	S(%)
Man	36	24	66,6%
Vrouw	27	17	63,0%
Totaal	63	41	65,1%

Internationale samenwerking

Naast het bevorderen van de wetenschappelijke mobiliteit stimuleert het FWO ook internationale samenwerking. Het FWO doet dat door enerzijds grotere gezamenlijke intra- (Weave) en extra-Europese onderzoeksprojecten te ondersteunen en anderzijds via de qua omvang beperktere mobiliteitsprojecten. Daarnaast neemt het FWO deel aan Europese projecten zoals ERA-NET. Bovendien is uiteraard ook internationale samenwerking mogelijk binnen de andere gesteunde projecten.

Extra-Europese bilaterale onderzoeksprojecten

Het FWO financiert internationale bilaterale onderzoekssamenwerking met niet-Europese landen of regio’s. Het betreft hier samenwerking op het vlak van fundamenteel onderzoek, waarbij het initiatief door de onderzoeker wordt genomen en waarbij de betrokken partners als gelijkwaardig worden beschouwd. Een aparte commissie, de Commissie Bilaterale Onderzoekssamenwerking (CBOS), beoordeelt de landen voor samenwerkingen en streeft daarbij naar een maximale complementariteit met BOF (Bijzonder Onderzoeksfonds) en VLIR-UOS. Op dit moment heeft het FWO samenwerkingsakkoorden met de volgende landen/regio’s: Zuid-Afrika, Vietnam, Québec, China en Brazilië.

In 2023 vond er in het kader van deze bilaterale samenwerkingen een oproep plaats met Québec (FRQ, Fonds de Recherche du Québec) en Zuid-Afrika (NRF, National Research Foundation).

- Oproep FRQ: In totaal dienden 54 ontvankelijke onderzoeksteams een gezamenlijk onderzoeksproject (driejarig) in bij het FWO, waarvan er vijf werden gefinancierd voor een totaal FWO-budget van 1.275.010 euro. Hier stemt een slaagkans van 9,3% mee overeen.
- Oproep NRF: In totaal werden 48 ontvankelijke voorstellen geëvalueerd, waarbij er zes geselecteerd werden voor financiering. Dat komt overeen met een slaagkans van 12,5% (aantal) en een totaal FWO-budget van 1.626.606 euro.

Weave-projecten

Naast de bilaterale onderzoekssamenwerking met niet-Europese landen stimuleert het FWO ook samenwerking en contacten met een aantal Europese landen en regio’s door middel van het Weave-programma.

Weave is een bottom-up cross-Europees initiatief opgezet door Europese onderzoeksfinanciers – en ingebed in Science Europe – om excellente gezamenlijke Europese onderzoeksprojecten te ondersteunen over de nationale en regionale grenzen heen. Gebaseerd op het ‘Lead Agency’-principe, zorgt Weave voor een vereenvoudiging van de indienings- en selectieprocedure van gezamenlijke projectvoorstellen: een Europees team van onderzoekers uit twee tot drie Europese landen of regio’s die het Weave-initiatief hebben ondertekend, dient hun gezamenlijke projectaanvraag in bij slechts één financier (Lead Agency) die verantwoordelijk is voor de verdere administratieve afhandeling en wetenschappelijke evaluatie. Elke betrokken financier staat uiteindelijk in voor de financiering van de eigen onderzoekers (dat zijn onderzoekers die ontvankelijk zijn voor financiering bij die financier). Aangezien Weave zowel bilaterale als trilaterale wetenschappelijke samenwerking binnen Europa mogelijk zal maken, draagt het ook bij tot de realisatie van de European Research Area (ERA). Meer details over de financiers die instaptten in het Weave-initiatief en over de tijdslijn, condities en procedure vindt u op de FWO-website. Het Weave-initiatief wordt de komende jaren progressief uitgerold met mogelijke officiële toetreding van nieuwe Weave-financiers zodat de ontvankelijke samenwerkingscombinaties een dynamisch gegeven zijn.

Weave is geen nieuw, afzonderlijk financieringsprogramma. Het maakt gebruik van bestaande financieringskanalen voor fundamenteel onderzoek (met bijbehorende tijdslijnen en condities) die deel uitmaken van het portfolio van een van de financiers die officieel hebben ingetekend op het Weave-initiatief. Het FWO heeft het Weave-initiatief geïntegreerd in het kanaal van de FWO-onderzoeksprojecten voor fundamenteel onderzoek.

In 2023 werden er in totaal 97 Weave-aanvragen, waarvan 11 junior en 86 senior projecten, bij het FWO geëvalueerd (FWO als Lead Agency). Daarvan werden er in totaal negentien goedgekeurd, waarvan twee junior en zeventien senior projecten, voor een totaal toegekend bedrag van 9.353.685 euro. Meer info wordt getoond in Tabel 55.

Tabel 55: Overzicht ingediende Weave-projecten (FWO als Lead Agency)

Weave-partners	Aangevraagd	Toegekend
FWO-ARIS	16	1
FWO-DFG	8	1
FWO-FNR	4	1
FWO-FNRS	32	10
FWO-FWF	14	2
FWO-Formas	1	0
FWO-SNSF	9	1
FWO-NCN	3	0
FWO-FNRS-FWF	1	1
FWO-ARIS-NCN	1	0
FWO-ARIS-DFG	3	1
FWO-ARIS-SNSF	1	0
FWO-DFG-FORMAS	1	0
FWO-DFG-NCN	1	0
FWO-FWF-DFG	1	1
FWO-NCN-FORMAS	1	0
Totaal	97	19

ARIS; Slovenië. DFG; Duitsland. FNR; Luxemburg. FNRS; Wallonië. FWF; Oostenrijk. NCN; Polen. SNSF; Zwitserland. FORMAS; Zweden.

Voor de Weave-projecten die bij een andere financier (Lead Agency) werden ingediend en waarbij het FWO een Partner Agency is, worden de procedures en tijdslijnen gevolgd van het desbetreffende Lead Agency.

In totaal werden 92 Weave-aanvragen met een Vlaamse onderzoeksgroep bij een buitenlandse council ter evaluatie ingediend (FWO als Partner Agency). Vijfentwintig van deze projecten werden voor financiering voorgedragen voor een totaal bedrag van 9.169.237,85 euro (Tabel 56).

Tabel 56: Overzicht ingediende Weave-projecten

Weave-partners	Aangevraagd	Toegekend
ARIS-FWO	4	0
DFG-FWO	25	2*
FNR-FWO	1	0
FNRS-FWO	24	8
FWF-FWO	11	5*
SNSF-FWO	6	2
FORMAS-FWO	1	0
NCN-FWO	8	6
ARIS-FWO-SNSF	1	0
ARIS-FWO-FNR	1	1
DFG-FWO-FWF	2	0
FORMAS-FWO-SNSF	1	0
FWF-FWO-DFG	1	0
FNRS-FWO-DFG	3	0
FNRS-FWO-FNR	1	1
NCN-FWO-ARIS	1	0
FWF-FWO-ARIS*	1	
Totaal	92	25

Trilaterale combinaties: ARIS; Slovenië. DFG; Duitsland. FNR; Luxemburg. FNRS; Wallonië. FWF; Oostenrijk. NCN; Polen. SNSF; Zwitserland. FORMAS; Zweden.

*(volledig) resultaat nog niet gekend

Een overzicht van de gesteunde projecten vindt u op de FWO-website.

Mobiliteitsprojecten

In de loop der jaren werden tal van akkoorden gesloten met partnerorganisaties in het buitenland waarbij, al dan niet op projectmatige basis, de mobiliteit van onderzoekers ondersteund wordt. Het FWO zorgt voor een continue monitoring van alle akkoorden met buitenlandse partners en evalueert ook elke gezamenlijke oproep en samenwerking, in nauw overleg met de Commissie Bilaterale Onderzoeks-samenwerking (CBOS).

In 2023 vonden de volgende oproepen voor mobiliteitsprojecten plaats:

- Japan (JSPS): 6 ontvankelijke aanvragen, 2 gefinancierd;
- Zuid-Korea (NRF): 5 ontvankelijke aanvragen, 3 gefinancierd;
- China (NSFC): 49 ontvankelijke aanvragen, 13 gefinancierd;
- Frankrijk Tournesol: 9 ontvankelijke aanvragen, 7 gefinancierd.

Het FWO heeft verder een additionele samenwerkings-overeenkomst met de Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) voor een programma dat jonge en excellente postdoctorale onderzoekers steunt die voor een bepaalde periode aan een door de JSPS erkende Japanse instelling wetenschappelijk onderzoek willen uitvoeren. Het programma staat open voor de cultuurwetenschappen, gedrags- en maatschappijwetenschappen en natuur-wetenschappen. Elk jaar biedt de JSPS één postdoctorale beurs aan. In 2023 ontving het FWO vijf ontvankelijke aanvragen, waarvan er één toegekend werd.

Europese projecten

ERA-NET (European Research Area Networks) werd opgericht als deel van de Kaderprogramma’s van de Europese Commissie om de samenwerking en coördinatie te bevorderen tussen de verschillende financieringsprogramma’s voor onderzoek en innovatie van de Europese lidstaten en geassocieerde landen. Het ERA-NET-schema wordt geïmplementeerd via de publicatie van open oproepen tot voorstellen voor nieuwe netwerken. De voorstellen kunnen ingediend worden door overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de financiering of het beheer van onderzoeksprogramma’s op nationaal of regionaal niveau (ministeries, agentschappen ...), door andere nationale organisaties die dergelijke programma’s financieren of beheren (bv. agentschappen voor financiering van wetenschappelijk onderzoek) en door organisaties die op Europees niveau werkzaam zijn en onder meer instaan voor de pan-Europese coördinatie van nationaal gefinancierd onderzoek.

Cofund-partnerschappen zijn grootschalige initiatieven waarbij de EU-lidstaten samen met de Europese Commissie een gemeenschappelijk O&I-programma opzetten, door het afsluiten van een zogenaamde ‘grant agreement’. Dat samenwerkingsverband heeft als doel om nationale/ regionale onderzoeksprogrammas’s rond ‘global challenges’ binnen bepaalde brede thematieken in Europa op elkaar af te stemmen, duplicatie en fragmentatie tegen te gaan en van schaalvergroting gebruik te kunnen maken voor verschillende wetenschapsdomeinen.

In 2023 werden er in totaal vier ERA-NET-projecten en negentien cofund-partnerschapprojecten toegekend, binnen acht verschillende netwerken. Binnen het fundamentele kanaal ging het om twintig projecten, waaronder de vier ERA-NET-projecten en zestien cofund-partnerschapprojecten. Voor het SBO-financieringskanaal werden drie cofund-partnerschapprojecten toegekend.

De financiële details en het toegekende bedrag per instelling zijn opgenomen in Tabel 57 en Tabel 58 voor de deelname met middelen voor fundamenteel onderzoek, en in Tabel 59 en Tabel 60 voor de deelname met middelen voor strategisch basisonderzoek.

Tabel 57: ERA-NET/cofund-partnerschap - fundamenteel onderzoek - 2023 in cijfers

Beschrijving	Bedrag (in euro)
Gemiddeld toegekend bedrag per project (incl. overhead)	290.845,92
Toegekend bedrag FWO-middelen (incl. overhead)	4.443.438,55
Toegekend bedrag EC top-up	1.373.480,00
Totaal toegekend bedrag (incl. overhead en EC top-up)	5.816.918,55

Tabel 58: ERA-NET/cofund-partnerschap - budget fundamenteel onderzoek per universiteit/ onderzoeksinstelling

Universiteit	Bedrag (in euro, incl. overhead)
KU Leuven	1.867.933,06
UAntwerpen	1.135.063,58
UGent	2.222.133,48
UHasselt	242.210,00
VUB	349.578,43
Totaal	5.816.918,55

Tabel 59: ERA-NET/cofund-partnerschap - SBO - 2023 in cijfers

Beschrijving	Bedrag (in euro)
Gemiddeld toegekend bedrag per project (incl. overhead)	280.605,00
Toegekend bedrag FWO-middelen (incl. overhead)	841.815,00
Totaal toegekend bedrag (incl. overhead en EC top-up)	841.815,00

Tabel 60: ERA-NET/cofund-partnerschap - budget SBO per universiteit/onderzoeksinstelling in 2023

Universiteit	Bedrag (in euro) incl. overhead
KU Leuven	242.190,00
UGent	599.625,00
Totaal	841.815,00

Internationale contacten

Wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen

Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen (WOG) zijn internationale netwerken van onderzoekers. Door het financieren van die netwerken mikt het FWO op meer coördinatie en structurele samenwerking – zowel nationaal als internationaal – inzake wetenschappelijk onderzoek. Daarbij wordt gestreefd naar een 60-tal WOG’s.

Een WOG bestaat uit ten minste drie Vlaamse onderzoeksgroepen van ten minste twee Vlaamse universiteiten en ten minste twee onderzoeksgroepen van onderzoeksinstellingen uit de Franse Gemeenschap of het buitenland. Een krediet ter ondersteuning van een WOG bedraagt gedurende vijf jaar maximaal 12.000 euro per jaar aan werkingsmiddelen bedoeld voor het financieren van gastcolleges, workshops, symposia en wetenschappelijke samenwerkingsverblijven. Die ondersteuning is na positieve evaluatie eventueel verlengbaar.

Het Gebiedsoverschrijdend Panel (GOP) heeft 41 ontvankelijke aanvragen voor Wetenschappelijke

Onderzoeksgemeenschappen (WOG) – met start in 2024 – ontvangen en op basis van de evaluatiecriteria beoordeeld. Van de tien netwerken die eindigden op 31 december 2023, hebben vijf groepen een verlenging aangevraagd.

In 2023 heeft het FWO een samenwerking met Universities Wales afgesloten. In het kader hiervan kunnen netwerken die een Welshe onderzoeksgroep in hun consortia opnemen, in aanmerking komen voor een top-upfinanciering bij Universities Wales, in naam van het Global Wales Partnership. Van de 41 aanvragen kwamen er zeven aanvragen in aanmerking voor die Welshe top-upfinanciering.

In totaal werden dertien aanvragen voor de WOG’s door het Gebiedsoverschrijdend Panel (GOP) gerangschikt, waarvan er twee verlengingen zijn. Van de dertien geselecteerde aanvragen hebben er twee een samenwerking met Wales. Zij kregen van Universities Wales in samenwerking met Global Wales Partnership een top-upfinanciering.

Op januari 2023 waren er 57 WOG-aanvragen in functie. Rekening houdend met de groepen die eindigden op 31 december 2023 en deze die starten in 2024, zijn er op 1 januari 2024 in totaal 60 groepen in functie.

Internationale coördinatie-acties

Het FWO stelt zich met het financieringskanaal Internationale Coördinatie-Actie (ICA) tot doel om de verankering van coördinatie-acties van internationale samenwerkingsverbanden in Vlaanderen financieel te ondersteunen. Dat budget is bestemd voor de algemene wetenschappelijke coördinatie en het administratieve beheer van het samenwerkingsverband, met uitsluiting van het wetenschappelijk onderzoek zelf. Het gaat om samenwerkingsverbanden die opgericht worden in het kader van multilaterale en supranationale instanties zoals, maar niet beperkt tot, de EU, de VN, de OESO, Unesco of de WHO. De aanvrager kan maximaal 75.000 euro per jaar ontvangen en dat gedurende drie jaar, eventueel verlengbaar na positieve evaluatie. Er werden zes ICA-aanvragen ontvangen in 2023. Het Gebiedsoverschrijdend Panel (GOP) keurde drie aanvragen tot financiering goed.

Organisatie wetenschappelijke congressen in België

Internationale wetenschappelijke congressen zijn een belangrijk middel om het wetenschappelijke debat te stimuleren, kennis te verspreiden en informele netwerken van wetenschappers op te bouwen die het onderzoek ten goede kunnen komen. Daarom voorziet het FWO in de mogelijkheid om financiële steun aan te vragen voor de organisatie van congressen waarbij de internationale en interuniversitaire dimensie centraal staan. Een dergelijk krediet bedraagt maximaal 10.000 euro (voor grote

internationale referentiecongressen) en kan gebruikt worden om materiële kosten te dekken maar ook voor de reis- en verblijfkosten van buitenlandse sprekers. Tabel 61 geeft een

overzicht van het aantal aanvragen en toekenningen en het toegekende bedrag voor de organisatie van congressen per wetenschapsgebied.

Tabel 61: Organisatie van wetenschappelijke bijeenkomsten in België: slaagkans per wetenschapsgebied

	A(n)	A(bedrag)	T(n)	T(bedrag)
Wetenschap en technologie	15	86.000	14	73.200
Cultuurwetenschappen	32	141.089	24	73.345
Medische wetenschappen	7	33.500	6	28.500
Interdisciplinair	4	19.632	3	17.000
Gedrags- en maatschappijwetenschappen	14	96.100	13	72.300
Biologische wetenschappen	10	49.500	10	47.400
Totaal	82	425.821	70	311.845

Werkingstoelage sabbatsverlof

Onderzoekers die een engagementsverbintenis hebben van hun onthaalinstelling – om gedurende de periode van de sabbatical leave ontlast te worden van alle onderwijs- en administratieve taken – kunnen bij het FWO een additionele werkingstoelage sabbatsverlof aanvragen. Die werkingstoelage (minimaal drie maanden – maximaal één jaar) van maximaal 2.000 euro per maand kan enkel worden aangewend voor uitgaven die rechtstreeks in verband staan met onderzoeksactiviteiten uitgevoerd tijdens het sabbatsverlof. De slaagcijfers per onthaalinstelling voor dit kanaal worden getoond in Tabel 62.

Tabel 62: Slaagcijfers werkingstoelage sabbatsverlof per instelling

	A(n)	T(n)
UGent	5	5
KU Leuven	28	21
UHasselt	0	0
VUB	3	2
UAntwerpen	5	5
Totaal	41	33

Duurzaam reisbeleid

Het FWO zet in op internationalisering van wetenschappelijk onderzoek door onderzoekers in Vlaanderen in alle fasen van hun carrière mogelijkheden te bieden om internationaal samen te werken en ervaring op te doen in het buitenland. Die internationale dimensie is een rode draad door het FWO, met als drijfveer het behouden en versterken van de competitiviteit van Vlaams onderzoek op wereldschaal.

De internationale mobiliteit van onderzoekers heeft echter ook een keerzijde: ze beïnvloedt ontegensprekelijk de klimaatverandering. Omdat het FWO op jaarbasis heel wat reizen financiert in het kader van wetenschappelijk onderzoek, wil het actief bijdragen aan de bewustmaking rond die problematiek. Het FWO implementeerde daarom in al zijn financieringskanalen een duurzaam reisbeleid met als doel bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen, zonder daarbij extra drempels in te bouwen voor de onderzoekers zelf.

Meer info vindt u op de FWO-website.

Het ontvankelijk maken van de kost voor CO₂-bijdrage is gebonden aan een jaarlijkse rapporteringsplicht van de onthaalinstellingen.

Onthaalinstelling	Aantal gevlogen km binnen FWO-onderzoeksprojecten en -mandaten waarbij men CO ₂ -bijdrage wenste	Aantal ton CO ₂ -uitstoot	Bedrag CO ₂ -bijdrage (in euro)
Antwerp Management School	0,00	0,00	0,00
Evangelische Theologische Faculteit Leuven	13.388,00	9,52	Geen CO ₂ -bijdrage aan gekoppeld
Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies Brussel	0,00	0,00	0,00
Hogere Zeevaartschool	0,00	0,00	0,00
Instituut voor Tropische Geneeskunde	0,00	0,00	0,00
KU Leuven	5.960.323,33	786,51	31.467,51
UAntwerpen	3.120.720,00	683,73	18.831,10
UGent	6.338.713,00	1.412,04	72.169,31
UHasselt	752.368,00*	97,00	*
Vlerick	0,00	0,00	0,00
VUB	129.101,00	30,60	733,49

* UHasselt: Totaal aantal gevlogen km met FWO als financierder maar niet per se volledig gelinkt aan CO₂-bijdrage. Het huidige UHasselt-reisbeleid raadt aan om de CO₂-uitstoot van vliegtuigreizen te compenseren. Reizigers kunnen CO₂-compensatie aankopen bij het reisbureau of eventueel rechtstreeks bij de vliegtuigmaatschappij. Hierdoor zijn echter geen gecentraliseerde gegevens beschikbaar over gemaakte klimaatcompensaties.

Reisagentschap	Aantal gevlogen km binnen FWO-reiskredieten	Aantal ton CO ₂ -uitstoot
Omnia Travel	10.774.718,00	1.516,00
Uniglobe South West Travel	4.525.048,00	1.486,00

Op basis van het bovenstaande overzicht van de vliegkilometers aangeleverd door de FWO-gemachtigde reisagentschappen, maakt het FWO jaarlijks een berekening van de totale CO₂-uitstoot en bijbehorende kost voor CO₂-bijdrage. Het FWO investeert die CO₂-bijdrage in de Wetenschappelijke Prijs Klimaatonderzoek, die in 2023 voor het eerst werd georganiseerd. Het gaat over drie prijzen die elk een persoonlijk, eenjarig werkingskrediet van 10.000 euro omvatten. De prijzen worden uitgereikt ter ondersteuning van excellent innovatief wetenschappelijk

onderzoek in het domein van klimaatonderzoek. Ze worden toegekend aan gevestigde onderzoekers van ten minste postdoctoraal niveau op basis van hun eerder gepresteerde werk, rekening houdend met de toekomstperspectieven die het werk aan het domein van klimaatonderzoek kan bieden en hun concrete plannen met het werkingskrediet. Binnen deze eerste editie van de Wetenschappelijke Prijs Klimaatonderzoek werden in totaal drie laureaten geselecteerd.

Organisatie

Deugdelijk bestuur

Deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector is geregeld via het Bestuursdecreet van 7 december 2018, dat in werking trad op 1 januari 2019 (Titel III, Hoofdstuk 2 e.v.). Het Bestuursdecreet bevat onder meer enkele maatregelen over hoe organisaties bestuurd en gecontroleerd worden en op welke wijze daarover wordt gecommuniceerd naar externe actoren.

Het FWO zette in 2023 verder in op het aspect deugdelijk bestuur en het optimaliseren van de Governance-structuur van het FWO. In het kader hiervan werd er in 2022 onder leiding van een externe partner een evaluatie van de raad van bestuur uitgevoerd. In 2023 werden de aanbevelingen verder uitgewerkt in overleg met de raad van bestuur en dat resulteerde in een aanpassing van het huishoudelijk reglement en het charter deugdelijk bestuur van het FWO.

Onafhankelijke bestuurders

Artikel III.40 van het Bestuursdecreet bepaalt dat minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur een onafhankelijke bestuurder is. Artikel 19 van het gewijzigde decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid bepaalt dat de leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse Regering, aan welke vereisten de kandidaten voor het mandaat van onafhankelijke bestuurder moeten voldoen, en dat vier van de twaalf leden van de raad van bestuur onafhankelijke bestuurders moeten zijn. Bijgevolg is daardoor een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur een onafhankelijke bestuurder.

Vergoeding leden raad van bestuur

Artikel III.39 van het Bestuursdecreet bepaalt dat het bedrag van de jaarlijkse bezoldiging, opgesplitst in een vast en variabel gedeelte, eventuele vertrekpremies, de zitpenningen en de vergoedingen van leden van de raad van bestuur openbaar worden gemaakt door publicatie in het jaarverslag van de betrokken entiteit. Dat jaarverslag wordt bovendien bekendgemaakt op de website van de entiteit.

De vergoeding van de leden van de raad van bestuur van het FWO is vastgelegd in artikel 5 van de statuten en artikel 20 van het huishoudelijk reglement van het FWO. De leden ontvingen tot en met 31 mei 2023 een vaste vergoeding van 1.500 euro op jaarbasis en 150 euro presentiegeld per vergadering. Naar aanleiding van de evaluatie van de raad van bestuur en aanpassingen van het huishoudelijk

reglement werden de vergoedingen aangepast naar een eenmalige vaste vergoeding van 2.400 euro op jaarbasis en 240 euro presentiegeld per vergadering. Die bedragen zijn van toepassing vanaf 1 juni 2023. De vergoedingen voor de voorzitter worden verdubbeld en de leden van de raad van bestuur die zich moeten verplaatsen, ontvangen ook een vergoeding die hun reis- en verblijfkosten dekt.

In 2023 werden de volgende nettobedragen uitbetaald:

Verstraete Willy	Voorzitter	4.303,52 euro
Van de Vel An	Ondervoorzitter	1.998,12 euro
Blondé Bruno	Lid	2.117,09 euro
Bury Jo*	Lid	/
Delcour Jan**	Lid	/
Dhaene Leon*	Lid	/
De Paepe Anne	Lid	2.117,09 euro
Meulemans Ann	Lid	1.152,70 euro
Sipido Karin**	Lid	/
Van Bael Marlies	Lid	2.386,42 euro
van Sas Jos	Lid	2.611,78 euro
Vanderkerken Karin	Lid	2.117,09 euro
Hermans Herwig	Regerings-afgevaardigde	2.536,78 euro
Lauwers Karl	Regerings-afgevaardigde	2.361,42 euro

* bedrag uitbetaald aan vennootschap
** bedrag uitbetaald aan KU Leuven

Vergoeding leidend ambtenaar FWO

De secretaris-generaal van het FWO ontvangt een vergoeding die afgestemd is op de rechtspositieregeling van het personeel van de Vlaamse overheid en die opgenomen is in het Vlaams Personeelsstatuut (VPS).

Gegevensbescherming

Het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen heeft sinds november 2017 een functionaris voor gegevensbescherming (FG/DPO) aangesteld. Artikel 38 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG/ GDPR) bepaalt dat de functionaris wordt aangewezen op grond van zijn professionele kwaliteiten en, in het bijzonder, zijn deskundigheid op het gebied van de wetgeving en de praktijk inzake gegevensbescherming en zijn vermogen de bedoelde taken te vervullen. De instelling ondersteunt de functionaris, conform datzelfde artikel, door hem de benodigde middelen ter beschikking te stellen om zijn taken te vervullen en deskundigheid in stand te houden. Hiermee erkent de wetgever dat effectieve gegevensbescherming enkel kan worden gerealiseerd mits – onder andere – voortdurende vorming.

De functionaris ontving het afgelopen kalenderjaar zestien uren specifieke vorming met betrekking tot persoonsgegevensbescherming of informatieveiligheid.

Sensibiliseren en ondersteunen

De instelling neemt initiatieven om het bewustzijn ten aanzien van persoonsgegevensbescherming van haar werknemers en de algehele digitale maturiteit van de instelling te verhogen. Hiertoe behoren onder andere: sensibiliseringscampagnes, één-op-één trainingssessies, periodieke nieuwsberichten en permanente cybersecurity awareness training.

Security awareness training

De instelling maakt voor haar security awareness training gebruik van de dienstverlening van de Leuvense start-up Phished, die inzet op de menselijke kant van cyberveiligheid. De door artificiële intelligentie (AI) gedreven trainingssoftware leert medewerkers via een combinatie van gepersonaliseerde, realistische phishingsimulaties en geautomatiseerde trainingssoftware correct en veilig om te gaan met online dreigingen. Hierdoor zijn onze medewerkers beter voorbereid en zijn bijgevolg de gegevens, reputatie en activa van de instelling beter beveiligd.

Phished lanceerde zijn Academy op 1 september 2022. Sindsdien maakt de instelling van de leermodule gebruik om het verantwoordelijkheidsgevoel en de weerbaarheid van onze medewerkers te verhogen.

Phished berekent een Behavioural Risk Score (BRS) op basis van een reeks concrete paramaters, zoals: de gemiddelde trainings- en testresultaten, phishing- en smishingscores, reactie op bedreigingen, gedragsreacties van gebruikers via de voortgang van de academie en waakzaamheid bij

phishingsimulaties. Hiertoe kent Phished een cijfer toe tussen nul en honderd.

De gemiddelde Behavioural Risk Score van onze gebruikers bedroeg op het einde van het kalenderjaar 41. Het nationale gemiddelde bedroeg 47. Wereldwijd bedroeg het gemiddelde 51.

Hoewel de Behavioural Risk Score het afgelopen kalenderjaar onder het nationale gemiddelde lag, werkt de stijgende lijn optimisme in de hand.

Ontvangers worden als niet-actief aangemerkt vanaf het moment dat ze gedurende een maand geen training hebben gevolgd in de Phished Academy.

De participatiegraad van onze gebruikers bedroeg op het einde van het kalenderjaar 82,9%.

Toezicht op de naleving van de gegevensbeschermingsregels

De functionaris registreert alle inbreuken die worden gemeld teneinde die verplichting te monitoren en desgewenst een advies uit te kunnen brengen aan de verwerkingsverantwoordelijke.

Om de ernst van incidenten te kwantificeren, adopteerde de instelling de methodologie van het Europees Agentschap voor Cyberveiligheid (ENISA). Die gestandaardiseerde aanpak biedt richtlijnen en procedures voor het beoordelen van de ernst van inbreuken op persoonsgegevens, met als doel de impact van dergelijke inbreuken op de betrokkenen en organisaties te beoordelen. De methodologie kent een score tussen nul en vier toe, gaande van laag (< 2,00), gemiddeld (≥ 2,00 tot < 3,00), hoog (≥ 3,00 tot < 4,00) tot zeer hoog (= 4,00).

De meldplicht in artikels 34 en 35 van de verordening bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke inbreuken in verband met persoonsgegevens aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit en de betrokkene(n) meldt wanneer het waarschijnlijk is dat de inbreuk een (hoog) risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Daaruit volgt dat de instelling een melding aan de autoriteiten overweegt zodra een incident 3,00 of hoger scoort volgens de aangenomen methodologie.

De functionaris registreerde drie incidenten in 2018, drie in 2019, één in 2020, nul in 2021 en twee in 2022. Het afgelopen kalenderjaar werden er tien incidenten aan de functionaris gemeld en door hem bevestigd met een minimale score van 0,50 (laag) en een maximale score van 2,25 (gemiddeld). Hieruit volgt dat er geen incidenten werden gemeld aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Het afgelopen kalenderjaar zijn de geregistreerde incidenten meer dan verdubbeld ten opzichte van de vijf daaraan voorafgaande kalenderjaren samen. Hoewel een toename van geregistreerde incidenten aanvankelijk zorgwekkend kan lijken, is die verhoging vermoedelijk een symptoom van verbeterde bewustwording, naleving en risicobeheersing binnen de instelling. Een toename in geregistreerde privacy-incidenten kan wijzen op een verbeterde detectie- en rapportagecultuur binnen de instelling, wat essentieel is voor het beheersen van risico's op de lange termijn.

Een toename van geregistreerde privacy-incidenten biedt de instelling ook waardevolle inzichten in gebieden waar verbetering mogelijk is, zoals bijvoorbeeld het opleiden van medewerkers, het verbeteren van systemen of het herzien van beleid. Door die uitdagingen aan te pakken, kan de instelling haar privacybeheer versterken en veerkrachtiger worden tegen toekomstige incidenten. De verhoogde meldingsimpuls is in dat opzicht een aanwijzing van een gestegen digitale maturiteit.

Gegevensbeschermings-effectbeoordelingen (GBEB/DPIA)

Artikel 35 van de verordening en artikel 59 van de wet van 30 juli 2018 bepalen dat de verwerkingsverantwoordelijke een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoert wanneer een verwerking, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan, waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van de betrokkene(n).

Uit het principe gegevensbescherming door ontwerp en standaardinstelling vloeit voort dat de verwerkingsverantwoordelijke het advies van de functionaris inwint bij het uitvoeren van een dergelijke beoordeling. Artikel 39 van de verordening bepaalt dat de functionaris de plicht heeft desgevraagd advies te verstrekken met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en toe te zien op de uitvoering daarvan in overeenstemming met artikel 35. De functionaris speelt dus een belangrijke rol in het bijstaan van de verwerkingsverantwoordelijke, maar voert de beoordeling in principe niet uit. Dat element wordt trouwens sterk benadrukt door de Gegevensbeschermingsautoriteit. Over het resultaat van de risicobeoordeling wordt de functionaris ten slotte enkel geïnformeerd, niet geconsulteerd.

De gegevensbeschermingseffectbeoordelingen uitgevoerd door de instelling sinds de inwerkingtreding van de verordening zijn vanuit praktische overwegingen zowel opgesteld als geëvalueerd door de functionaris. De instelling ambieert om de beoordelingen in de toekomst te laten opstellen door een andere, onafhankelijke werknemer en

enkel nog te laten evalueren door de functionaris, met als doel daardoor het huidige belangenconflict weg te werken. Om die doelstelling te verwezenlijken, zal een nieuwe medewerker worden aangeworven in de loop van het volgende kalenderjaar.

De functionaris voerde één beoordeling uit in 2020, één in 2021 en vijf in 2023, waarvan er vier werden afgewerkt. Bijgevolg wordt er één openstaande beoordeling overgeërfd naar het volgende kalenderjaar.

ESG-rapportering

‘ESG’ heeft betrekking op drie pijlers: milieu (Environment), maatschappij (Social) en goed bestuur (Governance). In essentie zorgt ESG-rapportering ervoor dat een organisatie vlot en transparant kan communiceren over de sociale en ecologische gevolgen van haar activiteiten en haar manier van besturen. Zo kan ESG worden geïntegreerd in de strategie van de organisatie en kan het onderdeel worden van de realisatie van die strategie. Ook kan het worden gebruikt om te rapporteren over de duurzaamheid van een organisatie aan externe partijen zoals stakeholders. Bij het rapporteren van het ESG-beleid worden de volgende drie bestuurlijke overwegingen en aspecten in beschouwing genomen:

- 1) Milieu-aspecten. Dit omvat aspecten zoals de impact van de activiteiten van een organisatie op het milieu, energie-efficiëntie, emissiereductie en de bevordering van milieuvriendelijke praktijken.

Met als doel in te zetten op de bewustmaking van de CO₂-problematiek bij de FWO-onderzoekers implementeert het FWO sinds 2020 een duurzaam reisbeleid. Zo wordt aangeraden om voor alle reizen van minder dan zes uur reistijd te kiezen voor een meer duurzaam transportmiddel dan het vliegtuig of om gebruik te maken van een technologisch alternatief (bv. videoconferencing). Voor de kanalen ‘Uitgaande mobiliteit’ en ‘Mobiliteitsprojecten’ maakt het FWO jaarlijks, op basis van het aantal vliegkilometers aangeleverd door de reisagentschappen, een berekening van de totale CO₂-uitstoot en bijbehorende kost voor CO₂-bijdrage. Eind 2023 investeerde het FWO die CO₂-bijdrage voor de eerste keer in een wetenschappelijke prijs rond klimaatonderzoek in de vorm van drie werkingskredieten van 10.000 euro elk.

Wat de ecologische voetafdruk van de panelwerking betreft, werd eind 2022 beslist om de panelleden de mogelijkheid tot online deelname te bieden (hybride vergaderingen). Vanaf eind 2023 wordt aan de wetenschappelijke voorzitters van de expertpanels de volgende richtlijn meegegeven: indien bij de selectie van een externe expert twee of meer gelijkwaardige profielen voorhanden zijn die op een

gelijkwaardige wijze bijdragen aan de noden van het panel, wordt in het kader van duurzaamheid de voorkeur gegeven aan kandidaten met een Europese affiliatie.

Om duurzaam woon-werkverkeer te stimuleren betaalt het FWO, conform het reisbeleid van de Vlaamse overheid, de kosten van het openbaar vervoer voor de verplaatsing naar de vaste tewerkstellingsplaats evenals een fietsvergoeding. Binnen het FWO wordt de evolutie van het aantal afgelegde kilometers voor professionele doeleinden (privé- of bedrijfswagen) jaarlijks gemonitord door het Departement Omgeving.

Met als doelstelling om ideeën en ervaringen te delen over onderwerpen met betrekking tot de ‘vergroening’ van onderzoeksactiviteiten en de milieu-effecten van digitalisering maakt het FWO deel uit van de werkgroep voor de Groene en Digitale Transitie van Science Europe. De werkgroep brengt de wetenschap- en beleidsactiviteiten van de lidorganisaties van Science Europe in kaart met het oog op het formuleren van aanbevelingen voor een groene en digitale transitie binnen onderzoeksorganisaties. Een terzijde-voorbeeld hier betreft de SBO-projectvoorstellen die worden beoordeeld op hun verwachte bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG’s) van de Verenigde Naties. Elk SBO-projectvoorstel moet namelijk vermelden voor welke SDG-indicator het een oplossing wil bieden, aangeven hoe het van plan is die oplossing te bereiken en de verwachte directe effecten beschrijven.

Voor het duurzaamheidsbeleid van de FWO-huisvesting valt het gebouw onder het interne Klimaatplan van de Vlaamse overheid. Het Klimaatplan impliceert een reductie van 55% CO₂-uitstoot en een primaire energiebesparing van 35% tegen 2030 ten opzichte van de cijfers van 2015. De opvolging gebeurt via de TERRA Patrimonium- en energiedatabank Vlaanderen. Bij het uittekenen van de renovatie, die plaatsvond tussen maart 2020 en juli 2022, werden achttien maatregelen meegenomen om die doelstellingen te kunnen behalen. Die maatregelen werden geformuleerd na de, via het Vlaams Energie Bedrijf (VEB), aangevraagde energiescan van het gebouw in april 2021. Die maatregelen betreffen onder meer:

- (i) Luchtgroepen. In de nieuwe installatie werden vijf luchtgroepen geplaatst voorzien van een warmteterugwinning en een luchtkwaliteitscontrole. Hierdoor zal er zowel elektrische als thermische energie bespaard worden.
- (ii) Dakisolatie. De bestaande dakisolatie werd vervangen door een nieuwe isolatie met een betere U-waarde (oude geschatte U-waarde: 1 W/m²K; nieuwe U-waarde: 0,24 W/m²K), wat tot een daling van het aardgasverbruik zal leiden
- (iii) Vervangen van de bestaande dakkoepels en Velux-dakramen.
- (iv) Monitoring (GBS of Gebouw Beheer Systeem). Door het installeren van meet- en controletoeu- stellen binnen de

HVAC-installaties en -kringen en het plaatsen van digitale uitlezingen op onder andere gas en elektriciteit worden verbruiksgegevens verzameld ter optimalisatie van de installaties (GBS-platform, raadpleegbaar van op de laptop).

- (v) Relighting. De verlichting van het gebouw werd volledig vervangen door nieuwe energiezuinige led-armaturen.
- (vi) Stookplaatsrenovatie. De oude ketels werden vervangen door twee nieuwe condenserende gasvloerketels van 200 kW die in cascade werken met de nieuw geïnstalleerde warmtekrachtkoppeling).
- (vii) Warmtepompboilers voor de productie van het sanitair warm water voor de kleedkamers/douches van het personeel en de keuken.
- (viii) Water. Al het kraanwerk dat zich in de sanitaire ruimtes, de douches en de keuken bevindt, is aangesloten op het stadswater. Het verbruikte water in de sanitaire ruimtes, de douches en de keuken wordt afgeleid naar de drie recyclage-units (Hydraloop 300), waar het voor 95% gerecycleerd wordt en hergebruikt wordt voor het doorspoelen van de toiletten. Verder zijn er ook drie regenwateropvang-units voorzien voor het doorspoelen van de toiletten. Voor het afvalbeleid heeft het FWO een contract afgesloten met Net.Brussel voor een wekelijkse gescheiden afvalophaling.

In samenwerking met het VEB (Vlaams Energiebedrijf) werd een energie-efficiëntie-masterplan opgesteld, raadpleegbaar via de TERRA Patrimonium- en energiedatabank Vlaanderen met als doel een efficiënter, milieuvriendelijker en kosteneffectiever beheer van ons patrimonium. In het actieplan energie-efficiëntie is een aanvraag lopende voor het verkrijgen van een EPB-certificaat openbaar gebouw, dat objectieve informatie geeft over de energieprestatie van een gebouw op basis van het werkelijke jaarlijkse elektriciteits- en brandstofverbruik.

2) Sociale/maatschappelijke kwesties. Hierbij worden zaken betrokken zoals arbeidspraktijken, mensenrechten, diversiteit en inclusie, arbeidsomstandigheden, gezondheid en veiligheid op de werkplek, sociale rechtvaardigheid, betrokkenheid bij de gemeenschap en maatschappelijke impact.

Binnen het FWO zelf werden in 2023 vanuit een duurzaam tewerkstellingsperspectief de volgende acties in verband met het personeels- en welzijnsbeleid ondernomen: een toelichting van de welzijnsbevraging, een workshop rond welzijn, evenals, zoals vastgelegd in het interne arbeidsreglement, het invoeren van een recht op deconnectie, het invoeren van een recht op verlof om dringende reden/zorgverlof, het voorzien van een klokkenluidersregeling, het opstellen van een opleidingsplan en een individueel opleidingsrecht om de vorming van de personeelsleden te ondersteunen.

Met als beleidsdoelstelling om optimale omstandigheden te creëren voor de FWO-onderzoeker, conform het EC-project

‘HR Strategy for Researchers’, werd begin 2023 het label ‘HR Excellence in Research’ hernieuwd voor een periode van drie jaar. De aanbevelingen van de evaluatoren en de ambitie van het FWO om het label te behouden werden opgenomen in het beleidsplan.

In het kader van het FWO-diversiteitsbeleid werd begin 2023 het voortgangsrapport van het Gender Equality Plan (GEP) gepubliceerd op de FWO-website. Zoals eerder van toepassing, werden ook in 2023 FWO-programma’s gemonitord op gender en golden een aantal beleidsmaatregelen gericht op vrouwelijke onderzoekers (bv. L’Oréal Unesco for Women in Science Fellowships, flexibele senioriteitslimieten voor zwangerschappen en mandaatverlenging bij werkonderbreking vanwege zwangerschapsverlof). Op het FWO-conclaf van mei 2023 werd een sessie gewijd aan etnisch-culturele diversiteit, waarbij onder meer de Jonge Academie een standpunt kwam toelichten. Als vervolgtraject werd binnen het FWO een Reflectiegroep Diversiteit opgericht met beleidsmedewerkers en leden van de raad van bestuur om het diversiteitsbeleid in brede zin (etnisch-cultureel, socio-economisch ...) verder vorm te geven en om mogelijke pistes uit te werken om etnisch-culturele diversiteit verder te stimuleren. Het FWO nam in 2023 actief deel aan diverse beleidsgerichte acties en overleggroepen inzake gender en diversiteit in de academische wereld, bijvoorbeeld: AcademiaNet; de ERC Annual Conference Research on Diversity & Diversity in Frontier Research; de CIS/CFS Gender-werkgroep; Science Europe Task Force on Equality, Diversity, and Inclusion; de VLIR-overleggroep rond personeelsdiversiteit en de EPWS Annual Conference 2023 Navigating Gender Equality in Science: Past Achievements, Best Practices and Future Directions. Ook tekende het FWO eind 2023 samen met de Vlaamse universiteiten de engagementsverklaring etnisch-culturele diversiteit.

In het kader van het kennisveiligheidsbeleid van het FWO gaf de raad van bestuur de toestemming dat de FWO-kennis-veiligheidstool getest wordt aan de hand van een piloot-oproep, namelijk de bilaterale FWO-NSFC-oproep in 2024. Dat stelt het FWO en de Vlaamse onthaalinstellingen in staat het FWO-kennisveiligheidsbeleid in de praktijk te testen en waar nodig bij te sturen. In dat kader werd ook de FWO-cyberveiligheidsstrategie bijgewerkt, conform de CCB-visie (Centrum Cyberveiligheid België) en het in 2023 behaalde ISO 27001-certificaat. Naar aanleiding van de ISO-certificaat 27001-audit werden ook enkele wijzigingen aan het gegevensbeschermingsbeleid doorgevoerd. Persoonsgegevens zoals de data over diversiteit en inclusie worden ondergebracht in het informatieclassificatieraamwerk van de Vlaamse overheid.

In 2023 zette het FWO verder sterk in op communicatie met de onderzoekers, over het ondersteuningsaanbod en

andere relevante thema’s, evenals met het ruimere publiek, over wat de wetenschap aan de samenleving te bieden heeft, en dat via verschillende contactpunten, bevragingen, initiatieven en deelnames aan wetenschapsevenementen Vanuit het principe dat onderzoek gesubsidieerd met publieke middelen ook beschikbaar hoort te zijn voor het grote publiek, verplicht het FWO dat onderzoeksresultaten in open access gepubliceerd worden.

3) Governance-aspecten. Dit heeft betrekking op de structuur en werking van het bestuur van een organisatie, inclusief zaken als transparantie, verantwoordingsplicht, ethisch gedrag, beloningsbeleid, anticorruptiepraktijken en de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming.

Het beheer van het FWO wordt uitgeoefend door een raad van bestuur, waarvan de leden worden aangesteld door de Vlaamse Regering. Van de in totaal twaalf leden worden er acht voorgedragen door de Vlaamse universiteiten en de strategische onderzoekscentra en vier als onafhankelijke bestuurders door de raad van bestuur zelf. Daarnaast zijn het auditcomité en het benoemings- en remuneratiecomité belast met het toezicht op specifieke aspecten van de organisatie. Het dagelijkse bestuur wordt uitgeoefend door het directiecomité onder leiding van de secretaris-generaal. De werkgroep Onderzoeksbeleid treedt op als beleidsvoorbereidend orgaan en omvat naast de leden van het directiecomité vertegenwoordigers van de Vlaamse universiteiten en de strategische onderzoekscentra.

Op vraag van de raad van bestuur werd naar aanleiding van de externe evaluatie van de rol, werking en samenstelling van de raad van bestuur een ad-hocwerkgroep opgericht rond het FWO-governance-aspect. Deze werkgroep Governance heeft een aantal voorstellen uitgewerkt met betrekking tot de duur van het mandaat van een lid van de raad van bestuur, inclusief de termijn van de voorzitter, het profiel van de academische bestuurders, een leeftijdsgrens voor de bestuurders en het bestendigen van de goede samenwerking tussen voorzitter en secretaris-generaal. Hieropvolgend werden in mei 2023 de aanpassingen aan het Charter Deugdelijk Bestuur goedgekeurd door de raad van bestuur, evenals het Huishoudelijk Reglement Bestuurs- en Beleidsorganen. Via het Charter wordt aangetoond hoe het FWO invulling geeft aan de principes van deugdelijk bestuur voor extern verzelfstandigde agentschappen. Het Huishoudelijk Reglement regelt de werking van de bestuursorganen, namelijk de raad van bestuur, het auditcomité en het benoemings- en remuneratiecomité, en de beleidsvoorbereidende organen, namelijk de werkgroep Onderzoeksbeleid en het directiecomité. Ook wordt verwezen naar de wetenschappelijke commissies waarvan de werking in het afzonderlijke reglement ‘Interne en externe peerreview’ door de raad van bestuur is vastgelegd.

Bestuurs- en adviesorganen

Raad van bestuur

De raad van bestuur is als volgt samengesteld:

Naam	Titel
Voorzitter	
Blondé Bruno	Professor - Universiteit Antwerpen
Ondervoorzitter	
Van de Vel An	Umicore
Leden	
De Paepe Anne	Prorector - Universiteit Gent
Delcour Jan	Professor - KU Leuven
Dhaene Leon	N2FINANCE
Durinx Christine	Algemeen directeur - VIB
Meulemans Ann	2bridge
Sipido Karen	Professor - KU Leuven
Van Bael Marlies	Professor - Universiteit Hasselt
Vander Beken Tom	Professor - Universiteit Gent
van Sas Jos	Nokia Bell Labs
Vanderkerken Karin	Vicerector Internationalisering - Vrije Universiteit Brussel
Leden met raadgevende stem	
Andries Mark	Leidend ambtenaar Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen
Hanssens Johan	Leidend ambtenaar Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
Secretaris-generaal	
Willems Hans	Secretaris-generaal - FWO
Hermans Herwig	Raadgever begroting, kabinet van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele
Lauwers Karl	Raadgever wetenschap en innovatie Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw Jo Brouns
Verslaggever	
Huysmans Danny	Directeur operationeel beheer - FWO

Auditcomité van de raad van bestuur

Het auditcomité van de raad van bestuur is als volgt samengesteld:

Naam	Titel
Voorzitter	
van Sas Jos	Nokia Bell Labs
Leden	
Dhaene Leon	N2FINANCE
Sipido Karin	Professor - KU Leuven
Leden	
Hermans Herwig	Raadgever begroting, kabinet van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele
Lauwers Karl	Raadgever wetenschap en innovatie Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw Jo Brouns
Verslaggever	
De Dobbeleer Alain	Hoofd financiën

Benoemings- en remuneratiecomité

Naam	Titel
Voorzitter	
Blondé Bruno	Professor - Universiteit Antwerpen
Leden	
Delcour Jan	Professor – KU Leuven
Meulemans Ann	2Bridge
Van Bael Marlies	Professor - UHasselt
Secretaris-generaal	
Willems Hans	Secretaris-generaal - FWO
Verslaggever	
Huysmans Danny	Directeur operationeel beheer

Beleidsvoorbereidende organen

Werkgroep onderzoeksbeleid

Naam	Titel
Voorzitter	
Willems Hans	Secretaris-generaal - FWO
Leden	
Ballon Pieter	Vicerector onderzoek - VUB
Blust Ronny	Vicerector onderzoek - UAntwerpen
Boehme Olivier	Coördinator Cel Strategie en Beleid- FWO
D’hooge Jan	Vicerector onderzoek - KU Leuven
Haenen Ken	Vicerector onderzoek - UHasselt
Huysmans Danny	Directeur operationeel beheer - FWO
Lemahieu Ignace	Directeur onderzoeksangelegenheden - UGent
Vanstraelen Marleen	Hoofd science policy - VIB
Verbaeys Isabelle	Hoofd internationale aangelegenheden - FWO
Verslaggever	
Fréron Jens	Adviseur bestuursorganen

Dagelijks bestuur

Naam	Titel
Boehme Olivier	Coördinator Cel Strategie en Beleid - FWO
Huysmans Danny	Directeur operationeel beheer - FWO
Verbaeys Isabelle	Hoofd internationale aangelegenheden - FWO
Willems Hans	Secretaris-generaal - FWO

Expertpanels

Expertpanels vormen het kloppende hart van het FWO. Zij beoordelen de verschillende aanvragen voor mandaten en onderzoeksprojecten.

Fundamenteel onderzoek

Voor de fundamentele kanalen zijn er 31 vakspecifieke expertpanels en één specifiek interdisciplinair expertpanel. Elk panel is onderverdeeld in een panel voor aspiranten fundamenteel onderzoek, postdoctorale onderzoekers en projecten fundamenteel onderzoek.

De meerderheid van de panelleden is niet verbonden aan een Vlaamse universiteit.

De 31 expertpanels zijn verdeeld over vijf wetenschapsgebieden:

Biologische wetenschappen

- Bio1: Moleculaire en Cellulaire Biologie
- Bio2: Functionele Biologie
- Bio3: Biodiversiteit en Ecologie
- Bio4: Toegepaste Biologische Wetenschappen

Cultuurwetenschappen

- Cult1: Taalkunde
- Cult2: Kunsten, Kunstgeschiedenis, Architectuur, Design en Literatuur
- Cult3: Geschiedenis en Archeologie
- Cult4: Theologie en Religiewetenschappen
- Cult5: Filosofie en Ethiek

Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

- G&M1: Rechtswetenschappen en Criminologie
- G&M2: Economie, Bedrijfseconomie en Management
- G&M3: Psychologie, Pedagogiek en Onderwijskunde
- G&M4: Communicatiewetenschappen, Politieke Wetenschappen, Sociaal Werk, Sociale en Culturele Antropologie, Sociologie

Medische wetenschappen

- Med1: Farmaceutische Wetenschappen en Medische Biochemie
- Med2: Bio-informatica, Genetica en Functioneel Genoomonderzoek, Ontwikkelings- en Stamcelbiologie
- Med3: Immunologie en Microbiologie
- Med4: Kankeronderzoek
- Med5: Neurologie, Neurowetenschappen, NKO-geneeskunde, Oftalmologie, Psychiatrie

- Med6: Ademhalingssysteem, Cardiovasculair Systeem, Hematologie, Nefrologie
- Med7: Endocrinologie, Gastro-enterologie, Hepatologie, Metabolisme en Voeding, Reproductie, Urogenitaal Systeem
- Med8: Gezondheidswetenschappen
- Med9: Bewegings- en Sportwetenschappen, Dermatologie, Fysiotherapie en Revalidatiewetenschappen, Tandheelkunde en Maxillofaciale Geneeskunde, Orthopedie en Musculoskeletale Wetenschappen, Reumatologie

Wetenschap en technologie

- W&T1: Wiskundige Wetenschappen
- W&T2: Fysica
- W&T3: Gecondenseerde Materie
- W&T4: Chemie
- W&T5: Informatica en Informatietechnologie
- W&T6: Chemische Ingenieurstechnieken en Materiaalkunde
- W&T7: Elektronica, Energie, Elektrotechniek en Werktuigkunde
- W&T8: Wetenschappen van de Aarde en de Ruimte
- W&T9: Wetenschap, Technologie en Sociaal-Technische Analyse van de Gebouwde Omgeving

Interdisciplinair expertpanel

Naast die 31 expertpanels is er een specifiek interdisciplinair expertpanel.

De samenstelling van de FWO-expertpanels is beschikbaar op de FWO-website.

Strategisch basisonderzoek

De aanvragen voor aspiranten strategisch basisonderzoek worden beoordeeld door 25 thematische panels. Die bestaan voor minstens één derde uit leden met een industriële achtergrond. De meerderheid van de leden is verbonden aan een niet-Vlaamse instelling.

- SBBio1 - Moleculaire en cellulaire biologie van de eukaryoten (exclusief planten)
- SBBio4A - Toegepaste biologische wetenschappen A - milieutechnologie, geologie, ecotoxicologie
- SBBio4B - Toegepaste biologische wetenschappen 2 - levensmiddelen, industriële biotechnologie, microbiologie
- SBBio4C - Toegepaste biologische wetenschappen 4 - land- en tuinbouw
- SBGM - Gedrags- en maatschappijwetenschappen, en cultuurwetenschappen
- SBMed1A - Farmaceutische wetenschappen
- SBMed1B - Medische biochemie

- SBMed2 - Genetica en functioneel genoomonderzoek inclusief bio-informatica
- SBMed3 - Immunologie en infectieziekten bij de mens
- SBMed4 - Kankeronderzoek
- SBMed5 - Organen en orgaansystemen: neurologie, psychiatrie, reumatologie, orthopedie, kinesitherapie, tandheelkunde, maxillofaciale geneeskunde, KNO en dermatologie
- SBMed6-7 - Organen en orgaansystemen: cardiovasculair systeem, ademhalingssysteem, nefrologie, urogenitaal systeem, reproductie, hematologie, gastro-enterologie, hepatologie, endocrinologie, metabolisme
- SBMed8 - Gezondheidswetenschappen
- SBMed9 - Diergeneeskunde en dierlijke productie
- SBWT4A - Chemie A: organische synthese en medicinale chemie
- SBWT4B - Chemie B: polymeerchemie/ materiaalchemie - analytische en anorganische chemie
- SBWT5A - Data science
- SBWT5B - Informatica en datacommunicatie
- SBWT6A - Chemische ingenieurstechnieken katalyse
- SBWT6B - Materiaalkunde
- SBWT7A - Werktuigkunde A - mechatronica, productontwerp en -ontwikkeling, productietechnieken, industrial engineering
- SBWT7B - Werktuigkunde B: energie-generatie en -omzettingssystemen, fluïdummechanica, biomechanica
- SBWT7C - Elektronica en telecom
- SBWT9 - Bouwkunde en architectuur, ruimtelijke ordening
- SBFDW - Frank De Winne-aspirantmandaten

Tijdens de evaluatieprocedure van de projecten Strategisch Basisonderzoek (SBO) wordt gebruik gemaakt van SBO-expertpanels. Dat zijn generalistische panels waarin thematisch gelinkte economische en sociale projecten worden geëvalueerd. De belangrijkste rol van de SBO-expertpanels is de toekenning van consensusscores voor de verschillende wetenschappelijke en utilisatie-(sub)criteria. Deze fase wordt gevolgd door een meta-evaluatie die in handen is van twee overkoepelende commissies. Die staan in voor (1) de aanstelling van de (inter)nationale evaluatoren en (2) de formulering van een advies van finale rangschikking en selectie op basis van de resultaten van de afzonderlijke SBO-expertpanels. Op basis van de adviezen van de overkoepelende commissies neemt de raad van bestuur aansluitend de beslissing over de SBO-steunverlening.

De samenstelling van deze panels/commissies is beschikbaar op de FWO-website.

Onderzoeksinfrastructuur

De evaluatie van de aanvragen voor middelzware onderzoeksinfrastructuur gebeurt op universiteitsniveau. Voor de evaluatie van de tweejaarlijkse aanvragen voor zware onderzoeksinfrastructuur doet het FWO een beroep op de uit internationale experts samengestelde Science Commissie voor de wetenschappelijke evaluatie en de Commissie Invest voor de financiële haalbaarheid.

Voor de evaluatie van de aanvragen voor internationale onderzoeksinfrastructuur worden naast externe evaluatoren twee commissies ingesteld:

- De **Commissie Science** evalueert de wetenschappelijke kwaliteit van de aanvragen voor zware en internationale onderzoeksinfrastructuur.
- De **Commissie Strategie** onderzoekt de opbouw, kwaliteit en haalbaarheid van het operationele en financiële plan en het strategische belang voor Vlaanderen van aanvragen voor internationale infrastructuur die door de Commissie Science als ‘wetenschappelijk excellent’ of ‘zeer goed’ zijn gecatalogeerd.

De samenstelling van deze commissies is beschikbaar op de FWO-website.

Biomedisch en klinisch onderzoek

Voor het programma TBM worden bij het sluiten van de oproep de ingediende projectvoorstellen ingedeeld in thematische groepen op basis van hun onderwerp. Voor elke thematische groep wordt een specifiek expertpanel samengesteld.

Voor de fundamentele klinische mandaten wordt met een aparte jury gewerkt.

De samenstelling van deze panels is beschikbaar op de FWO-website.

Internationale samenwerking

Commissie Internationale Wetenschappelijke Contacten

De Commissie Internationale Wetenschappelijke Contacten (CIWC) geeft advies over aanvragen inzake de internationale mobiliteit van onderzoekers (d.i. deelname aan congressen/ workshops en lange/korte verblijven in het buitenland), de organisatie van wetenschappelijke bijeenkomsten in België, de wetenschappelijke opdrachten (sabbatical leaves) en de internationale uitwisselingsakkoorden en samenwerkingsprojecten. De commissie vergadert maandelijks (met uitzondering van de maand augustus) en telt zeventien Vlaamse leden, die vandaag deel uitmaken of vroeger lid waren van de fundamentele FWO-expertpanels.

De samenstelling van de commissie is beschikbaar op de FWO-website.

Gebiedsoverschrijdend Panel

De raad van bestuur kan een beroep doen op het Gebiedsoverschrijdend Panel (GOP) bij het beoordelen van aanvragen ingediend over verschillende wetenschappelijke gebieden heen, al dan niet met een internationale dimensie. Het gaat onder meer om aanvragen in de volgende financieringskanalen:

- bilaterale onderzoekssamenwerking, indien geen ad-hoc (gezamenlijk) evaluatiepanel optreedt;
- Lead Agency Procedures (LAP), waarbij de partnerorganisatie ook als Lead Agency kan optreden;
- Internationale Coördinatie-Acties (ICA's);
- wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen (WOG's);
- bijzonder-doctoraatsbeurzen;
- internationale mobiliteitsprojecten met focus op de uitwisseling van onderzoekers;
- wetenschappelijke prijzen, indien er geen ad-hoc-evaluatiepanel optreedt;
- wetenschappelijke verslaggeving van de bovenstaande kanalen.

In verband met de deelname aan ERA-NET worden de Vlaamse leden van dit panel voorafgaandelijk geconsulteerd voor het verlenen van advies.

De samenstelling van de commissie is beschikbaar op de FWO-website.

Verslag van de werking van de panels

Fundamenteel onderzoek

Binnen het FWO zijn er in het kanaal van de fundamentele mandaten (FM) (postdoc en aspirant) en in het kanaal van de fundamentele projecten (FP) 31 vakspecifieke panels (in de gebieden Bio, Cult, G&M, Med, W&T) en één specifiek interdisciplinair panel. In totaal zijn er dus 64 expertpanels voor de fundamentele kanalen. Elk panel heeft in principe twaalf leden, onder wie de wetenschappelijke voorzitter (telkens een panellid dat niet verbonden is aan een Vlaamse onderzoeksinstituten). Alle leden worden aangeduid door de raad van bestuur en zijn minimaal van postdoctoraal niveau. Kandidaat-experten worden geëvalueerd op hun wetenschappelijke expertise door het Expertisecentrum O&O Monitoring (ECOOM). Externe kandidaten worden gescreend op basis van de methode goedgekeurd door de raad van bestuur.

Panelleden die een projectaanvraag indienen als (co) promotor of die optreden als (co)promotor of als supervisor voor een mandaataanvraag die behandeld zal worden door het panel waarvan ze lid zijn, kunnen tijdens de betreffende aanvraagronde niet in dat panel zetelen. Panels worden dan ook definitief samengesteld na het sluiten van de te evalueren oproepen, zodat panelleden met een belangenconflict vervangen kunnen worden. Er wordt bij de samenstelling van de panels naar gestreefd dat maximaal twee derde van de aangestelde leden van hetzelfde geslacht is over alle panels heen. Verder wordt ervoor gezorgd dat meer dan de helft van de leden van elk expertpanel niet verbonden is aan een Vlaamse onderzoeksinstituten. Ten slotte wordt er aandacht besteed aan de complementariteit van de expertises en probeert men een concentratie van instellingen waaraan panelleden verbonden zijn te vermijden. De termijn van een lidmaatschap van een FP- en een FM-expertpanel bedraagt in principe drie jaar. Die termijn is eenmaal hernieuwbaar.

De evaluatieprocedure voor de aspiranten fundamenteel onderzoek en de postdoctorale onderzoekers, uitgevoerd door de expertpanels FM, bestaat uit twee stappen: een online preselectiemeeting en een interviewmeeting, waarbij de finale score van de kandidaten wordt bepaald. Bij de evaluatie van de aspiranten fundamenteel onderzoek stelt het panel per aanvraag drie interne evaluatierapporten op. In 2023 werden er van de 3.635 verwachte evaluatierapporten 3.594 effectief ingediend. Bij de interviewmeetings voor de aspiranten fundamenteel onderzoek waren 366 van de 382 aangestelde panelleden aanwezig (96%). Bij de evaluatie van de postdoctorale onderzoekers stelt het panel per aanvraagdossier twee interne evaluatierapporten op voor de preselectiemeeting. Daarnaast worden er twee externe evaluatierapporten opgesteld door buitenlandse experts die specialist zijn in het onderwerp van de aanvraag maar niet in het panel zetelen. Ten slotte stelt het panel één syntheserapport per aanvraagdossier op, dat de twee interne en de twee externe evaluatierapporten samenvat. Van de 2.409 verwachte interne evaluatierapporten werden er 2.380 effectief ingediend (99%). Van de 1.210 verwachte syntheserapporten werden er 1.193 effectief ingediend (99%). Bij de interviewmeetings voor de selectie van de postdoctorale onderzoekers waren 366 van de 392 aangestelde panelleden aanwezig (93%).

De evaluatieprocedure voor de projecten fundamenteel onderzoek, uitgevoerd door de expertpanels FP, is gebaseerd op interne en externe reviews en een ‘rebuttal’ geschreven door de aanvrager(s). De finale score van de aanvragers wordt bepaald tijdens de jaarlijkse panelmeeting. Van de 2.516 verwachte interne evaluatierapporten werden er 2.410 effectief ingediend (96%). Van de 1.290 verwachte syntheserapporten werden er 1.235 effectief ingediend (96%). Bij de panelvergadering waren 379 van de 387 aangestelde panelleden aanwezig (98%).

Strategisch basisonderzoek

Voor de aanvragen binnen het kanaal aspiranten strategisch basisonderzoek zijn er 24 expertpanels die instaan voor de evaluatie van de aanvragen, naast een specifiek panel voor de Frank De Winne-mandaten.

Er wordt bij de samenstelling van de panels naar gestreefd dat maximaal twee derde van de aangestelde leden van hetzelfde geslacht is over alle panels heen. Verder wordt ervoor gezorgd dat meer dan de helft van de leden van elk expertpanel niet verbonden is aan een Vlaamse onderzoeksinstelling. Omwille van de focus van het programma is meer dan een derde van de leden actief in ondernemingen met activiteiten in onderzoek en ontwikkeling.

De evaluatieprocedure bestaat uit twee stappen: een online preselectiemeeting en een interviewmeeting, waarbij de finale score van de kandidaten wordt bepaald. Voor iedere aanvraag worden er binnen het panel drie interne evaluatierapporten opgesteld. In 2023 werden er van de 2.003 verwachte evaluatierapporten 1.902 effectief ingediend (95%). Bij de interviewmeetings voor de aspiranten strategisch basisonderzoek waren 269 van de 285 aangestelde panelleden aanwezig (94%).

Administratie

Contactgegevens voor de onderzoeker en van de administratie vindt u terug op de FWO-website.

Organigram van de FWO-administratie

- Secretaris-generaal: dr. Hans Willems
- Directeur operationeel beheer: Danny Huysmans
- Cel Strategie en Beleid: dr. Olivier Boehme (coördinator), dr. Gregory Absillis, dr. Inge Geurden, dr. An Goris, dr. Steven Heylen, dr. Joke Meeus, dr. Jan Mertens, dr. Kristien Peeters, dr. Gerrit Pierreux, dr. Tim Thijs, dr. Guy Thoonen, dr. Frederik Van Acker, dr. Tom Van de Putte, ir. Ann Van Hauwaert, dr. Alexandra Vandervelde, dr. Isabelle Verbaeys en Caroline Volckaert
- Internationale aangelegenheden: dr.ir. Isabelle Verbaeys (hoofd), dr. Gregory Absillis en Tinne Jacobs
- Communicatie: Kim Barbé en Liesbeth Delvax
- Aanvragen en lopende projecten: Els De Samblanx en Ben De Gelas
- Informatie en IT
 - » Informatiebeheer: Danique Moors
 - » IT: Geert De Pauw en Bernd Weckx
- Personeelsbeheer: Stephan Duray
- Boekhouding en begroting: Alain De Dobbelaar en Jochen Collier
- Juidische zaken: Veroniek Robinne
- Logistiek: Benjamin Martin (operationele planning) en Werner Coorevits (logistieke ondersteuning)

Voor de aanvragen voor de projecten strategisch basisonderzoek wordt gebruik gemaakt van zowel externe als interne peerreview. Iedere aanvraag wordt aan minstens vier externe peerreviewers voorgelegd, waarna de aanvragers de kans hebben om te reageren via een ‘rebuttal’. De interne peerreview gebeurt via een tweetrapsproces door respectievelijk SBO-expertpanels en overkoepelende commissies. Alle 130 verwachte evaluatierapporten werden ingediend (100%) en 86 van de 87 experts (99%) woonden de panelmeeting bij.

Toegepast biomedisch onderzoek

Voor elke thematische groep wordt een specifiek expertpanel samengesteld (interne peerreview) op basis van een expertenpool. Per projectvoorstel worden minstens twee experts als hoofdevaluator aangeduid. De procedure bevat ook een interview met de aanvragers.

In 2023 werden 101 van de 102 evaluatierapporten ingediend (99%) binnen zeven expertpanels. 45 van de 49 experts (92%) woonden de online vergadering bij.

Klachtenmanagement

Sinds 2011 heeft het FWO een klachtenprocedure opgesteld, die op 16 november 2011 goedgekeurd werd door de raad van bestuur. Die klachtenprocedure is gebaseerd op de bepalingen van het nieuwe Bestuursdecreet.

Jaarlijks moet de secretaris-generaal aan de raad van bestuur het aantal geregistreerde klachten en de afhandeling van die klachten rapporteren. Er moet ook jaarlijks worden gerapporteerd in het jaarverslag van het FWO en, via het Departement EWI, aan de Vlaamse Ombudsdienst.

In 2023 werd opnieuw een beperkt aantal klachten ontvangen, terwijl het aantal aanvragen bleef toenemen. De zes ontvangen klachten werden alle ongegrond verklaard. Het FWO concludeert daaruit dat de dienstverlening ten aanzien van de onderzoekers vlot en correct verloopt, wat evenwel niet wegneemt dat de dienstverlening en de klanttevredenheid van de aanvragers voor het FWO aandachtspunten blijven.

Wie niet tevreden is over de werking van het FWO of de wijze waarop een klacht werd behandeld, kan contact opnemen met de Vlaamse Ombudsdienst. In 2023 uitte één enkele klager zijn ontevredenheid ten aanzien van het FWO bij de Vlaamse Ombudsdienst en ondertussen werd dat dossier ook al opgelost en afgesloten.

Het FWO blijft inzetten op het verhogen van de kwaliteit van zijn dienstverlening, en dat met het oog op zelfevaluatie. Het FWO organiseert systematisch bevragingen onder de aanvragers en begunstigden om de kwaliteit van zijn dienstverlening te laten evalueren. Daarnaast worden panelleden ook bevraagd over de kwaliteit van de evaluatieprocedures.

De volgende klachten heeft het FWO in 2023 geregistreerd en afgehandeld:

1. Klacht m.b.t. de beoordeling van een aanvraag voor een FWO-onderzoeksproject

De klager uitte ontevredenheid over de wijze waarop het ontvankelijkheidscriterium betreffende het aantal lopende onderzoeksprojecten beoordeeld werd met betrekking tot de aanvraag tot het verkrijgen van financiering voor een FWO-onderzoeksproject.

Uit onderzoek is evenwel gebleken dat de dienstverlening van het FWO in deze correct verlopen was en dat er geen fout vastgesteld kon worden in hoofde van het FWO.

Deze klacht werd ongegrond verklaard.

2. Klacht m.b.t. een aanvraag tot het verkrijgen van een krediet voor deelname aan een congres in het buitenland

De klager uitte zijn ontevredenheid over de wijze waarop het FWO de aanvraag tot het verkrijgen van een krediet voor deelname aan een congres in het buitenland heeft behandeld/zou behandelen. De klager gaf aan dat de behandelingstermijn van de aanvraag te lang zou zijn.

Uit onderzoek is evenwel gebleken dat de dienstverlening van het FWO in deze correct verlopen was en dat er geen fout vastgesteld kon worden in hoofde van het FWO.

Deze klacht werd ongegrond verklaard.

3. Klacht m.b.t. een aanvraag tot het verkrijgen van een FWO-mandaat als aspirant fundamenteel onderzoek

De klager uitte zijn ontevredenheid over de feedback die ontvangen werd naar aanleiding van de afwijzing van de aanvraag waarbij de klager als promotor zou optreden.

Aangezien het FWO zich niet in de plaats mag stellen van de beoordeling, kon er enkel worden nagegaan of het betrokken FWO-panel een fout zou hebben begaan bij de beoordeling van de betrokken aanvraag. Uit onderzoek van de betrokken aanvraag bleek echter dat het panel geen inbreuk had begaan op de FWO-reglementering of de deontologische code van het FWO en dat de motivatie van het panel geen gebreken vertoonde.

Deze klacht werd ongegrond verklaard.

4. Klacht m.b.t. de organisatie door het FWO van de bijzondere werkingstoelagen L’Oréal – Unesco for Women in Science.

De klager uitte zijn ontevredenheid over de organisatie van een wetenschappelijke prijs door het FWO. Volgens de klager handelde het FWO in strijd met artikel 24 § 2 van het Decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid: het openstellen van het kanaal en het exclusief toekennen van de werkmiddelen aan vrouwelijke wetenschappers in specifieke panels van het FWO zou een vorm van discriminatie uitmaken.

Het FWO heeft deze klacht onderzocht en besloten dat er geen sprake was van discriminatie. De organisatie van de wetenschappelijke prijs streeft een legitiem doel na en kaderde in het doelgroepenbeleid van het FWO. Het FWO

handelde binnen de toegekende opdracht en conform de van toepassing zijnde decreten en besluiten van de Vlaamse Regering.

Bijgevolg was er geen sprake van een fout ten aanzien van de dienstverlening van het FWO. Deze klacht werd ongegrond verklaard.

5. Klacht m.b.t. de aanvraag tot het verkrijgen van financiering voor een fundamenteel onderzoeksproject

De klager uitte zijn ontevredenheid over de wijze waarop het FWO de aanvraag tot het verkrijgen van financiering voor een fundamenteel onderzoeksproject heeft behandeld, meer bepaald het feit dat de aanvraag niet als ingediend werd beschouwd wegens het ontbreken van de goedkeuring door de betrokken onthaalinstelling.

Uit onderzoek is evenwel gebleken dat de dienstverlening van het FWO in deze correct verlopen was en dat er geen fout vastgesteld kon worden in hoofde van het FWO.

Deze klacht werd ongegrond verklaard.

6. Klacht m.b.t. de toekenning van de fundamentele onderzoeksprojecten

De klager uitte zijn ontevredenheid over de wijze waarop de aanvragen werden toegekend in een specifiek panel met betrekking tot de fundamentele onderzoeksprojecten, meer bepaald het feit dat de bepalingen van artikel 6, §11 Reglement tot regeling van de interne en externe peerreview niet gerespecteerd werden. De klager meende dat hierdoor te veel onderzoeksprojecten, ingediend door (co)promotoren met VIB-affiliatie, werden goedgekeurd.

Uit onderzoek is evenwel gebleken dat de dienstverlening van het FWO correct verlopen was en dat er geen fout vastgesteld kon worden in hoofde van het FWO.

De klacht werd ongegrond verklaard.

Beleidsrapportering

Toetsing van de stand van de uitvoering van het beleidsplan en de samenwerkingsovereenkomst

De realisatie van de strategische doelstellingen (SD) die uiteengezet worden in hoofdstuk 3 van het Beleidsplan 2019-2023, worden intern opgevolgd aan de hand van operationele doelstellingen (OD). Die geven aan hoe de strategische opties concreet zullen worden uitgevoerd.

De OD's zijn weergegeven in tabellen die per strategische doelstelling en haar onderdelen aangeven wat concreet zal worden gedaan, door welke actor binnen (of eventueel buiten) het FWO en wanneer. Alle doelstellingen moeten, tenzij anders bepaald, behaald zijn tegen het einde van de nieuwe beleidsperiode (2023). Als opvolgingstermijn wordt doorgaans 2019-2023 opgegeven, tenzij een bepaalde actie tijdens een welbepaald jaar moet plaatsvinden.

Een kleurencode geeft de mate van voortgang voor elke OD aan:

Doelstelling bereikt	Continu beleid/op schema	Niet op schema	Aandachtspunt
----------------------	--------------------------	----------------	---------------

Van excellentie tot doorbraak

1.1. FWO, BOF en EU werken complementair			
	Wat		Wanneer
OD 1.1.1.	Het FWO stemt de complementariteit van zijn steunprogramma's af met het BOF.		2019-2023

Stappen werden ondernomen om de memoranda voor de parlementsverkiezingen 2024 van FWO en VLIR waar zinvol enigszins op elkaar af te stemmen.

1.2. Het FWO werkt met zijn partners mee aan het Vlaamse W&I-beleid			
	Wat		Wanneer
OD 1.2.1.	Het FWO gaat in op kansen tot overleg met de Vlaamse W&I-partners en betreft ook zelf die partners bij het overleg over de eigen werking waar gewenst en vereist.		2019-2023

Naast de continuering van het periodieke overleg met de VO en de verschillende partnerorganisaties (EWI Managementcomité, SEP, WGOB FWO, raad van bestuur FWO) vond eind 2023 specifiek en intensief overleg plaats met EWI over het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst 2024-28 en met het EWI MC over een EWI-bijdrage aan de inhoudelijke ondersteuning van de onderhandelingen over het regeerakkoord van een nieuwe Vlaamse regering na de verkiezingen in 2024.

1.3. Een volgehouden groeipad voor basisonderzoek			
	Wat		Wanneer
OD 1.3.1.	Afhankelijk van de extra middelen van de Vlaamse overheid stijgen de slaagkansen voor de projecten fundamenteel onderzoek, aspiranten fundamenteel onderzoek en de projecten strategisch basisonderzoek naar 33 procent.		2019-2023

Nu alle selectierondes achter de rug zijn, kunnen hierbij de definitieve slaagkansen 2023 worden vastgesteld:

- 26,5% - SBO-E en 26,5% SBO-M (vanaf oproep 2022-2023 gelijke slaagkans voor beide finaliteiten);
- 18,3% fundamentele projecten;
- 21,2,% postdocs junior;
- 26,0% postdocs senior;
- 26,28% TBM-projecten;
- 24,5% aspiranten fundamenteel onderzoek;
- 29,5% aspiranten strategisch basisonderzoek.

Bijkomende investeringen in bepaalde FWO-kanalen, in combinatie met een aantal maatregelen om de instroom te homogeniseren, blijven noodzakelijk om het streefcijfer van 1 op 3 m.b.t. de slaagkans te kunnen bereiken. Enkel het programma aspiranten strategisch basisonderzoek komt in de buurt van dat streefcijfer. Op basis van deze cijfers kan worden vastgesteld dat globaal, behalve voor SBO, de slaagkansen dalen ten opzichte van 2019. Wat de postdocs junior en de projecten fundamenteel onderzoek betreft, kan worden vastgesteld dat de slaagkans ruim onder de 25 procent valt.

OD 1.3.2.	De federale middelen t.b.v. het FWO worden gecontinueerd.		
-----------	---	--	--

Onlangs werd vernomen dat de federale regering tijdens de begrotingscontrole 2023 op het punt stond om de maatregel wetenschappelijke Maribel te schrappen. Dat werd uiteindelijk niet uitgevoerd. Een schrapping van deze maatregel zou betekenen dat er op kruissnelheid 111 postdocs en 208 postdocs minder gefinancierd kunnen worden door het FWO. Op vraag van de raad van bestuur werden de Vlaamse federale ministers aangeschreven met het verzoek om deze maatregel te behouden en werd verwezen naar de impact op het wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Het F.R.S.-FNRS schreef de Franstalige federale minister aan met dezelfde boodschap.

1.4. De eigenheid van fundamenteel en strategisch onderzoek blijft bewaard			
	Wat		Wanneer
OD 1.4.1.	Het FWO monitort de instroom op relevantie van de keuze voor een van beide aspirantenkanalen, rekening houdend met de karakteristieken per aspirantenkanaal. De resultaten van deze monitoring vormen de basis voor het actief sturen van kanaalkeuzes en het scherper aflijnen van de kanalen opdat de juiste voorstellen in het juiste kanaal ingediend worden.		2019-2020

De instroom in beide aspirantenkanalen (oproep 2022), in functie van studieresultaten, gender, wetenschapsgebied, onthaalinstelling, anciënniteit (masterdiploma reeds behaald of niet, herindiening of eerste aanvraag) en nationaliteit werd geanalyseerd en voorgesteld aan de raad van bestuur. De kanaalkeuze (instroom) zal ook voor de volgende oproepen geanalyseerd worden.

OD 1.4.2.	Het FWO voert een informatie- en sensibiliseringsactie uit om complementariteit en synergie tussen fundamenteel en strategisch onderzoek te benadrukken.		2019/2020-2023
-----------	--	--	----------------

Continu beleid, geen specifieke acties.

OD 1.4.3.	De doctoraatsbeurzen aspirant SB worden uitgebreid met de keuze voor maatschappelijke finaliteit.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Geen nieuwe ontwikkelingen sinds vorige verslagdatum.

OD 1.4.4.	Er wordt voortdurend afgestemd met het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) voor het beheer van de strategische programma's.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Continuering van de lopende samenwerking met VLAIO in de context van SBO-projecten, vanaf heden exclusief gefocust op strategische projecten met een economische finaliteit.

OD 1.4.5.	De ICM-FWO Fellowships worden in lijn gebracht met de modaliteiten van het mandaat aspirant fundamenteel onderzoek. DOELSTELLING BEREIKT		2019
-----------	--	--	------

Geïntegreerd in respectievelijk aspirantprogramma's fundamenteel onderzoek en strategisch basisonderzoek (vanaf oproep 2019: toevoeging van telkens één mandaat aan panel G&M2 en SBGM). Dit doel is dus bereikt.

1.5. Continuering en optimalisering strategisch basisonderzoek			
	Wat		Wanneer
OD 1.5.1.	Het FWO continueert en optimaliseert waar wenselijk en mogelijk het programma SBO-projecten, i.s.m. VLAIO.		2019-2023

- Continu beleid
- Implementatie van thematische oproepen strategisch basisonderzoek in het domein van de i) circulaire economie en ii) innovatie in de landbouw- en voedingssector

OD 1.5.2.	Het SBO biedt ruimte voor thematische deelprogramma's: AI, cybersecurity en personalised medicine.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Het FWO is partner in het Europese partnerschap voor Personalised Medicine (EP PerMed) gesteund door de Europese Unie via het Horizon Europe-kaderprogramma (Grant Agreement N° 101137129). In deze hoedanigheid zal het FWO deelnemen aan de transnationale oproepen die worden gelanceerd door het partnerschap. Het FWO voorziet in totaal in 3,5 mio euro om de Vlaamse onderzoekers te steunen in transnationale onderzoeksprojecten rond gepersonaliseerde geneeskunde. Zowel fundamenteel als strategisch basisonderzoek komen in aanmerking. De eerste oproep van EP PerMed zal openen in januari 2024. Hieraan nemen 39 financiers uit 24 landen deel voor ruim 45 mio euro. Ook het FWO zal deelnemen aan deze oproep. De gefinancierde projecten zullen starten eind 2024 of begin 2025.

1.6. Klinische mandaten			
	Wat		Wanneer
OD 1.6.1.	Het FWO zal de programma's klinische doctoraatsbeurs (KDB) en fundamenteel klinisch mandaat (FKM) evalueren en desgevallend hervormen met het oog op het maximaal bereiken van de vooropgestelde doelstellingen van de programma's. DOELSTELLING BEREIKT		2020

Het vernieuwde systeem werd in 2020 voor de tweede maal ten volle toegepast: er werden op basis van de hervormde procedure 8 nieuwe FKM-mandaten toegekend (op 15 aanvragen) en 10 hernieuwingen (op 12 aanvragen).

1.7. Doorbraakonderzoek door excellente wetenschappers

	Wat		Wanneer
OD 1.7.1.	Het FWO zal de aanvraagformulieren zodanig opbouwen dat onderzoekers meer aandacht kunnen besteden aan de kwaliteit en impact die voorgaand onderzoek heeft gehad, waarbij impact breder wordt begrepen dan volgens de klassieke bibliometrische e.d. standaarden (cf. '2de as').		2020

Continu beleid. Het sensibiliseren en trainen van actoren (aanvragers en evaluatoren) in het proces is ook meegenomen in het ontwerp BP 2024-28. De aanvraag- en evaluatieprocedure van de aspiranten wordt bijgesteld: de narrative wordt een 'study narrative' om bijkomend ruimte te bieden voor diverse profielen en o.m. studieresultaten te duiden in een ruimere context.

Het FWO heeft zich aangemeld voor de CoARA WG Funding Practices, Recognizing open science in research assessment i.s.m. FOSB PG OS&RA, Multilingualism i.s.m. UAntwerpen. De WG Funding Practices en Multilingualism zijn door CoARA aanvaard medio juli, die over OS en RA (voorlopig) niet.

Ondertussen is de werkgroep 'Assessment Practices of Research Funders' van CoARA van start gegaan. Verschillende leden van de FWO-staf nemen daaraan deel. Deze WG biedt gelegenheid om nieuwe inzichten en praktijken met Europese partners te delen en de eigen procedures voor wat de '2de as' betreft, te evalueren en waar gewenst bij te stellen.

OD 1.7.2.	Het FWO zal zijn evaluatoren blijvend informeren over de vereisten om origineel en risicovol onderzoek te steunen.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

De raad van bestuur keurde het idee goed om een open oproep te organiseren voor een grondige studie van het doorbraakonderzoek bij het FWO, omdat de enquête bij promotoren en panelleden weliswaar waardevolle, maar slechts partiële informatie oplevert. Hoewel het initiële voorstel was om die oproep einde 2023 te lanceren, is ervoor geopteerd die een jaar uit te stellen wegens een tijdelijk te zware belasting van de informaticadienst van het FWO, die voor een dergelijk onderzoek sterk bevraagd zal worden. In de periodieke bevestigingen van de panelleden en aanvragers blijft het thema uiteraard een aandachtspunt en dat geldt ook voor de instructies aan de evaluatoren van FWO-aanvragen.

1.8. 'Team science': samenwerken over instellingen en wetenschapsdomeinen heen

	Wat		Wanneer
OD 1.8.1.	Het FWO zal de financiële bovengrenzen voor zijn fundamentele onderzoeksprojecten verhogen om zo grotere, meer interdisciplinaire en/of instellingsoverschrijdende projecten te stimuleren. Deze verhoging zal nooit ten koste gaan van de algemene slaagkansen.		2020

Zie onder OD 1.8.2.

OD 1.8.2.	Een selectievoordeel zal worden toegekend aan fundamentele onderzoeksprojecten waarvan de expertpanels oordelen dat het interdisciplinaire en instellingsoverschrijdende karakter een duidelijke meerwaarde is voor alle in het project betrokken disciplines.		2020
-----------	--	--	------

De hervormingen i.v.m. interdisciplinariteit en multidisciplinariteit in de context van de panelstructuurhervorming (cf. supra) worden toegepast vanaf de oproep postdoctorale onderzoekers en aspirant fundamenteel onderzoek 2023 en projecten fundamenteel onderzoek 2024.

1.9. Ruimte en tijd voor junior en senior onderzoekers creëren

	Wat		Wanneer
OD 1.9.1.	Het FWO monitort de aanwending van het krediet voor een wetenschappelijke opdracht om op basis van de resultaten dit instrument beter af te stemmen op de noden van zowel junior als senior onderzoekers. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023

Het nieuwe kanaal werkingstoelage sabbatsverlof werd op 6 januari 2020 gelanceerd, incl. een brede communicatie naar de onderzoekswereld. Voor meer informatie zie de programmaspecifieke website. De eerste deadline was op 1 maart 2020. De ingediende aanvragen werden voorgelegd aan de CIWC, die uitgebreid gebriefd werd over de nieuwe modaliteiten en evaluatiecriteria. Na verloop van tijd zal er kort geëvalueerd worden of de opzet voldoet aan de noden van de onderzoekswereld.

OD 1.9.2.	Het FWO past de bestaande regelgeving van korte en lange onderzoeksverblijven en wetenschappelijke opdrachten aan om het mogelijk te maken beide types van ondersteuning te combineren zonder de afzonderlijke aanvraagprocedures apart te moeten doorlopen. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Het vernieuwde kanaal werkingstoelage sabbatsverlof werd gelanceerd (zie OD 1.9.1.). Hierbij werd de nodige flexibiliteit ingebouwd. De werkingstoelage kan aangewend worden voor één of meerdere korte of lange verblijven.

1.10. Infrastructuur: aandacht voor nieuwe initiatieven

	Wat		Wanneer
OD 1.10.1.	Het FWO continueert en optimaliseert waar nodig en mogelijk de oproepen voor (middel)zware onderzoeksinfrastructuur om optimaal te beantwoorden aan de noden van de Vlaamse onderzoeksinstellingen inzake onderzoeksinfrastructuur. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023

De oproepen (middel)zware onderzoeksinfrastructuur werden geoptimaliseerd en vernieuwd. Een nieuw reglement en aanvraagformulier zijn van toepassing, waarin o.m. een uniform scorerooster voor de evaluatie door alle instellingen werd ingevoerd, evenals het inschakelen van twee externe deskundigen in het evaluatieproces. Deze doelstelling is afgerond. Uiteraard blijft het FWO continu de oproepen monitoren en waar nodig up-to-date brengen met het oog op de noden van de Vlaamse onderzoeksinstellingen.

OD 1.10.2.	Het VSC bouwt een Tier-1 supercomputing-platform in Vlaanderen uit in de periode 2019-2022 bestaande uit drie gekoppelde omgevingen: een Tier-1 compute-, cloud- en storage-infrastructuur. Bij de implementatie ervan wordt een beroep gedaan op de kennis, ervaring en hostingcapaciteit van alle partners binnen het VSC. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023
------------	--	--	-----------

Het uitrollen van het Tier-1 Supercomputing-platform met de drie componenten compute, cloud en data werd gerealiseerd in de periode 2019-2022. Hortense, de nieuwe supercomputer gehuisvest aan de UGent, is in gebruik, en ook de tweede fase van uitbreiding is in productie gegaan. Ook de cloud- en data-componenten zijn in de productiefase. Voor de drie componenten worden drie oproepen per jaar voorzien, op parallelle data (februari – juni - oktober). Een reglement voor aanvragen voor deze drie Tier-1-componenten is in voege getreden vanaf 2023 en wordt jaarlijks up-to-date gebracht.

Voor de opvolging van het Tier-1 SaaS (Supercomputing as a service)-project werd er op basis van het toekomstplan VSC 2.0 een bedrag van 19,2 miljoen euro aan vastleggingskrediet voor de periode 2023-2025 vrijgemaakt. Dat toekomstplan en de financiering ervan zijn noodzakelijk om na 2022 de gebruikers te blijven ondersteunen in hun nood aan rekenkracht, en om Vlaanderen competitief te houden in een snel evoluerende, op big data gebaseerde wetenschappelijke en technologische wereld waarbij de aansluiting wordt gemaakt met de Europese HPC-initiatieven zoals EuroHPC Joint Undertaking.

OD 1.10.3.	Het VSC promoot actief het gebruik van wetenschappelijk/technisch rekenen in de Vlaamse bedrijfswereld en bevordert de uitwisseling van ideeën en expertise tussen kennisinstellingen en bedrijven. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023
------------	--	--	-----------

Deze doelstelling werd bereikt. Mits ondersteuning door de Industriële Raad worden er blijvend initiatieven genomen om de meerwaarde van supercomputing aan bedrijven bekend te maken. Er worden best practices uitgewisseld met andere landen in het kader van het gezamenlijke Europese LUMI/EuroHPC-initiatief. Er wordt ook verder werk gemaakt van het verzamelen van demomateriaal en use case en het aanbieden van HPC-ondersteuning aan bedrijven die met HPC wensen te starten. De High End Computing-raad (HEC) – Vlaanderen blijft de ondersteuning van de industrie als een van de strategische doelstellingen vooropstellen, en dat werd ook verder uitgewerkt in het VSC-toekomstplan. Zo is de VUB het aanspreekpunt voor alle Research, Development & Innovation (RDI)-activiteiten. Alle (nieuwe) niet-academische gebruikers kunnen terecht bij het RDI-servicepunt als centraal aanspreekpunt. Daarnaast houdt men zich ook bezig met relatieopbouw met gebruikers en potentiële gebruikers, het uittekenen en beschrijven van de service op maat van de RDI-gebruikers en eerstelijns gebruikersondersteuning voor deze gebruikers. Dat alles in nauwe samenspraak met de industriële raad.

1.11. Rechten en plichten			
	Wat		Wanneer
OD 1.11.1.	Het FWO tekent nieuwe, meer eenvoudige en meer strikte procedures uit m.b.t. de verslaggeving en werkt aan een strakker opvolgbeleid betreffende de conclusies van de verslagevaluatie.		2019-2020

Voor de onderzoeksprojecten fundamenteel onderzoek werden de interimverslagen van 20N-projecten ingediend via het nieuwe sjabloon in het e-loket. Ook de evaluatie verloopt via een nieuw systeem. De uitrol van het nieuwe sjabloon gebeurt momenteel voor de aspiranten en postdoctorale onderzoekers. Daarna volgen de overige projectenprogramma's (SBO en TBM), infrastructuur en de reiskredieten. Specifieke programma's (bv. humanitaire acties en bilaterale onderzoeksprojecten) werden meegenomen onder de procedure van de belendende programma's. Voorziene einddatum voor de uitrol is juli 2024.Vanaf februari 2024 zouden A1-publicaties (i.e. gepeerreviewde tijdschriftpublicaties) ook automatisch aan het verslag toegevoegd worden uit FRIS.

Duidelijke en vlotte procedures

2.1. Administratie en begeleiding ten dienste van de onderzoekers			
	Wat		Wanneer
OD 2.1.1.	In 2020 wordt hierover een nulmeting door middel van een gebruikersbevraging uitgevoerd i.s.m. een externe partner. De bevindingen van deze nulmeting worden getoetst op toepasbaarheid en meegenomen in de administratieve werking t.a.v. de onderzoekers.		Vanaf 2020

Eind 2022 en begin 2023 vond een bevraging plaats van enerzijds aanvragers en anderzijds begunstigden van FWO-financiering. De resultaten werden gepresenteerd tijdens het conclaaf van 2023.

2.2. Responsieve dienstverlening			
	Wat		Wanneer
OD 2.2.1.	Het FWO werkt aan een regelmatige bevraging van de deelnemers aan zijn processen (evaluatoren, aanvragers, ontvangers van ondersteuning) met het oog op de mogelijke verbetering daarvan.		2019-2023

Zie voor de onderzoekersbevragingen OD 2.1.1. In de eerste jaarhelft van 2023 werden de panelleden van het Odysseusprogramma bevraagd en tevens die van de bilaterale onderzoeksprojecten. Tijdens de tweede jaarhelft werden de panels voor twee types bilaterale onderzoeksprojecten bevraagd, met name die met Zuid-Afrika en Québec.

OD 2.2.2.	Het FWO continueert en verbetert waar wenselijk en mogelijk zijn klachten- en beroepsprocedures.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

In 2023 heeft het FWO zes klachten en zes beroepen ontvangen. De klachten worden gecoördineerd door de klachtencoördinator en voorgelegd aan het directiecomité. De beroepen worden voorbereid door de juridische dienst van het FWO en voorgelegd aan de beroepscommissie zodat nadien, op basis van het advies van de beroepscommissie, de raad van bestuur kan beslissen om het beroep al dan niet gegrond te verklaren.

2.3. Homogene aanpak over de panels van een aanvraagprogramma heen			
	Wat		Wanneer
OD 2.3.1.	Het FWO voert de nieuwe selectie- en aanwervingsprocedure m.b.t. de expertpanels mandaten en projecten fundamenteel onderzoek uit.		2018/2019-2023

De selectie en aanstelling van de panelleden fundamentele panels voor oproepen 2023 verliepen zoals gepland en volgens de voorziene procedure; nota's voor het aanstellen van de panelleden werden in de eerste jaarhelft aan de raad van bestuur voorgelegd. De oproep voor nieuwe panelleden werd gelanceerd begin maart en afgesloten 1 mei 2023. De administratie noteerde 1.146 sollicitaties van kandidaat-panelleden. Deze kandidaturen werden in mei 2023 overgedragen aan ECOOM voor screening. De selectie- en aanwervingsprocedure m.b.t. de expertpanels mandaten en projecten fundamenteel onderzoek werd uitgevoerd zoals reglementair bepaald.

OD 2.3.2.	Het FWO voert de nieuwe evaluatieprocedure m.b.t. de expertpanels mandaten en projecten fundamenteel onderzoek uit.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Voor alle mandaataanvragen werden opnieuw interviews in de FWO-kantoren georganiseerd. Zoals boven en onder aangegeven, zijn de aanpassingen aan de panels en meer bepaald m.b.t. multi- en interdisciplinariteit uitgevoerd. Voor alle kanalen wordt tevens gebruik gemaakt van de principes m.b.t. de '2de as'.

2.4. Permanente evaluatie reviewproces			
	Wat		Wanneer
OD 2.4.1.	Het FWO voert een grondige evaluatie uit van de hervormingen van de reviewprocedure voor de mandaten en de projecten fundamenteel onderzoek.		2020

De voorstellen tot hervorming zijn in het beleidsplan 2024-2028 opgenomen, dat samen met de terugblik (zelfevaluatie) op de reeds uitgevoerde hervormingen en aanpassingen deel uitmaakte van de evaluatie door IDEA Consult, dat zijn eindrapport bezorgde in juli 2023.

OD 2.4.2.	Het FWO evalueert en hervormt de panelstructuur voor de mandaten en de projecten fundamenteel onderzoek, met bijzondere aandacht voor een meer interdisciplinaire benadering.		2020-2021
-----------	---	--	-----------

De nieuwe panelstructuur en bijbehorende hervormingen werden geïmplementeerd in de evaluatieprocedure voor de postdoctorale oproep 2023 alsook de oproep aspirant FO 2023 en projecten FO 2023. Op vraag van de raad van bestuur werden in het voorjaar 2023 drie stakeholdersgroepen opgericht rond de panels W&T2, W&T8 en G&M4 om een aantal verdere werkpunten op te volgen omtrent de structuur en werking van deze panels. De groepen vergaderden voor het eerst in de zomer van 2023. De beraadslagingen van de stakeholdersgroepen rond de panels W&T2, W&T8 en G&M4 werden afgerond in december 2023. Een formeel advies op basis van het overleg van deze groepen wordt voorgelegd aan de raad van bestuur in het voorjaar van 2024.

2.5. Permanente evaluatie van de FWO-programma's			
	Wat		Wanneer
OD 2.5.1.	Het FWO onderzoekt of de programma's hun vooropgestelde doelen bereiken.		2019-2023

In de eerste jaarhelft van 2023 vond een evaluatie van de algemene en de wetenschappelijke werking van het FWO plaats in het kader van de bepalingen uit de samenwerkingsovereenkomst. Verder werden er in 2023 geen specifieke acties ondernomen.

OD 2.5.2.	Het FWO probeert een profiel van de (on)succesvolle onderzoeker in de verschillende aanvraagkanalen op te stellen.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Vergelijkende analyses werden uitgevoerd bij de aspiranten (preselectie en na interviews) in functie van studieresultaten, gender, wetenschapsgebied, onthaalinstelling, anciënniteit (masterdiploma reeds behaald of niet, herindiening of eerste aanvraag) en nationaliteit. Omwille van het grote gewicht van de studieresultaten in de selectieprocedure biedt het aanvraagformulier (vanaf de oproep 2023) de mogelijkheid een studienarratief toe te voegen om een beter beeld te krijgen van de excellentiekenmerken van de kandidaat.

OD 2.5.3.	Het FWO brengt de output en impact van de verschillende gesteunde mandaten en projecten in kaart. In deze context wordt bekeken hoe het FRIS (Flanders Research Information Space) Onderzoeksportaal gebruikt kan worden. Dat sluit aan bij het principe eenmalige bevraging (administratieve vereenvoudiging) dat de Vlaamse overheid onderschrijft.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

De koppeling van data in FRIS met de gewijzigde verslaggevingssjablonen is voorzien voor 2024. Dat zal voor het eerst van toepassing zijn voor de in te dienen eindverslagen van projecten FO gestart op 1 januari 2019 en in te dienen tussentijdse verslagen van projecten FO gestart op 1 januari 2021. Om dat te bewerkstelligen, werden er afspraken gemaakt tussen alle betrokken stakeholders. Hiervoor werkt het FWO nauw samen met EWI, ECOOM Hasselt en de onderzoeksinstituten. EWI en het FWO hebben het nodige ontwikkelingswerk geleverd om metadata van publicaties op een correcte en eenduidige manier door te laten stromen vanuit FRIS naar het FWO. Het FWO heeft deze metadata vertaald en gevisualiseerd volgens de noden van het verslag. Testen zijn momenteel lopende om dat proces te optimaliseren. De implementatie van het verslaggevingssjabloon met FRIS-integratie wordt voorzien in 2024.

In Europa en de wereld

3.1. Blijven inzetten op ERA-NET en de FET-Flagships			
	Wat		Wanneer
OD 3.1.1.	Het FWO investeert jaarlijks min. 7 miljoen euro (4,5 mio euro voor projecten fundamenteel en 2,5 mio euro voor projecten strategisch basisonderzoek) in oproepen van ERA-NET, met een gemiddeld projectbudget van 350.000 euro, en langs die weg ook de FET-Flagships.		2019-2023

In de eerste helft van 2023 werd in het kader van ERA-NET-oproepen de volgende toekenning gedaan:

- Transcan-3 (Translational Cancer Research): 325.950 euro voor 1 project (FO).

Het FWO is nog betrokken in 24 aflopende ERA-netwerken (en ook van het daaraan nauw verwante EJP), inclusief de ERA-NET's die de FET-Flagships ondersteunen, namelijk FLAG-ERA en QuantERA. In de tweede helft van 2023 werden in het kader van ERA-NET- en EJP-oproepen de volgende toekenningen gedaan:

- ERA-MIN3 ('Raw materials and the circular economy'): 348.953,06 euro voor de ondersteuning van 1 project (FO);
- CHIST-ERA IV ('Information and communication technologies'): 349.243,50 euro voor de ondersteuning van 2 projecten (FO).

In deze periode kwamen ook enkele oproepen in het kader van de nieuwe Horizon Europe cofund-partnerschappen ten einde. Dat resulteerde in de volgende toekenningen:

- Biodiversa+ ('Biodiversity research'): 1.239.643 euro voor de ondersteuning van 5 projecten (3 FO & 2 SBO); door het terugverdieneffect van 339.643 euro moet 900.000 euro uit eigen middelen worden voorzien.
- Driving Urban Transitions (DUT: 'Sustainable future for cities'): 1.100.286 euro voor de ondersteuning van 4 projecten (3 FO & 1 SBO); door het terugverdieneffect van 300.286 euro moet in 800.000 euro uit eigen middelen worden voorzien.
- ERA4Health Cardinnov ('Public health needs – cardiovascular diseases'): 1.685.400 euro voor de ondersteuning van 5 projecten (alle FO); door het terugverdieneffect van 485.400 euro moet in 1.200.000 euro uit eigen middelen worden voorzien.
- ERA4Health HealthEquity ('Public health needs - diet-related behaviour and physical activity'): 1.018.000 euro voor de ondersteuning van 3 projecten (alle FO); door het terugverdieneffect van 218.000 euro moet in 800.000 euro uit eigen middelen worden voorzien.
- Water4All ('Water security'): 591.258,43 euro voor de ondersteuning van 2 projecten (beide FO); door het terugverdieneffect van 30.151 euro moet in 561.107,43 euro uit eigen middelen worden voorzien.

OD 3.1.2.	De FWO-instrumenten behorend bij de projecten fundamenteel onderzoek en strategisch basisonderzoek worden per oproep flexibel ingezet met het oog op de eigenheid van het onderzoek en de belangen van de geïnteresseerde onderzoekers.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

In 2023 neemt het FWO deel aan 4 H2020 ERA-NET-oproepen en 6 Horizon Europe cofund-partnerschapoproepen. In het kader van het ERA4Health-partnerschap worden 2 oproepen gelanceerd dit jaar, met een verschillende thematiek. Deelname gebeurt in alle oproepen simultaan met zowel het fundamenteel als het SBO-kanaal:

H2020 ERA-NET's:

- CHIST-ERA 'Open Research Data call' ('future and emerging information and communication technologies');
- ERA-MIN-3 ('research on raw materials');
- Quanterra II ('quantum technologies');
- Transcan-3 ('translational cancer research').

Horizon Europe cofund-partnerschappen:

- Biodiversity+ ('biodiversity and ecosystems research');
- DUT ('driving urban transitions');
- ERA4Health CardiINNOV ('cardiovascular disease');
- ERA4Health HealthEquity ('healthy diets and physical activity');
- SBEP ('Sustainable Blue Economy');
- Water4All ('Water Security for the planet').

In 2023 werden in totaal 4 ERA-NET-projecten toegekend, zijnde alle FO-projecten. Het FWO engageert zich daarnaast steeds meer in de cofund-partnerschappen van het nieuwe kaderprogramma 'Horizon Europe', waarbinnen 19 projecten werden toegekend, zijnde 16 FO-projecten en 3 SBO-projecten. Zie OD 3.1.1.

3.2. Uitbreiding van Seal of Excellence (ERC/Marie Curie): meer beloftevolle jonge onderzoekers opvangen			
	Wat		Wanneer
OD 3.2.1.	Het FWO onderzoekt de mogelijkheid tot de creatie van opvangprojecten voor aanvragen ERC Consolidator en Advanced Grant met een score A na stap 2 in de ERC-evaluatie. Het Seal of Excellence voor de MSCA-mandaten wordt ingevoerd. Deze doelstelling is dus bereikt. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023

Wegens een gewijzigde kalender bij ERC werden in december 2022 uitzonderlijk al de kandidaturen voor 5 nieuwe opvangprojecten Starting Grant opgevraagd. Begin januari 2023 werden 5 starting grants en 4 consolidator grants ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur d.m.v. een schriftelijke procedure.

3.3. National Contact Point (NCP) Europees Kaderprogramma			
	Wat		Wanneer
OD 3.3.1.	De continuïteit van de werking wordt verzekerd, en de verdere opbouw op basis van de volgende vastgelegde middellange termijn doelstellingen: 1. NCP Flanders is de voornaamste gids inzake Horizon2020 voor bedrijven en academische instellingen (universiteiten, hogescholen, onderzoeksinstellingen) in Vlaanderen; 2. de adviseurs van NCP Flanders staan in contact met stakeholders (bedrijven/organisaties/onderzoekers) en leveren aan hen kwalitatieve informatie op frequente basis; 3. NCP Flanders is klaar voor FP9.		2019-2023

Het aantal geregistreerden op de NCP Flanders-website wordt afgeklopt op 1.756. Er werd nog 1 bijkomende beurs bijgewoond met een booth, dus in 2023 werd in totaal deelgenomen aan 6 beurzen, waarvan 3 met een stand.			
OD 3.3.2.	Er wordt voor de NCP-werking gestreefd naar een capaciteit van 8 VTE. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023

De minister keurde de aanwerving van 2 nieuwe VTE goed: 1 specifiek voor het nieuwe subsidieprogramma van de Commissie 'Digital Europe' en 1 nieuwe VTE voor het NCP Flanders-team. Voor NCP Flanders komen we vanaf 1 september 2021 op 7,7 VTE voor Horizon Europe en 1 VTE voor Digital Europe. Met dit totaal van 8,7 VTE is de initiële doelstelling alvast bereikt.

OD 3.3.3. De verantwoordelijkheden van de NCP-adviseurs worden aangepast op basis van de nieuwe structuur van het 9de Kaderprogramma. 2019-2023

Een voltijdse VTE werd vervangen door een nieuwe voltijdse adviseur, waardoor het totaal aantal VTE gelijk blijft en er enkel een lichte verschuiving van aantal VTE per pillar gebeurt door wijziging in toewijzing van domeinen. Het EU programma 'European Defence Fund' werd in de NCP Flanders-website geïntegreerd om zo de info beter naar de stakeholders te kunnen brengen. VLAIO fungeert al enige tijd als contactpunt voor stakeholders en blijft die inspanningen leveren (de VTE hiervoor werden nog niet meegenomen in het hiervoor vermelde VTE).

3.4. Evaluatie partnerlanden voor bilaterale samenwerking			
	Wat		Wanneer
OD 3.4.1.	Het FWO continueert de extra-Europese bilaterale onderzoekssamenwerkingen, met de nodige aandacht voor het garanderen van een voldoende hoge slaagkans.		2019-2023
In het voorjaar van 2023 opende het FWO een oproep voor gezamenlijke onderzoeksprojecten met Québec (FRQ) en Zuid-Afrika (NRF) waarvoor het FWO respectievelijk 54 en 48 ontvankelijke aanvragen ontving. In het najaar van 2023 vond zowel het gezamenlijke evaluatiepanel met Québec (FRQ) als Zuid-Afrika (NRF) plaats: van de 54 ontvankelijke FWO-FRQ (Québec)-projecten werden er 5 voorgedragen voor financiering. Wat Zuid-Afrika betreft (NRF), werden er uit de 48 ontvankelijke voorstellen 6 geselecteerd voor financiering. Momenteel worden de onderhandelingen opgestart met China (NSFC) en Brazilië (FAPESP) om in het voorjaar van 2024 een oproep te lanceren.			
OD 3.4.2.	Het FWO analyseert jaarlijks de bestaande en potentiële toekomstige partnerlanden opdat de Commissie Bilaterale Onderzoekssamenwerking (CBOS) het aanbod kan afstemmen op de noden van de Vlaamse onderzoeker.		2019-2023
Het advies van de CBOS van 24 november 2023 werd in december 2023 door de raad van bestuur van het FWO bekrachtigd. Zoals gebruikelijk zal de 2024 CBOS in het najaar plaatsvinden.			

3.5. Continuering EOS-programma			
	Wat		Wanneer
OD 3.5.1.	Het FWO continueert het EOS-programma.		2019-2023
De online tool voor de tussentijdse rapportering van de in 2022 gestarte projecten werd gelanceerd. De raad van bestuur van het FWO analyseerde in het najaar van 2023 de toekomstperspectieven van EOS en concludeerde dat de meest optimale manier om toekomstige Vlaams-Waalse onderzoekssamenwerking te faciliteren via het Weave-programma is. Er zal bijgevolg in 2025 geen nieuwe EOS-oproep plaatsvinden.			

3.6. Extra ruimte voor Lead Agency Procedures, bi- en multilateraal			
	Wat		Wanneer
OD 3.6.1.	Afhankelijk van de voorwaarden en de context die de multilaterale lead agency procedure binnen Europa met zich zal meebrengen, bekijkt het FWO of een deelname aan de Europese multilaterale lead agency procedure verwezenlijkt kan worden, ook hier met aandacht voor een voldoende hoge slaagkans.		2019-2023

Ondertussen zijn de resultaten van de aanvragen die in 2022 werden ingediend in het buitenland al gekend: in totaal werden de financieringsaanvragen van 14 projecten gehonoreerd.

Ondertussen verstreek de deadline voor bilaterale/trilaterale Weave-projecten zowel bij het FWO als bij de meeste van onze buitenlandse partners. Als lead agency ontving het FWO 97 ontvankelijke voorstellen met ARIS (Slovenië), DFG (Duitsland), FNR (Luxemburg), FORMAS (Zweden), F.R.S.-FNRS (Wallonië), FWF (Oostenrijk), NCN (Polen) en/of SNSF (Zwitserland) als partner, waarvan 10 trilateraal. In het buitenland werden 92 aanvragen met het FWO als partner ingediend, waarvan 12 trilateraal. Hiervan zijn al 64 aanvragen (56 bilaterale / 8 trilaterale) ontvankelijk verklaard en die worden momenteel geëvalueerd.

Na het doorlopen van de FWO-evaluatieprocedure (FWO als lead) werden er 19 Weave-aanvragen, waarvan 3 trilateraal, voorgedragen voor financiering. Ook de aanvragen ingediend in het buitenland werden geëvalueerd door de respectievelijke lead agencies. Tot op heden werden 25 (waarvan 2 trilateraal) van die aanvragen voor financiering voorgedragen. Weliswaar zijn nog niet alle resultaten gekend. In 2024 plant het FWO een pilootoproep met NWO (Nederland) als lead.

OD 3.6.2.	In afwachting van deze multilaterale LAP zal het FWO blijven inzetten op bestaande bilaterale LAP-overeenkomsten, met de nodige aandacht voor het garanderen van een voldoende hoge slaagkans. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Vanaf 2021 zijn er geen individuele LAP-oproepen meer. Die werden immers geïntegreerd in het Weave-initiatief (zie OD 3.6.1.).

3.7. Mobiliteit			
	Wat		Wanneer
OD 3.7.1.	Het FWO continueert: - de mobiliteitskredieten voor congresdeelname en kort/lang verblijf in het buitenland, met oog voor laagdrempeligheid en een voldoende hoge slaagkans; - de versterking van wetenschappelijke netwerken door enerzijds de diverse projectmatige uitwisselingsakkoorden te blijven implementeren (mits optimalisatie bij elke oproep) en het aanbod ervan af te stemmen op de Vlaamse noden, en door anderzijds het continueren van het kanaal wetenschappelijke onderzoeksgemeenschappen en internationale coördinatieacties.		2019-2023

Voor de reiskredieten staat de oproep continu open. Maandelijks vindt er een evaluatie door de CIWC plaats. Begin 2023 werd er naar de raad van bestuur van het FWO toe gerapporteerd over de concrete cijfers (indieningen, slaagkans ...) voor 2022. In juni 2023 werden er 6 ICA's geëvalueerd door de GOP, waarvan er 3 werden goedgekeurd voor financiering. In het voorjaar van 2023 werd de jaarlijkse WOG-oproep gelanceerd met als deadline 1 september 2023. Nieuw dit jaar is de mogelijkheid tot het verkrijgen van een financiële top-up van Universities Wales wanneer Welshe onderzoeksgroepen betrokken worden bij de WOG-partners in het voorgedragen consortium. Het FWO ontving 41 ontvankelijke WOG-aanvragen, waaronder 7 met een Welshe partner ontvankelijk voor een top-upfinanciering bij Universities Wales in naam van Global Wales Partnership. Van de 41 aanvragen werden er 13 geselecteerd voor financiering, waarvan 2 met Welshe partners. Bijgevolg zullen er op 1 januari 2024 60 WOG's in functie zijn. Voor de reiskredieten staat de oproep continu open. Maandelijks vindt er een evaluatie door de CIWC plaats. Begin 2024 zal er gerapporteerd worden aan de raad van bestuur over concrete cijfers (indieningen, slaagkans ...).

OD 3.7.2.	Het FWO continueert het Odysseusprogramma en optimaliseert het.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Voor aanvang van de preselectie trokken zich uiteindelijk 4 TYPE II-kandidaten terug. De resterende 26 TYPE I- en 40 TYPE II-kandidaten doorliepen in het voorjaar van 2023 de preselectie. Na de daaropvolgende interviewfase werden 2 TYPE I- en 11 TYPE II-aanvragen goedgekeurd. Deze projecten zullen van start gaan tussen 1 april 2023 en 1 maart 2024. Van de reeds lopende Odysseus-mandaathouders werden in juni 2023 de aanstellingspercentages opgevraagd bij de betrokken onthaalinstellingen.

12 van de 13 geselecteerde Odysseus-onderzoekers bevestigden hun startdatum. Eén Odysseus besloot het Odysseusproject niet op te nemen. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor een volgende oproep met lancering in april 2024 en deadline op 30 september 2024. In december 2023 ging hiervoor een nota met optimalisatievoorstellen naar de raad van bestuur van het FWO.

OD 3.7.3.	Het FWO zet een nieuw laagdrempelig kanaal op voor inkomende mobiliteit voor een onderzoeksverblijf voor zowel junior als senior buitenlandse onderzoekers. Hierbij worden synergieën opgezocht met de bestaande mobiliteitskredieten voor uitgaande mobiliteit. DOELSTELLING BEREIKT		2020-2021
-----------	--	--	-----------

Op 20 juni 2022 werd het nieuwe inkomende mobiliteitskanaal gelanceerd en verspreid. De oproep staat continu open. Aanvragen zullen door de CIWC worden geëvalueerd vanaf september 2022.

3.8. Expertise en infrastructuur samenbrengen over de grenzen heen			
	Wat		Wanneer
OD 3.8.1.	Het FWO voorziet in een specifiek programma voor structurele financiering van de Vlaamse deelname aan grootschalige internationale onderzoeksinfrastructuren. Dit nieuwe programma krijgt de naam 'IRI' en vervangt (a) het bestaande FWO-programma Big Science voor financiering van exploitatie en logistieke kosten, (b) de investeringen in internationale infrastructuur via het kanaal zware infrastructuur (in de toekomst is het niet meer mogelijk om in dit kanaal nog langer financiering aan te vragen voor niet-Vlaamse infrastructuur), en (c) de ad-hocfinancieringen voor Vlaamse deelnames in ESFRI die door de voormalige Hercules-stichting werden toegekend.		2019-2023

Op basis van de resultaten van de evaluatie van de voorbije IRI-calls wordt een nieuwe IRI-call voorbereid die gelanceerd zal worden begin 2024 en waarvan de eindbeslissing eind 2024 zal vallen.

Het IRI-programma is aan een update toe en een aanpassing van het IRI-besluit is noodzakelijk die in 2024 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd zal worden. Hierin zal een nieuwe opzet voor het organiseren van IRI-oproepen worden opgenomen, waarbij o.m. onderscheid zal worden gemaakt tussen aanvragen voor vervolfinanciering en nieuwe aanvragen tot deelname.

OD 3.8.2.	Er wordt een strategische mapping gemaakt van prioriteiten inzake deelname aan grootschalige onderzoeksinfrastructuur in Europa en de wereld.		2019-2020
-----------	---	--	-----------

De instellingen kunnen continu hun onderzoeksinfrastructuur zichtbaar maken via het FRIS-portaal. Een dergelijke inventaris die automatisch geüpdatet zal worden, zal niet alleen een aantal beleidsanalyses mogelijk maken, maar maakt het ook mogelijk om onderzoeksinfrastructuren (internationale) visibiliteit en attractiviteit te geven. Ze kan eventueel zelfs ter vervanging van de roadmapbrochure dienen.

Verder wordt in het vernieuwde goed te keuren IRI-besluit opgenomen om via het inrichten van specifieke calls voor nieuwe deelnames aan internationale infrastructuren strategische keuzes te maken en prioriteiten te bepalen inzake deelname aan grootschalige onderzoeksinfrastructuur in Europa en de wereld, afhankelijk van de budgettaire ruimte. Een meer stabiele financieringsbasis met een recurrente financieringsbron is nodig om in de toekomst de langetermijnengagements van deze deelnames aan internationale infrastructuren te kunnen naleven.

OD 3.8.3.	Het FWO zal bijdragen aan een sterkere positionering van Vlaanderen door een actieve rol in het management of de coördinatie van internationale infrastructuren te promoten.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Samen met EWI wordt de rol van Vlaanderen in het management van internationale infrastructuren verder opgevolgd. Ook worden de internationale tendensen opgevolgd en worden de internationale onderzoeksinfrastructuren waar Vlaanderen aan deelneemt, gestimuleerd om binnen hun disciplines op zoek te gaan naar synergieën (bv. in het beheer van data).

Verder zal Vlaanderen met EMPHASIS voor het eerst een ESFRI Europese onderzoeksinfrastructuur huisvesten en een coördinatorrol opnemen. EMPHASIS biedt infrastructuur aan voor plantfenotypering en VIB zal initieel de statutaire zetel huisvesten.

3.9. Brexit			
	Wat		Wanneer
OD 3.9.1.	Het FWO volgt de gevolgen van het Brexit-dossier voor de wetenschap op en neemt waar gewenst en mogelijk de gepaste maatregelen om wetenschappelijke samenwerking tussen Vlaanderen en het VK mogelijk te maken.		2019-2023

In het kader van de MoU met Universities Wales ontving het FWO 41 ontvankelijke WOG-aanvragen, waaronder 7 met een Welshe partner ontvankelijk voor een top-upfinanciering bij Universities Wales in naam van Global Wales Partnership. Van de 41 aanvragen werden er 13 geselecteerd voor financiering, waarvan 2 met Welshe partners. Daarnaast werd bekendgemaakt dat het VK vanaf 1 januari 2024 een geassocieerde partner in Horizon Europe wordt, wat de samenwerking met Vlaamse onderzoekers kan faciliteren, maar ook de competitie voor die laatste zal opdrijven (zie bv. ERC en de runner-ups van het FWO).

Open wetenschap

4.1. Open access: stimuleren en sensibiliseren			
	Wat		Wanneer
OD 4.1.1.	Met het oog op de naleving van zijn open access-regulering volgt het FWO de naleving daarvan meer systematisch op. Hiertoe vraagt het FWO aan zijn beneficianten om bij een gestructureerde rapportering van hun output per publicatie aan te geven of er aan de open access-regulering voldaan is en, zo ja, onder welke vorm.		2020-2023

Op 29 juni 2023 werd de jaarlijkse OA KPI-meting uitgevoerd via FRIS. De behaalde cijfers bedragen 83,3%, 83,9% en 83,9% voor respectievelijk de publicatiejaren 2020, 2021 en 2022. Hierdoor bevindt het FWO zich nog steeds in het groeipad met het hoogste ambitieniveau en wordt het einddoel van 80%, zoals eerder gedefinieerd binnen de FOSB, reeds behaald. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat de instellingen nog steeds onvoldoende de link leggen tussen academische output en Vlaamse financieringsbronnen. Als gevolg van de nieuwe FWO-regelgeving en communicatie over de registratieplicht in FRIS wordt wel een duidelijke stijging geobserveerd van het aantal koppelingen tussen publicaties en FWO-projecten. Er wordt verwacht dat deze stijging zich in 2024 zal voortzetten als rechtstreeks gevolg van de integratie van informatie over publicaties uit FRIS in de online verslaggevingssjablonen.

OD 4.1.2.	Het FWO sensibiliseert de onderzoekers over relevante aspecten van OA, i.s.m. met zijn partners.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Via al zijn kanalen continueert en actualiseert het FWO zijn communicatie over OA en het aanleveren aan FRIS.

OD 4.1.3.	Het FWO volgt de internationale evoluties i.v.m. OA op en speelt daar gepast op in.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Het FWO volgt de ontwikkelingen rond OA op de voet op. Dat gebeurt o.m. via zijn vertegenwoordiging in de werkgroep Open Science van Science Europe en via webinars georganiseerd voor de ‘diamond open access community’.

4.2. Open data: vertrouwen creëren			
	Wat		Wanneer
OD 4.2.1.	Uiterlijk in juni 2019 worden de Research Data Management Plans (RDMP) m.b.t. de in 2018 toegekende onderzoeksprojecten ingediend. Deze RDMP's worden bij elke nieuwe toekenning opgevraagd, vanaf 2020 ook voor de toegekende onderzoeksmandaten.		2019-2023

De meest recente stand van zaken betreffende de aanlevering van de initiële DMP's werd opgemaakt op 20 december 2023. De cijfers voor de aspiranten gestart in 2020, 2021 en 2022 bedragen respectievelijk 99,8%, 99,8% en 99,6%. De cijfers voor de postdocs gestart in 2020, 2021 en 2022 bedragen respectievelijk 98,6%, 95,5% en 94,7%. Voor de projecten gestart in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 bedragen de cijfers respectievelijk 100%, 99,7%, 99,4%, 97,1% en 95,2%. Voor alle SBO-projecten die gestart waren op 1 januari 2019 en die eindigden op 31 december 2022 werd een finaal DMP aan het eindverslag toegevoegd.

OD 4.2.2.	Het FWO blijft overleg plegen met VLIR en andere relevante actoren over de modaliteiten van het RDMP en meer bepaald over het beleidskader m.b.t. het delen van data.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Een nieuwe projectgroep DMP zal binnen het FRDN opgestart worden om na te gaan in welke mate het Vlaamse minimale DMP tegemoetkomt aan de diverse noden in Vlaanderen. Het FWO zal de bevindingen van deze projectgroep opvolgen en zijn input geven via zijn vertegenwoordiging in de FRDN-werkgroep Research Data Management & Open Science.

OD 4.2.3.	Het FWO volgt de pilot van de EU m.b.t. EOSC op en bekijkt de rol die het daarbij kan spelen.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Continue opvolging. Op 21 november vond de General Assembly plaats.

4.3. Algemene aandacht voor diversiteit			
	Wat		Wanneer
OD 4.3.1.	Het FWO blijft streven naar een transparante en rechtvaardige selectieprocedure waarbij kandidaten beoordeeld worden op hun wetenschappelijke kwaliteiten en op de kwaliteit van hun onderzoeksproject, ongeacht hun achtergrond.		2019-2023

Het GEP-voortgangsrapport werd gepubliceerd op de FWO-website.

Het FWO nam deel aan overleg van de Science Europe Task Force on Equality, Diversity, and Inclusion op 15 juni 2023 en de VLIR-overleggroep rond personeelsdiversiteit op 25 april 2023.

Op het FWO-conclaf van 23 en 24 mei 2023 werd een sessie gewijd aan etnisch-culturele diversiteit waarbij o.a. de Jonge Academie een standpunt kwam toelichten. Ter voorbereiding van deze sessie vonden er een bevraging en voorbereidende vergaderingen over het diversiteitsbeleid plaats met de Jonge Academie, onderzoekers en collega’s van andere onderzoeksfinanciers (o.a. NWO en SNSF). De inzichten zullen meegenomen worden in het toekomstige diversiteitsbeleid van het FWO. Na afloop van het FWO-conclaf werd een vervolgtraject opgestart rond diversiteit binnen het FWO. Dat leidde tot diverse contacten met diversiteitsexperts van de vijf Vlaamse universiteiten, de European Research Council en het Zwitserse SNSF. Tevens werd er binnen het FWO een Reflectiegroep Diversiteit opgericht met beleidsmedewerkers en leden van de raad van bestuur om het diversiteitsbeleid in brede zin (etnisch-cultureel, socio-economisch ...) verder vorm te geven.

Het FWO nam deel aan de ERC Annual Conference Research on Diversity & Diversity in Frontier Research op 28 november 2023, overleg van AcademiaNet (24 november 2023), de CIS/CFS Gender-werkgroep (7 november 2023), Science Europe Task Force on Equality, Diversity, and Inclusion op 4 oktober 2023 en de VLIR-overleggroep rond personeelsdiversiteit op 12 september 2023. Het FWO nam tevens deel aan een panelgesprek tijdens de EPWS Annual Conference 2023 Navigating Gender Equality in Science: Past Achievements, Best Practices and Future Directions op 4 december 2023.

OD 4.3.2.	Waar mogelijk en zinvol zal het FWO meewerken aan onderzoeksprojecten of beleidsgerichte studies inzake gender en diversiteit in de academische wereld.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

De resultaten van de enquête van Science Europe over Equality, Diversity, and Inclusion werden besproken binnen de Science Europe Task Force on Equality, Diversity, and Inclusion. De resultaten van deze enquête worden momenteel gebruikt voor het updaten van de ‘2017 Practical Guide to Improving Gender Equality in Research Organisations’.

Na afloop van het FWO-conclaf werd een vervolgtraject opgestart rond diversiteit binnen het FWO. Dat leidde tot diverse contacten met diversiteitsexperts van de vijf Vlaamse universiteiten, de European Research Council en het Zwitserse SNSF. Tevens werd een Reflectiegroep Diversiteit opgericht met beleidsmedewerkers en leden van de raad van bestuur om het diversiteitsbeleid in brede zin (etnisch-cultureel, socio-economisch ...) verder vorm te geven.

Het beheer van AcademiaNet, een online database van excellente vrouwelijke onderzoekers waarvan het FWO partner is, zal in 2024 overgedragen worden van de Swiss National Science Foundation naar de European Science Foundation. Het partnership met het FWO zal voortgezet worden.

Het FWO nam deel aan de ERC Annual Conference Research on Diversity & Diversity in Frontier Research op 28 november 2023, overleg van AcademiaNet (24 november 2023), de CIS/CFS Gender-werkgroep (7 november 2023), Science Europe Task Force on Equality, Diversity, and Inclusion op 4 oktober 2023 en de VLIR-overleggroep rond personeelsdiversiteit op 12 september 2023. Het FWO nam tevens deel aan een panelgesprek tijdens de EPWS Annual Conference 2023 Navigating Gender Equality in Science: Past Achievements, Best Practices and Future Directions op 4 december 2023.

OD 4.3.3.	Het HR Excellence in Research-label van de EC blijft behouden en het HR-beleid wordt hierop afgestemd.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

Het FWO ontving de feedback van de door de Europese Commissie aangestelde evaluatoren en de beslissing met betrekking tot het HR-Excellence-label. Het FWO mag het label behouden voor de komende drie jaar. De aanbevelingen van de evaluatoren zullen meegenomen worden in een nieuw plan. De ambities van het FWO met betrekking tot het behouden van het label werden ook verankerd in het beleidsplan.

Over twee jaar dient het FWO een zelfevaluatie in te dienen bij de Europese Commissie. Op basis van de onderzoekersbevraging, de resultaten van de recente evaluatie door de Europese Commissie en het beleidsplan werd alvast begonnen met de voorbereiding hiervan.

4.4. Transparantie geven: van aanvraag tot feedback			
	Wat		Wanneer
OD 4.4.1.	Het FWO bezorgt voor elke aanvraag feedback aan de indiener. Om de consistentie van de feedback te vergroten, wordt voor verschillende kanalen een hoofdevaluator aangeduid die de opmerkingen van de verschillende evaluatoren integreert. Voor de mandatenprogramma’s wordt ook de relatieve positionering van de aanvraag gecommuniceerd aan de indiener. De transparantie van de vernieuwde procedures wordt geëvalueerd.		2019-2023

Continu beleid en een bijkomende verbetering worden aan de feedback aangebracht: voor de projecten FO zal voortaan ook worden meegedeeld hoeveel projecten werden beoordeeld en gefinancierd, en in welk kwartiel van de rangorde de aanvraag van de betrokken onderzoeker zich bevindt.De aangekondigde verrijking van de feedback werd voor de aanvraagronde projecten FO reeds doorgevoerd.

OD 4.4.2.	Het FWO bouwt structureel stakeholdersoverleg in.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

Op 23 en 24 mei 2023 vond het jaarlijkse conclaf van het FWO plaats met de leden van de raad van bestuur, de werkgroep Onderzoeksbeleid en de beleidscel.

De viering van 95 jaar FWO op 20 december 2023, met een academische zitting bestaande uit discussiesessies en presentaties, bood een nieuwe gelegenheid om inzichten met tal van stakeholders en partners te delen.

4.5. Transparantie vragen: blijvende aandacht voor wetenschappelijke integriteit			
	Wat		Wanneer
OD 4.5.1.	Het FWO volgt de ontwikkelingen betreffende wetenschappelijke integriteit in binnen- en buitenland op en stelt waar nodig het beleidskader bij.		2019-2023

Continu beleid. In het kader van het opvragen van informatie rond integriteitscasussen die het FWO aanbelangen, heeft het FWO initiatief genomen om, in overleg met de onthaalinstellingen en de VLIR, afspraken rond een betere samenwerking vast te leggen in een convenant/charter. Vanuit de onthaalinstellingen werd het niet nodig geacht om dat verder vorm te geven; het FWO heeft daarop een bijkomende clausule toegevoegd aan het algemeen reglement waarin de principes verduidelijkt worden.

4.6. Het FWO luistert naar de onderzoekers en de samenleving – Vlaamse Wetenschapsagenda			
	Wat		Wanneer
OD 4.6.1.	Afhankelijk van de resultaten die de bevraging van de Vlaamse Wetenschapsagenda zal voortbrengen, bekijkt het FWO, samen met EWI, hoe ze blijvend het draagvlak voor wetenschap kunnen versterken door initiatieven rond wetenschapscommunicatie te promoten c.q. verbinden, en zo de kloof tussen kennisketen en maatschappij kunnen verkleinen. DOELSTELLING BEREIKT		2019-2020

In de samenleving

5.1. Het FWO communiceert over de wetenschap aan iedereen			
	Wat		Wanneer
OD 5.1.1.	Naast de continuering van zijn bestaande communicatiekanalen lanceert het FWO acties die het als kwaliteitsmerk definiëren.		2019-2023

- In het FWO-jaarboek 2022 laten we toponderzoekers aan het woord die zowel in Vlaanderen als internationaal hoge toppen scheren. Zij geven aan welke rol het FWO speelt in hun carrière en het binnenhalen van Europese financiering.
- Op het [online Kennismakers-magazine](#) verschenen 4 themadossiers, een editie over ruimtevaart, over onze eetgewoontes, over recht en detentie en over innovatief onderzoek met bijbehorende sociale media campagne.
- Elke week nam een (FWO-)onderzoeker ons Instagram-publiek een weekje mee in zijn/haar onderzoek in het kader van onze Instagram-take-overs.
- De nieuwupdate #onderzoekersinbeeld verscheen tweewekelijks (maandelijks in de zomervakantie) en bundelt het FWO-onderzoek dat in de media verschijnt.
- In het kader van de Einsteintelecoop was het FWO ook aanwezig op het Nerdland-festival en vond er een Grijze Cellen plaats in Hasselt.
- In november organiseerden we in het Paleis der Academiën ‘Science meets policy’, een focus- en netwerkdag in samenwerking met de Jonge Academie, KVAB, DKBZA en het Departement EWI.
- Samen met de andere Brusselse Kennisinstellingen organiseerden we tijdens de Dag van de Wetenschap het Wetenschapsfestival Brussel in Muntpunt. Deze editie lokte 1.300 bezoekers.

OD 5.1.2.	Het FWO vraagt van zijn onderzoekers meer aandacht voor de communicatie van onderzoeksresultaten buiten het vakgebied, mede met het oog op het in kaart brengen van de (ruim begrepen) impact van het door het FWO ondersteunde onderzoek.		2019-2023
-----------	--	--	-----------

- Op 23 mei 2023 organiseerden we in samenwerking met Scimingo een cursus infographics waaraan 12 onderzoekers deelnamen.
- Op 21 juni 2023 vond onze jaarlijkse masterclass wetenschapscommunicatie plaats, dit jaar met als thema scientific storytelling. Hiermee willen we onderzoekers de kans geven om hun vaardigheden te verbeteren om met hun onderzoek naar buiten te komen. Deze hands-on workshop werd gevolgd door 16 onderzoekers.
- In het kader van onze verruimde evaluatiecriteria (‘2de as’) voorzien we in de nodige ruimte voor waardering van de inspanningen en tijd die in wetenschapscommunicatie worden geïnvesteerd. In de vernieuwde verslaggevingsformulieren vragen we dan ook welke communicatie-acties onderzoekers al hebben ondernomen tijdens het project of mandaat. Aansluitend hierop zal er vanaf dit najaar ook in de eindverslaggeving van de mandaten een extra veld rond wetenschapscommunicatie opgenomen worden waarin onderzoekers aan het einde van hun mandaat een Nederlandstalige samenvatting of artikel over hun onderzoek, gericht op het brede publiek, kunnen toevoegen.
- FWO-postdoc Marie DeCock (UHasselt) won de Vlaamse PhD Cup 2023.
- Op 14 november 2023 was er de netwerk- en focusdag ‘Science meets policy’.
- Op 26 november 2023 nam het FWO deel aan het wetenschapsfestival Brussel naar aanleiding van de Dag van de Wetenschap.
- Er vonden nog 4 edities van Grijze Cellen plaats, waarvan 1 online.
- Aansluitend op de invoering van een extra veld rond wetenschapscommunicatie in de eindverslaggeving organiseerden we aan elke universiteit in samenwerking met Scimingo en de Taalunie zowel een gesprek- en inspiratiesessie in Brussel als een workshop populair wetenschappelijk schrijven.

5.2. Samenwerken over beleidsdomeinen heen			
	Wat		Wanneer
OD 5.2.1.	Het FWO evalueert met verschillende andere beleidsdomeinen (Vlaams of federaal) of het haalbaar is om gezamenlijke oproepen voor onderzoeksfinanciering te organiseren. Als eerste dossier zal de haalbaarheid van een gezamenlijke oproep voor klinische trials (TBM-programma) met KCE geëvalueerd worden.		2020

De conclusie van 31 december 2020 is nog steeds geldig. Er was nog contact met ZonMW rond een initiatief voor *drug repurposing*, maar gezien de zeer enge focus ervan, was er geen goede fit voor een uitgebreidere samenwerking met FWO-TBM. Er werden geen verdere stappen meer gezet om concrete nieuwe samenwerkingen te initiëren.

OD 5.2.2.	In de expertpanels voor een aantal fundamentele programma’s (bv. Rode Neuzen, Kom op tegen Kanker) zullen vertegenwoordigers van andere relevante beleidsdomeinen opgenomen worden.		2019
-----------	---	--	------

Continu beleid wat Kom op tegen Kanker betreft. De JEZ!-jury werd begin 2023 samengesteld. Er werd overwogen om hierin een vertegenwoordiging van jongeren op te nemen, maar gezien de breedte van de scope bleek dat niet evident. Bovendien is het voor deze groep niet evident om betrokken te worden in een evaluatieprocedure voor wetenschappelijke projectvoorstellen (bij KOTK gaat het bijvoorbeeld om getrainde ervaringsdeskundigen). Voor de jury Kom op tegen Kanker werd recent aan de raad van bestuur voorgesteld om de rol van de patiëntencommissie in het steunadvies meer gewicht te geven. Voor het overige blijft het beleid hier ongewijzigd. Voor JEZ! werden geen verdere stappen meer ondernomen omdat DPG Media de piste om samen met jongeren een subthema te bepalen, heeft verlaten.

5.3. Voorbereiden van onderzoekers op een latere carrière

	Wat		Wanneer
OD 5.3.1.	Het FWO continueert zijn communicatie over de loopbaanperspectieven voor jonge onderzoekers.		2019-2023

Continuering van voorgaande. Op 14 december 2023 ontving het FWO de eerste nieuwe verslagen. De IT-dienst zal in de komende maanden een rapporteringsmodule ontwikkelen om de input met betrekking tot mobiliteit en loopbaan van aspiranten en postdoctorale onderzoekers inzichtelijk te maken.

OD 5.3.2.	De huidige mogelijkheden tot intersectorale mobiliteit worden behouden en zelfs uitgebreid voor zowel pre- als postdoctorale onderzoekers. Deze mogelijkheden worden duidelijker gecommuniceerd naar de aanvragers en de mandaathouders. DOELSTELLING BEREIKT Beleidsnota kabinet 2019-2024: • Intersectorale mobiliteit van de onderzoeker stimuleren. • Mobiliteit monitoren en erover rapporteren.		2019-2023
-----------	---	--	-----------

De sjablonen die rapportering mogelijk dienen te maken, werden in september voor het eerst gebruikt. De indiendeadline is 14 december 2023.

Financieel overzicht

De jaarrekening heeft betrekking op het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen en gaat over het boekjaar 2023 (1 januari 2023 t.e.m. 31 december 2023).

UITGAVEN (EURO)	2023	2022
Mandaten	179.063.772,41	167.594.073,40
Wetenschappelijke contacten	5.161.354,96	4.222.152,68
Individuele kredieten en prijzen	138.860,46	196.108,33
Onderzoeksprojecten	286.114.704,28	274.128.305,41
Administratief beheer		
- Administratief beheer	7.919.703,85	7.466.556,18
- Bezoldigingen	6.236.273,99	5.542.034,55
- Patronale bijdrage RSZ	1.634.644,67	1.490.116,37
- Personeelsgebonden kosten	1.602.598,59	1.429.827,64
	17.393.221,10	15.928.534,74
Afschrijvingen	3.102.291,07	2.586.145,50
Personeel Toevoeging/Terugneming	1.138.593,32	1.372.804,80
Financiële kosten	1.541,52	991,78
Bedrijfskosten	0,00	265,96
Uitzonderlijke kosten	0,00	323.029,72
Totaal uitgaven	492.114.339,12	466.352.412,32
Toevoeging aan de vastleggingen		
- Overgedragen resultaat	15.361.938,70	14.722.017,53
	15.361.938,70	14.722.017,53
TOTAAL	507.476.277,82	481.074.429,85

INKOMSTEN (EURO)	2023	2022
Toelagen		
- Fundamenteel onderzoek	269.685.000,00	266.216.000,00
- Strategisch basisonderzoek	93.395.787,85	82.647.000,00
- Klinisch wetenschappelijk onderzoek	17.613.000,00	17.778.000,00
- Onderzoeksinfrastructuur	51.711.000,00	40.278.000,00
- Werkingsmiddelen	17.700.000,00	16.636.000,00
- EOS/FNRS	0,00	284.480,52
- RSZ	7.944.810,04	7.415.631,93
- Voorheffing PDO	12.618.798,96	11.998.245,51
- Bevordering werkgelegenheid	22.554.117,41	20.978.110,86
- Bedrijven en fondsen	714.724,71	245.057,00
- Nalatenschappen	1.308,79	942.194,73
- Toelage EU	1.184.000,00	429.000,00
- Hermesfonds	7.818.306,00	8.393.000,00
	502.940.853,76	474.240.720,55
Dotaties	400.000,00	0,00
Terugbet. permanente mandaathouders	189.916,19	167.975,70
Niet-opgenomen kredieten		
- Wetensch. contacten, diverse	1.971.029,93	160.756,38
- Onderzoeksprojecten	58.789,50	1.716,30
	2.029.819,43	162.472,68
Andere opbrengsten	28.188,91	17.209,61
Financiële opbrengsten	21.478,54	3.486,00
Meerwaarde gebouw	0,00	1.020.616,80
Uitzonderlijke opbrengsten	2.754,27	27.300,00
Andere uitzonderlijke opbrengsten	0,00	1.429.550,00

Totaal inkomsten	505.613.011,10	477.069.331,34
Onttrekking aan vastleggingen	484.662,37	4.005.098,51
Over te dragen verlies	1.378.604,35	0,00
TOTAAL	507.476.277,82	481.074.429,85

ACTIVA (EURO)		2023	2022
II.	Immateriële vaste activa		
	Licenties en software	2.505.872,55	2.306.738,43
	Website	65.670,46	0,00
III.	Materiële vaste activa		
	Terreinen	6.080.855,15	6.080.855,15
	Gebouwen	12.441.905,54	12.871.822,00
	Verbouwingen	7.309.308,10	6.803.157,68
	Materieel en meubilair	1.029.965,90	987.794,61
	Kantoormachines	1.442.825,19	172.679,75
	Informaticamaterieel	135.758,83	1.643.079,60
	Telefooncentrale	8.448,51	9.434,66
	Voertuig	81.235,79	44.943,64
		28.530.303,01	28.613.767,09
IV.	Financiële vaste activa	371,85	371,85
VII.	Vorderingen < 1 jaar		
	Debiteuren	196.263.584,64	156.007.962,68
	Te innen opbrengsten	0,00	1.429.550,00
	Intervestigingen	0,00	950,07
		196.263.584,64	157.438.462,75

VIII.	Geldbeleggingen		
	Effectenportefeuille	25.570,98	25.570,98
	Termijndeposito's	480.000,00	2.280.000,00
		505.570,98	2.305.570,98
IX.	Liquide middelen		
	Banken	1.403.137,98	7.139.776,12
	Postchequedienst	9.001,49	5.996,69
	Kas	1.047,54	896,74
		1.413.187,01	7.146.669,55
X.	Overlopende rekeningen	397.417,18	78.145,05

PASSIVA (EURO)		2023	2022
I.	Eigen vermogen	11.464.242,06	11.464.242,06
V.	Overgedragen saldi	18.994.215,38	14.919.330,61
IV.	Vastleggingen		
	Bestemde	31.218,49	5.881.692,72
	Onbestemde	109.960.249,48	94.685.988,04
		109.991.467,97	100.567.680,76
VIII.	a. Niet-vereffende kredieten		
	Congressen in België	357.276,22	594.027,07
	Personeelskredieten	317.796,05	229.878,32
	Werkingsstoelage	22.552.004,02	22.634.071,61
		23.227.076,29	23.457.977,00

IX.	Schulden < 1 jaar		
	Crediteuren	32.218.825,25	21.855.056,13
	Te ontvangen facturen	212.272,92	516.699,35
	Bezoldiging en soc. lasten	23.969.853,37	22.371.491,20
		56.400.951,54	44.743.246,68
	Kredietinstellingen	7.375.530,30	0,00
X.	Overlopende rekeningen	2.228.494,14	2.737.248,59
TOTAAL		229.681.977,68	197.889.725,70

Bijlage: Evoluties door de tijd heen

2018-2023

Evolutie van de slaagkansen per universiteit voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
VUB	95	24	25	100	24	24	89	26	29	120	35	29	117	32	27	118	28	24	106,5	28,2	26,4
KU Leuven	485	97	20	380	146	38	375	125	33	425	122	29	434	127	29	512	130	25	435,2	124,5	28,6
UGent	275	64	23	262	63	24	288	94	33	309	94	30	312	74	24	358	86	24	300,7	79,2	26,3
UAntwerpen	156	30	19	149	38	26	129	37	29	158	31	20	153	47	31	157	41	26	150,3	37,3	24,8
UHasselt	36	1	3	39	8	21	34	11	32	45	13	29	52	13	25	49	9	18	42,5	9,2	21,6
Andere	1	0	0	1	1	100	0	0	0										0,3	0,2	50,0
Totaal	1.048	216	21	931	280	30	915	293	32	1.057	295	28	1.068	293	27	1.194	294	25	1.035,5	278,5	26,9

Evolutie van de slaagkansen per wetenschapsgebied voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Biologische wetenschappen	118	25	21	99	32	32	114	38	33	124	35	28	124	34	27	137	34	25	119,3	33,0	27,7
Cultuur-wetenschappen	165	36	22	145	41	28	157	52	33	174	46	26	173	46	27	206	50	24	170,0	45,2	26,6
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	227	43	19	198	57	29	195	58	30	256	73	29	267	71	27	276	64	23	236,5	61,0	25,8
Medische wetenschappen	301	59	20	296	90	30	267	85	32	290	82	28	293	83	28	335	82	24	297,0	80,2	27,0
Wetenschap en Technologie	209	48	23	173	53	31	158	53	34	189	53	28	183	52	28	205	54	26	186,2	52,2	28,0
Interdisciplinair	28	5	18	20	7	35	24	7	29	24	6	25	28	7	25	35	10	29	26,5	7,0	26,4
Totaal	1.048	216	21	931	280	30	915	293	32	1.057	295	28	1.068	293	27	1.194	294	25	1.035,5	278,5	26,9

Evolutie van de slaagkansen per universiteit voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	Oproep 2018			Oproep 2019			Oproep 2020			Oproep 2021			Oproep 2022			Oproep 2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
VUB	60	19	32	55	23	42	50	20	40	71	13	18	65	18	28	79	23	29	63,3	19,3	30,5
KU Leuven	322	103	32	219	77	35	230	73	32	254	88	35	273	100	37	265	84	32	260,5	87,5	33,6
UGent	195	56	29	162	67	41	194	69	36	194	59	30	191	57	30	185	62	34	186,8	61,7	33,0
UAntwerpen	91	19	21	64	24	38	81	28	35	88	29	33	98	18	18	95	28	29	86,2	24,3	28,2
UHasselt	24	3	13	34	9	26	31	10	32	41	7	17	22	6	27	37	7	19	31,5	7,0	22,2
Totaal	692	200	29	534	200	37	586	200	34	648	196	30	649	199	31	661	204	31	628,3	199,8	31,8

Evolutie van de slaagkansen per wetenschapsgebied voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	Oproep 2018			Oproep 2019			Oproep 2020			Oproep 2021			Oproep 2022			Oproep 2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Biologische wetenschappen	129	35	27	105	38	36	111	36	32	123	37	30	120	40	33	107	33	31	115,8	36,5	31,5
Cultuur-wetenschappen + Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	11	3	28	13	5	38	23	7	30	19	5	26	18	5	28	33	11	33	19,5	6,0	30,8
Medische wetenschappen	253	73	29	188	72	38	205	72	35	220	66	30	201	61	30	195	59	30	210,3	67,2	31,9
Wetenschap en Technologie	299	89	30	228	85	37	247	85	34	286	88	31	299	90	30	311	93	30	278,3	88,3	31,7
Gemiddelde	692	200	29	534	200	37	586	200	34	648	196	30	638	196	31	646	196	30	624,0	198,0	31,7

Slaagkansen per geslacht voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
M	462	99	21	436	134	31	486	147	30	475	127	27	455	124	27	507	112	22	470,2	123,8	26,3
V	579	117	20	495	146	29	427	144	34	577	167	29	612	169	28	684	182	27	562,3	154,2	27,4
X	7	0	0	0	0	0	2	2	100	5	1	20	1	0	0	3	0	0	3,0	0,5	16,7
Totaal	1.048	216	21	931	280	30	915	293	32	1.057	295	28	1.069	293	27	1.194	294	25	1.035,7	278,5	26,9

Slaagkansen per geslacht voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
M	382	112	29	304	115	38	262	92	35	341	103	30	342	93	27	361	112	31	332,0	104,5	31,5
V	309	88	28	229	85	37	323	108	33	307	93	30	307	106	35	300	92	31	295,8	95,3	32,2
X	1			1	0	0	1	0	0	0	0		0	0		0			0,5	0,0	0,0
Totaal	692	200	29	534	200	37	586	200	34	648	196	30	649	199	31	661	204	31	628,3	199,8	31,8

Evolutie van de slaagkansen per nationaliteit voor aspiranten fundamenteel onderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Belgische	755	170	22,5	689	209	30,3	629	208	33	690	200	29	709	199	28	783	195	25	709	197	28
EU	251	39	15,5	185	60	32,4	194	67	35	219	65	30	215	65	30	237	66	28	217	60	28
Niet-EU	42	7	16,7	57	11	19,3	92	18	20	148	30	20	144	29	20	174	33	19	110	21	19
Totaal	1.048	216	21	931	280	30	915	293	32	1.057	295	28	1.068	293	27	1.194	294	25	1.036	279	27

Evolutie van de slaagkansen per nationaliteit voor aspiranten strategisch basisonderzoek

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Belgische	555	165	29,7	425	164	38,6	491	170	35	484	147	30	475	138	29	486	142	29	486	154	32
EU	109	33	30,3	78	27	34,6	59	23	39	82	25	30	85	36	42	93	37	40	84	30	36
Niet-EU	28	2	7,1	31	9	29	36	7	19	82	24	29	89	25	28	82	25	30	58	15	26
Totaal	692	200	29	534	200	37	586	200	34	648	196	30	649	199	31	661	204	31	628	200	32

Evolutie van de slaagkansen voor postdoctorale onderzoekers

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
VUB	47	14	30	102	21	21	87	19	22	104	21	20	107	27	25	117	25	21	94,0	21,2	22,5
KU Leuven	325	95	29	423	99	23	430	113	26	519	126	24	388	98	25	523	116	22	434,7	107,8	24,8
UGent	240	61	25	354	96	27	352	92	26	412	93	23	378	105	28	390	84	22	354,3	88,5	25,0
UAntwerpen	81	25	31	123	33	27	133	38	29	112	26	23	130	28	22	144	33	23	120,5	30,5	25,3
UHasselt	14	6	43	35	5	14	28	6	21	33	2	6	33	10	30	33	11	33	29,3	6,7	22,7
Andere	5	2	0	7	2	29	4	2	50	6	1	17	4	1	25	8	2	25	5,7	1,7	29,4
Totaal	712	203	29	1.044	256	25	1.034	270	26	1.186	269	23	1.040	269	26	1.215	271	22	1.038,5	256,3	24,7

Evolutie van de slaagkansen voor postdoctorale onderzoekers per wetenschapsgebied

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Biologische wetenschappen	91	26	29	139	37	27	119	32	27	154	34	22	140	36	26	137	33	24	130,0	33,0	25,4
Cultuur-wetenschappen	133	34	26	179	43	24	184	47	26	240	53	22	186	48	26	227	49	22	191,5	45,7	23,8
Gedrags- en maatschappij-wetenschappen	151	38	25	181	40	22	193	49	25	222	47	21	187	44	24	195	41	21	188,2	43,2	22,9
Medische wetenschappen	113	40	35	183	48	26	195	54	28	198	47	24	178	48	27	212	49	23	179,8	47,7	26,5
Wetenschap en Technologie	212	60	28	320	77	24	307	79	26	329	78	24	318	86	27	392	88	22	313,0	78,0	24,9
Interdisciplinair	12	5	42	42	11	26	36	9	25	43	10	23	31	7	23	52	11	21	36,0	8,8	24,5
Totaal	712	203	29	1.044	256	25	1.034	270	26	1.186	269	23	1.040	269	26	1.215	271	22	1.038,5	256,3	24,7

Slaagkansen per geslacht voor postdoctorale onderzoekers

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
M	417	118	28	613	146	24	603	169	24	660	150	23	590	158	27	707	146	21	598,3	147,8	24,7
V	288	85	30	431	110	26	428	101	26	521	119	23	446	111	25	498	123	25	435,3	108,2	24,8
X	7	0	0	0	0	0	3	0	0	5	0	0	4	0	0	10	2	20	4,8	0,3	6,9
Totaal	712	203	29	1.044	256	25	1.034	270	26	1.186	269	23	1.040	269	26	1.215	271	22	1.038,5	256,3	24,7

Evolutie van de slaagkansen per nationaliteit voor postdoctorale onderzoekers

	2018			2019			2020			2021			2022			2023			Gemiddelde 2018-2023		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
Belgische	329	119	36,2	447	133	29,8	426	132	31	485	133	27	393	123	31	420	109	26	417	125	30
EU	245	53	21,6	311	75	24,1	300	82	27	351	82	23	309	86	28	345	91	26	310	78	25
Niet-EU	138	31	22,5	286	48	16,8	308	56	18	350	54	15	338	60	18	450	71	16	312	53	17
Totaal	712	203	29	1.044	256	25	1.034	270	26	1.186	269	23	1.040	269	26	1.215	271	22	1.039	256	25

Evolutie van de slaagkansen projecten fundamenteel onderzoek per instelling

	2023					2022					2021				
	A (n)	A (bedrag) (k€)	T (n)	T (bedrag) (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)
VUB	189	81.288	28	12.364	14,8	169	62.769	26	10.897	15,4	159	57.805	32	12.794	20,1
KU Leuven	523	250.438	120	58.007	22,9	470	204.972	126	57.185	26,8	511	21.0232	123	50.518	24,1
UGent	440	198.918	78	36.441	17,7	410	163.831	98	38.597	23,9	432	161.098	81	31.987	18,8
UAntwerpen	228	100.561	25	10.313	11,0	211	83.885	40	15.801	19,0	233	87.838	46	16.839	19,7
UHasselt	83	38.417	18	8.081	21,7	75	29.030	12	4.715	16,0	75	30.448	11	3.897	14,7
ITG	11	5.637	1	522	9,1	6	2.631	1	518	16,7	16	7.742	4	1.885	25,0
UAMS	0	0	0	0	50,0						0	0	0	0	0,0
Vlerick	2	20	1	12							3	836	0	0	0,0
ETF	0	0	0	0							1	205	0	0	0,0
Andere															
Totaal	1.332	692.701	243	127.354	18,2	1.221	559.628	276	130.006	22,6	1.297	567.395	266	120.422	20,5

	2020					2019					2018				
	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)
VUB	169	61.132	37	12.899	21,9	177	59.371	37	12.017	21	167	54.279	35	10.379	21
KU Leuven	555	227.230	138	58.949	24,9	558	225.081	134	54.386	24	572	218.847	144	47.600	25
UGent	445	165.839	84	33.008	18,9	423	153.140	101	36.592	24	420	140.226	94	30.083	22
UAntwerpen	218	79.484	40	15.585	18,4	226	80.345	42	15.430	19	227	75.982	43	12.382	19
UHasselt	74	27.776	14	5.097	18,9	81	30.889	12	4.746	15	74	23.463	9	2.814	12
ITG	15	7.264	2	1.095	13,3	17	7.868	4	1.726	24	8	3.065	0	0	0
UAMS	1	20	0	0	0	1	20	0	0	0	1	370	0	0	0
Vlerick	4	1.055	0	0	0	4	1.030	1	284	25	3	692	1	222	33
ETF	1	517	0	0	0										
Andere											19	3.001	4	398	21
Totaal	1.331	580.538	285	128.698	21,41	1.358	568.579	302	127.562	22	1.327	519.925	290	103.878	22

Evolutie van de slaagkansen projecten fundamenteel onderzoek per wetenschapsgebied

	2023					2022					2021				
	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)
Bio	149	83.744	29	16.705	19,5	138	69.930	31	15.495	22,5	149	79.730	33	18.269	22,2
Cult.	104	42.924	20	7.692	19,2	102	37.563	25	8.941	24,5	124	41.504	26	7.716	21,0
G&M	253	94.758	49	17.731	19,4	240	78.944	53	18.534	22,1	243	71.399	46	14.014	18,9
Med	428	257.900	78	46.528	18,2	400	210.827	91	50.559	22,8	412	212.344	85	43.694	20,6
W&T	315	164.102	53	29.916	16,8	285	132.500	64	30.034	22,5	317	136.555	65	30.532	20,5
Int. dis.	83	49.273	14	8.782	16,9	56	29.864	12	6.443	21,4	52	25.863	11	6.197	21,2
Totaal	1.332	692.701	243	127.354	18,2	1.221	559.628	276	130.006	22,6	1.297	567.395	266	120.422	20,5

	2020					2019					2018				
	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)	A (n)	A (k€)	T (n)	T (k€)	S% (n)
Bio	154	77.257	34	17.525	22,1	182	87.329	44	20.028	24,2	171	76.166	36	14.971	21
Cult.	119	37.113	27	8.268	22,7	104	31.471	22	6.516	21,2	112	31.521	27	6.255	24
G&M	254	79.374	51	168.932	20,1	262	77.665	54	17.004	20,6	280	76.004	60	15.269	21
Med	437	221.018	93	48.330	21,3	436	214.798	98	47.616	22,5	393	186.396	85	37.129	22
W&T	311	136.858	67	30.586	21,5	320	129.320	73	31.194	22,8	322	125.715	72	25.386	22
Int. dis.	56	28.918	13	7.057	23,2	54	27.996	11	5.204	20,4	49	24.123	10	4.868	20
Totaal	1.331	580.538	285	126.698	21,4	1.358	568.579	302	127.562	22,2	1.327	519.925	290	103.878	22

Evolutie van de slaagkansen projecten strategisch basisonderzoek

Oproepjaar	SBO			SBO-E			SBO-M		
	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)	A (n)	T (n)	S (%)
2018	101	18	18	63	11	17	38	7	18
2019*	73	25	34	44	16	36	29	9	31
2020	85	16	19	51	10	20	34	6	18
2021	88	19	22	49	12	25	39	7	18
2022	66	17	26	36	9	25	30	8	27

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkansen
 *wegens verschuiving tijdslijn 50% meer budget beschikbaar

Evolutie van de slaagkansen projecten toegepast biomedisch onderzoek

Jaar	A		T		S (%)	
	n	bedrag	n	bedrag	n	bedrag
2018	39	36.897.934	13	12.103.767	33	33,0
2019	42	39.221.644	13	11.462.486	31	29,0
2020	52	50.077.793	12	11.466.283	23	22,9
2021	49	44.505.222	11	11.488.173	22	26
2022	54	53.026.596	14	14.297.111	26	27
2023	48	49.751.526	14	13.250.577	26	29

Overzicht aangevraagde en toegekende reiskredieten per wetenschapsgebied

A = Aangevraagd; T = Toegekend; S = Slaagkans
B = Biologische wetenschappen; C = Cultuurwetenschappen; G = Gedrags- en maatschappijwetenschappen; M = Medische wetenschappen; W&T = Wetenschap en Technologie; I = Interdisciplinair

	2018			2019			2020			2021			2022			2023		
	A	T	S	A	T	S	A	T	S	A	T	S	A	T	S (%)	A	T	S (%)
	n	n		n	n		n	n		n	n		n	n	S	n	n	S
B	340	249	73	302	224	74	73	54	74	41	34	83	291	199	68	366	241	66%
C	259	161	62	241	150	62	71	54	76	56	28	50	126	80	64	229	132	58%
G	472	302	64	447	282	63	124	54	44	75	38	51	241	135	56	446	223	50%
M	500	343	69	593	405	68	12	3	25	18	15	83	433	289	67	124	78	63%
W&T	571	402	70	561	379	68	154	101	66	113	72	64	335	219	65	615	389	63%
I	91	47	52	90	56	62	119	71	60	115	82	71	86	51	59	547	355	65%
Totaal	2.233	1.504	67	2.234	1.496	67	553	337	61	418	269	64	1.512	973	64	2.327	1.418	61%

Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen

HOEK 38

Leuvenseweg 38

1000 Brussel

+32 2 512 91 10

communicatie@fwo.be

www.fwo.be

fwo

Vlaanderen
is wetenschap